

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**"ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ"**

ΓΚΙΟΛΜΑΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΜΠΡΑΒΟΥ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ**

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 3

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

**"ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ"**

ΓΚΙΟΛΜΑΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ (Α.Μ. 15184)

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΜΠΡΑΒΟΥ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ**

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 3

Η πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 στο Τμήμα Λογιστικής, της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας του τμήματος κ. Σπυριδούλα Μπράβου.

...Τη δεκαετία του '70 ήταν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η «ραχοκοκαλιά» της οικονομίας. Στη συνέχεια εξελίχθηκαν σε κοινωνικό οικονομικό κίνημα που στήριξε την αλλαγή στις δομές της αγοράς. Και συνέχισαν μαζί με τους καταναλωτές και τους εργαζόμενους να είναι απέναντι από τα μεγάλα «τζάκια» της παραγωγής και του εμπορίου. Κάποιοι έμειναν, κάποιοι μεγάλωσαν, αρκετοί επιμένουν. Φαίνεται όμως ότι οι όροι αγοράς που άρχισαν να επικρατούν, το «τοπίο» με το Χρηματιστήριο, η στροφή με τις ιδιωτικοποιήσεις που έγιναν αποκρατικοποιήσεις, για να ξαναγίνουν μετοχοποιήσεις, ανέδειξαν άλλες προτεραιότητες για την οικονομική πολιτική 25χρόνια τώρα. Ήδη όμως, 750.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις διατηρούν τον ρόλο τους στην παραγωγική διαδικασία στην ελληνική αγορά, δίνοντας τη δική τους συμμετοχή (και ποιότητα) στην ανάπτυξη. Και διεκδικούν τον ρόλο που τους ανήκει. Και που επιχειρούν τώρα να καρπωθούν οι μεγάλες...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
I. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	10
II. ΠΟΡΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	13
I. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ.....	13
II. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ.....	14
III. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ.....	14
IV. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥΣ.....	15
V. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	17
I. ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ.....	17
II. ΓΕΝΗΗΤΡΙΕΣ.....	17
III. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	21
A. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	21
I. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	22
II. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	23
III. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ.....	24
B. ΚΟΙΝΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	25
I. ΕΥΠΑΘΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	25
II. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ.....	26
III. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Ε.Τ.Ο ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ.....	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ	31
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	31
I. ΓΕΝΙΚΑ.....	32
II. ΙΣΤΟΡΙΑ.....	33
III. ΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	34
IV. ΤΥΠΟΙ.....	34
V. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ.....	35
VI. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ.....	35
VII. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ	39
ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ.....	39
I. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	41
II. INTERNET ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	42
III. Ε-ΕΜΠΟΡΙΟ: ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ.....	43
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ	46
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	46
I. ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ).....	48
II. ΝΕΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ (ΜΜΕ) ΒΑΣΕΙ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	49
III. Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ (ΜΜΕ) ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ.....	50
IV. Η ΑΝΟΔΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ (ΜΜΕ).....	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ	53
Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ (ΜΜΕ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	53
I. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ (ΜΜΕ).....	55
II. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ.....	56
III. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ (ΜΜΕ).....	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ	60
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΓΙΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ 25.....	60
I. ΟΙ << ΜΜΕ >> ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.....	60
II. ΟΙ << ΜΙΚΡΟΙ >> ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	63
III. ΚΥΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ (ΜΜΕ).....	65
IV. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΜΜΕ).....	65
V. ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	66

VI. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ (ΜΜΕ).....	66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ	68
(ΜΜΕ) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.....	68
I. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (Κ.Π.Σ).....	69
II. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ (ΜΜΕ).....	71
III. Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	73
IV. ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ.....	74
V. ΠΩΣ ΘΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ Γ (Κ.Π.Σ).....	75
VI. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ.....	78
VII. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΑΝ ΟΙ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΟΙ.....	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΤΕΚΑΤΟ	81
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ (ΜΜΕ) ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	81
I. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΧΩΡΑ ΣΕ ΧΩΡΑ.....	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ	87
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	87
I. ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	87
II. ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	87
III. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	88
IV. ΜΕΡΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ (ΜΜΕ).....	89
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	90
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	92
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	94

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Πρόλογος

Πληροφοριακό σύστημα είναι ένα οργανωμένο σύνολο το οποίο αποτελείται από έξι στοιχεία:

1. άνθρωποι(το σύνολο των ανθρώπων που εργάζονται με το πληροφοριακό σύστημα σε διάφορους ρόλους όπως χρήστες ,διαχειριστές κ.τ.λ.)
2. διαδικασίες(το σύνολο των οδηγιών για τη χρήση και συνδυασμό όλων των στοιχείων υποδομής ενός ΠΣ)
3. database(βάση δεδομένων)
4. software(λογισμικό)
5. hardware(υλικός εξοπλισμός)
6. network(δίκτυο)

Ένα Πληροφοριακό σύστημα βοηθάει στον έλεγχο, στο συντονισμό, στην ανάλυση προβλημάτων, στη λήψη αποφάσεων και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων.

Κάθε πληροφοριακό σύστημα πρέπει να:

1. προσδιορίζει, αποδοτικά και αποτελεσματικά, τις ανθρώπινες ανάγκες αυτών που χρησιμοποιούν το πληροφοριακό σύστημα και
2. επεξεργάζεται όλες τις πληροφορίες με αποτέλεσμα την ικανοποίηση των αναγκών αυτών.

Αυτό γίνεται πραγματικότητα με:

1. την πιο αποτελεσματική ανάκτηση, αποθήκευση, επεξεργασία, παρουσίαση και διάδοση των πληροφοριών,
2. την παροχή των απαραίτητων μέσων και του κατάλληλου περιβάλλοντος μάθησης στους εμπλεκόμενους χρήστες ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης απόφασης
3. την υποστήριξη των διαδικασιών λειτουργίας, ελέγχου και στρατηγικού σχεδιασμού την επιχείρησης ή του οργανισμού.

Ένα πληροφοριακό σύστημα δημιουργείται, αναπτύσσεται, εξελίσσεται και αποσύρεται. Η ύπαρξή του αρχίζει από τη στιγμή που η επιχείρηση ή ο οργανισμός θα αποφασίσει τη δημιουργία του. Μετά έχουμε μια περίοδο στην οποία προσδιορίζονται οι βασικές απαιτήσεις των λειτουργιών του και σχεδιάζονται οι λειτουργίες που ικανοποιούν τις απαιτήσεις αυτές. Έπειτα αρχίζει μια μεγάλη χρονική περίοδος στην οποία πραγματοποιείται η ανάπτυξή του και η διαρκής εξέλιξή του ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες της επιχείρησης ή του οργανισμού

στον οποίο ανήκει. Τέλος όταν η επιχείρηση ή ο οργανισμός αποφασίσει ότι είναι πια αναποτελεσματικό και μη αποδοτικό, το πληροφοριακό σύστημα αποσύρεται

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΣ

Όπως αναφέραμε και παραπάνω, τα πληροφοριακά συστήματα συλλέγουν, αποθηκεύουν, μεταδίδουν και επεξεργάζονται δεδομένα για την παροχή χρήσιμων, ολοκληρωμένων και έγκαιρων πληροφοριών όπου είναι αυτό απαραίτητο. Τα πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις:

- Για ταχύτατη και ακριβή επεξεργασία των δεδομένων
- Λόγω μεγάλης αποθηκευτικής ικανότητας
- Ταχύτατη επικοινωνία μεταξύ τοποθεσιών
- Άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες που πρέπει να αντλήσει η επιχείρηση για την δραστηριότητά της
- Λόγω δυνατότητας συντονισμού ατόμων, ομάδων και οργανισμών
- Για την υποστήριξη των αποφάσεων που θα ληφθούν από την επιχείρηση
- Για αυτοματοποίηση και βελτίωση των διαδικασιών και των ροών εργασιών
- Για καλύτερη αξιοποίηση των πολύτιμων δεδομένων της επιχείρησης
- Για την αύξηση της αποτελεσματικότητας της επιχείρησης

Υπάρχουν αρκετοί παράγοντες και εμπλεκόμενοι φορείς με τα πληροφοριακά συστήματα, όπως οι χρήστες αυτών, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και ανάπτυξής τους, το απαραίτητο υλικό για την ύπαρξη και υποστήριξη των συστημάτων αυτών, όπως επίσης και διάφοροι εξωτερικοί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τα συστήματα αυτά.

Με την εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων δημιουργήθηκαν αυτόματα και πολλές σχετικές (απαραίτητες για τη σωστή λειτουργία τους) θέσεις εργασίας, όπως:

- Διευθυντής Πληροφορικής (Chief Information Officer)
- Διευθυντής Μηχανογράφησης (IT Manager)
- Προϊστάμενος Τμήματος Μηχανογράφησης (IT Supervisor)
- Υπεύθυνος Λογαριασμών & Εφαρμογών (Administrator)
- Υπεύθυνος Εξυπηρετητών (Servers Manager)

- Υπεύθυνος Δικτύου (Network Manager)
- Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστήριξης (Technician)
- Διάφοροι Αναλυτές, Σχεδιαστές και Προγραμματιστές, Βιβλιοθηκάριοι κτλ

Υπάρχουν πολλά είδη πληροφοριακών συστημάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες και τις οικονομικές δυνατότητες της επιχείρησης. Τα σημαντικότερα πληροφοριακά συστήματα είναι τα εξής:

- SCMS (Supplier and Contract Management System / Συστήματα Διαχείρισης Αλυσίδας Εφοδιασμού)
- KMS (Knowledge Management Systems / Συστήματα Διαχείρισης Γνώσης)
- OAS (Office Automation Systems / Συστήματα Αυτοματοποίησης Γραφείου)
- TPS (Transaction Processing Systems / Συστήματα Επεξεργασίας Συναλλαγών)
- ERP (Enterprise resource planning / Συστήματα Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού)
- ESS (Executive Support Systems / Συστήματα Υποστήριξης Διοίκησης)
- DSS (Decision Support Systems / Συστήματα Υποστήριξης Απόφασης)
- MIS (Management Information Systems / Διοικητικά Συστήματα Πληροφόρησης)

Το ποιό ή ποια από τα παραπάνω πληροφοριακά συστήματα θα επιλέξει η επιχείρηση εξαρτάται από αρκετούς παράγοντες. Υπάρχουν θετικά αλλά και αρνητικά για το καθένα σύστημα, ανάλογα βέβαια την επιχείρηση. Ας δούμε όμως αναλυτικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των πληροφοριακών αυτών συστημάτων.

2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΣ

Είναι γεγονός πως στην εποχή της ευρυζωνικότητας που μας διέπει τα Πληροφοριακά Συστήματα παρέχουν στις επιχειρήσεις πολλά οφέλη και υπηρεσίες. Κάποια από αυτά τα οφέλη που προσκομίζει η εταιρεία είναι η ταχύτατη και ακριβής επεξεργασία δεδομένων, η μεγάλη αποθηκευτική ικανότητα και η ταχύτατη επικοινωνία μεταξύ τοποθεσιών. Προσφέρουν επίσης δυνατότητα καλύτερου συντονισμού ατόμων, ομάδων και υπηρεσιών, υποστήριξη αποφάσεων, αυτοματοποίηση και βελτίωση της ροής των εργασιών,

αύξηση της αποτελεσματικότητας του Οργανισμού και καλύτερη αξιοποίηση των πολύτιμων δεδομένων του. Αξίζει, ωστόσο, να γίνει μια πιο ενδελεχής ανάλυση, που να έγκειται στα πλεονεκτήματα που προσφέρει το καθένα ΠΣ.

Αρχικά, τα SCMS συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των αποθεμάτων, στην αυτοματοποίηση των παραγγελιών από τους προμηθευτές και στην βελτίωση του προγραμματισμού των διαδικασιών της. Προσφέρουν επίσης καλύτερη αναζήτηση και επιλογή προμηθευτών και παράδοση των προϊόντων και των υπηρεσιών. Τμήμα των SCMS, τα CSM (Συστήματα Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας) παρέχουν επίσης πολλά πλεονεκτήματα, καθώς συγχρονίζουν τις διαδικασίες στην αγορά και στην παραγωγή και διακινούν τα προϊόντα πιο γρήγορα, ολοκληρώνουν τα logistics του προμηθευτή και μειώνουν το χρόνο, την προσπάθεια και το κόστος αποθήκευσης.

Τα OAS παρέχουν ένα είδος ολοκληρωμένου λογισμικού που διευκολύνει κατά πολύ τις διαδικασίες μιας επιχείρησης και τον καθορισμό προτεραιοτήτων. Διευκολύνουν την επικοινωνία ανάμεσα στους χρήστες και στους διαφορετικούς χώρους της επιχείρησης. Την ίδια στιγμή προσφέρουν και έναν καταρτισμένο εργονομικό σχεδιασμό, ενώ σύμφωνα με τις περισσότερες αναφορές από εργαζόμενους σε επιχειρήσεις όπου χρησιμοποιήθηκαν τα OAS παρέχουν κι ευχάριστες συνθήκες εργασίας. Συγχρόνως, τα KMS ανακαλύπτουν και κωδικοποιούν τη γνώση, κάνουν εφικτή την πρόσβαση στη γνώση σε όλους και τη διανέμουν και δημιουργούν γνώση σχετικά με τις αγοραστικές συνήθειες του καταναλωτικού κοινού.

Τα TPS διαχειρίζονται τις συναλλαγές της επιχείρησης διευκολύνοντας έτσι το συντονισμό των εργασιών καθώς παρέχουν εξειδικευμένες και λεπτομερειακές αναφορές στα ανώτερα στελέχη του Οργανισμού. Τα Συστήματα Υποστήριξης Επιτελικών Στελεχών στηρίζονται στη διαλογική επεξεργασία και καθορίζουν τις προβολές τους μέσω συγκεντρωτικών αναφορών. Ένα πλεονέκτημα που παρέχουν τα Συστήματα Υποστήριξης Διοίκησης (ESS) είναι ότι καταφέρνουν και κρατούν ενήμερη τη διοίκηση και σε επαφή με τα υπόλοιπα στελέχη της επιχείρησης. Τα DSS συστήματα πάλι είναι ευέλικτα, προσαρμόσιμα και γρήγορα, ενώ υποστηρίζουν και τη διαδικασία των αποφάσεων.

Επιπλέον, είναι αξιοσημείωτο ότι και τα Διοικητικά Συστήματα Πληροφόρησης (MIS) επικεντρώνονται σε διαδικασίες ελέγχου, ενώ συγχρόνως τις εκσυγχρονίζουν, παραδίδοντας και αναλυτικές αναφορές ελέγχου στα ανώτερα στελέχη. Όσον αφορά τα

οφέλη που έχει μια επιχείρηση από τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων έχουμε να αναφέρουμε και τα πλεονεκτήματα των ERP πληροφοριακών συστημάτων. Εστιάζουν την προσοχή τους στην έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση, ενώ συγχρόνως μειώνουν το κόστος και επιταχύνουν τις διαδικασίες που εκκρεμούν και αυτές που ήδη ολοκληρώνονται. Συγκροτούν σε ένα ενιαίο σύνολο τον προγραμματισμό της παραγωγής, των αποθεμάτων της επιχείρησης, τις πωλήσεις που αυτή επιτυγχάνει και το λογιστήριο. Επιπλέον, συγκροτούν μία σταθερή δομή και οργάνωση έναν δηλαδή Οργανισμό-Επιχείρηση. Η τεχνολογία αποκτά μια Ομοιόμορφη Ενοποιημένη Υποδομή (δηλαδή πλατφόρμα), οι λειτουργίες γίνονται πιο αποτελεσματικές και οι διαδικασίες της επιχείρησης στρέφονται περισσότερο στον πελάτη (πελατο-κεντρική συμπεριφορά).

Τέλος, τα ERP βοηθούν στη διαχείριση πολλών τμημάτων της επιχείρησης, όπως της Αποθήκης της, τη διοίκηση της παραγωγής, τη διαχείριση των παγίων και τη συντήρηση και επιδιόρθωση του εξοπλισμού, ενώ επίσης ρυθμίζουν τις πωλήσεις και τις διανομές, διαχειρίζονται τα παραστατικά, καθορίζουν μία ενιαία τιμολογιακή πολιτική και επιπρόσθετα διαχειρίζονται τις προμήθειες και τα αποθέματα της.

3. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΣ

Εκτός όμως από τα πολλά και σημαντικά πλεονεκτήματα που διαθέτουν τα πληροφοριακά συστήματα, αναγκαίο είναι να αναφερθούμε και στα μειονεκτήματά τους. Αρχικά, το MIS έχει έλλειψη δημιουργικότητας και ποιοτικής πληροφορίας. Τα συστήματα αυτά δεν προσαρμόζονται εύκολα και η αναλυτική ικανότητά τους δεν είναι επαρκείς σε σχέση με άλλα συστήματα. Αξίζει να αναφερθεί ένα ακόμη πληροφοριακό σύστημα, το TPS. Το συγκεκριμένο συμβάλλει καθοριστικά για την επιτυχία μιας επιχείρησης μιας και οργανώνει αρκετές λειτουργίες της όπως είναι οι προμήθειες πρώτων υλών αλλά και ο έλεγχος ποιότητας. Οπότε είναι πολύ εύκολο να διαπιστωθούν λάθη που οδηγούν στην όχι καλή πορεία της επιχείρησης.

Ακόμη ένα είδος είναι το DSS. Σ' αυτό όχι μόνο λόγω επιβάρυνσης του συστήματος με καινούργιους χρήστες μειώνεται αισθητά η επίδοσή του, αλλά και λειτουργεί μόνο στο ίδιο περιβάλλον της επιχείρησης. Ανάλογο μειονέκτημα υπάρχει και στο KMS καθώς δεν δημιουργεί την εντύπωση ενός αυθεντικού συστήματος, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό στην λειτουργία του.

Το ERP είναι το τελευταίο πληροφοριακό σύστημα που θα αναπτύξουμε. Η ανάπτυξη και η δημιουργία του αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία που είναι πολύ ακριβή, δεν είναι

ευέλικτο σύστημα και υπάρχουν προβλήματα ολοκλήρωσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα. Όσο αφορά στον τεχνολογικό τομέα του υπάρχει μεγάλη δυσκολία στην προσαρμογή για τις ανάγκες της κάθε επιχείρησης και χρειάζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα συντήρηση και αναβάθμιση. Επιπλέον, στον οικονομικό τομέα, οι χρήστες απαραίτητο είναι πρώτα να εκπαιδεύονται για να μπορέσουν να το χρησιμοποιήσουν. Τέλος, θα πρέπει να υπάρχει μια μακροπρόθεσμη απόδοση επένδυσης γι' αυτό το σύστημα, γεγονός που οικονομικά δαπανούνται αρκετά χρήματα.

I. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις συλλέγουν δεδομένα, τα αναλύουν για να δημιουργούν πληροφορίες, διαχέουν τις κατάλληλες πληροφορίες στους κατάλληλους ανθρώπους και λαμβάνουν αποφάσεις βασιζόμενοι στην ερμηνεία της πληροφορίας αυτής.

Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ) (information system) είναι ένα σύνολο οντοτήτων το οποίο συλλέγει, αποθηκεύει, αναλύει δεδομένα και διαχέει πληροφορίες. Όπως κάθε σύστημα, το ΠΣ περιέχει εισόδους (δεδομένα, πληροφορίες, εντολές) επεξεργασίες (διαδικασίες, άνθρωποι, εξοπλισμός) και εξόδους (αναφορές, γραφήματα, υπολογισμοί). Ορισμένες από τις οντότητες που απαρτίζουν ένα Π.Σ. είναι κατασκευές (τεχνουργήματα) όπως το μολύβι και το χαρτί που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την καταγραφή των δεδομένων. Ωστόσο, όλα τα Π.Σ. χρειάζονται ανθρώπους που θα σχεδιάσουν, θα κατασκευάσουν και θα χρησιμοποιήσουν τα τεχνουργήματα.

Ένα Π.Σ. μπορεί να είναι είτε χειρωνακτικό είτε βασισμένο σε ηλεκτρονικούπολογιστή. Ένα Π.Σ. που βασίζεται στον ηλεκτρονικό υπολογιστή χρησιμοποιεί την τεχνολογία του υπολογιστή για να εκπληρώσει έναν ή περισσότερους από τους στόχους του.

Επιπλέον, ένα Π.Σ. μπορεί να είναι τυπικό ή άτυπο. Τα τυπικά συστήματα λειτουργούν βάσει διαδικασιών, με προαποφασισμένες εισόδους και εξόδους. Τα άτυπα Π.Σ. από την άλλη μεριά δεν ακολουθούν προσχεδιασμένες διαδικασίες συλλογής, αποθήκευσης και διάδοσης των πληροφοριών. Οι εργαζόμενοι σχηματίζουν τέτοια άτυπα Π.Σ. όταν χρειάζονται πληροφορίες που δεν παρέχονται από τα υπάρχοντα τυπικά Π.Σ. Άτυπα Π.Σ. είναι λόγω χάρη το «κουτσομπολιό» στον χώρο του γραφείου, ή η ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ φίλων με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Στο μάθημα αυτό θα επικεντρωθούμε σε τυπικά Π.Σ. που³⁴ βασίζονται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Παρακάτω αναλύονται οι δραστηριότητες ενός Π.Σ. συλλογή δεδομένων

Τα δεδομένα συλλέγονται από διάφορες πηγές:

- από εσωτερικές πηγές (internal sources) - π.χ. δεδομένα σχετικά με τις παραγγελίες που είναι έτοιμες προς αποστολή.
- από εξωτερικές πηγές (external sources) - π.χ. δεδομένα σχετικά με τις παραγγελίες των πελατών.
- από το περιβάλλον - π.χ. δεδομένα που συλλέγονται από εταιρίες δημοσκοπήσεων.

Τα δεδομένα καταγράφονται σε κάποιο μέσο (συνήθως χαρτί) ή εισάγονται κατευθείαν στο σύστημα. Τα δεδομένα ελέγχονται για να εξασφαλισθεί ότι καταγράφηκαν σωστά.

Αποθήκευση δεδομένων

Με την αποθήκευση τα δεδομένα φυλάσσονται με έναν οργανωμένο τρόπο για μελλοντική χρήση.

Επεξεργασία δεδομένων

Η επεξεργασία των δεδομένων περιλαμβάνει υπολογισμούς, συγκρίσεις, ταξινομήσεις και κατηγοριοποιήσεις. Για παράδειγμα, τα δεδομένα που αφορούν μία αγορά ενός πελάτη μπορεί να:

- προστεθούν στο σύνολο των αγορών του πελάτη
- συγκριθούν με το ποσό που καθιστά τον πελάτη δικαιούχο της έκπτωσης
- ταξινομηθούν σύμφωνα με τους κωδικούς των προϊόντων που αγόρασε ο πελάτης
- ταξινομηθούν σε κατηγορίες προϊόντων (πχ τρόφιμα, απορρυπαντικά).

Διάδοση πληροφοριών

Ο στόχος ενός Π.Σ. είναι η διάδοση πληροφοριών. Η πληροφορία μπορεί να διαδοθεί σε διάφορες μορφές (μηνύματα, φόρμες, αναφορές, λίστες, γραφήματα, κλπ).

II. ΠΟΡΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι βασικοί πόροι ενός Π.Σ. είναι: ανθρώπινοι πόροι (τελικοί χρήστες, ειδικοί της πληροφορικής), υλικοί πόροι (το σύνολο συσκευών το οποίο χρησιμοποιείται για την εισαγωγή την επεξεργασία και την αποθήκευση των δεδομένων), πόροι λογισμικού (προγράμματα και διαδικασίες) και πόροι δεδομένων (βάσεις δεδομένων, βάσεις μοντέλων και βάσεις γνώσεων).

Ανθρώπινοι πόροι

Όλα τα Π.Σ. περιλαμβάνουν ανθρώπους και για τον λόγο αυτό τα Π.Σ. είναι κοινωνικά συστήματα. Οι άνθρωποι που συμμετέχουν σε ένα Π.Σ. είναι είτε τελικοί χρήστες είτε ειδικοί της πληροφορικής.

- Οι τελικοί χρήστες είναι αυτοί οι οποίοι χρησιμοποιούν άμεσα ή έμμεσα (την πληροφορία που αυτό παράγει) ένα Π.Σ.. Οι τελικοί χρήστες μπορεί να είναι μηχανικοί, υπάλληλοι, λογιστές, διοικητικοί, κλπ.
- Οι ειδικοί της πληροφορικής αναπτύσσουν και χειρίζονται τα Π.Σ. Στους ειδικούς πληροφορικής εντάσσονται οι αναλυτές συστημάτων, οι προγραμματιστές, χειριστές ηλεκτρονικών υπολογιστών, κλπ. υλικοί πόροι

Στους υλικούς πόρους ανήκουν:

- το υλικό (hardware) δηλ. τα συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών τα οποία αποτελούνται από κεντρική μονάδα επεξεργασίας, τα περιφερειακά (πληκτρολόγιο, οθόνη, εκτυπωτής, κλπ) και τα δίκτυα τηλεπικοινωνιών
- τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση δεδομένων (χαρτί, μαγνητικές ταινίες, σκληροί δίσκοι, κλπ).

Πόροι λογισμικού

Ο όρος αυτός είναι πολύ γενικός και περιλαμβάνει:

- το λογισμικό συστήματος το οποίο ελέγχει και υποστηρίζει τις λειτουργίες του ηλεκτρονικού υπολογιστή λ.χ τα λειτουργικά συστήματα
- το λογισμικό εφαρμογών το οποίο παρέχει στον τελικό χρήστη την δυνατότητα επεξεργασίας ενός συγκεκριμένου προβλήματος (λχ προγράμματα ανάλυσης πωλήσεων, προγράμματα μισθοδοσίας, επεξεργαστές κειμένου).
- τις διαδικασίες δηλαδή οδηγίες προς τους ανθρώπους που χρησιμοποιούν το Π.Σ. λ.χ. οδηγίες συμπλήρωσης μίας φόρμας, ή οδηγίες χρήσης ενός προγράμματος.

Πόροι δεδομένων

Τα δεδομένα αποτελούν σημαντικό πόρο για έναν οργανισμό. Για τον λόγο αυτό η διαχείριση των δεδομένων πρέπει να γίνεται με τρόπο που να επωφελούνται όλοι οι τελικοί χρήστες. Τα δεδομένα μπορούν να πάρουν διάφορε μορφές (κείμενο, εικόνα, ήχος) και οργανώνονται σε:

- Βάσεις δεδομένων που αποθηκεύουν και διαχειρίζονται οργανωμένα δεδομένα.
- Βάσεις προτύπων που αποθηκεύουν μαθηματικά και λογικά πρότυπα τα οποία περιέχουν σχέσεις, υπολογισμούς και αναλυτικές τεχνικές και τέλος
- Βάσεις γνώσεων που αποθηκεύουν γεγονότα και κανόνες για διάφορα προβλήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Για να διευκολυνθεί η μελέτη των Π.Σ. έχουν προταθεί διάφοροι τρόποι κατηγοριοποίησής τους.

Οι κυριότεροι είναι ανάλογα με:

- το υποσύστημα το οποίο υποστηρίζουν.
- την επιχειρηματική δραστηριότητα που υποστηρίζουν.
- το είδος της υποστήριξης που παρέχουν ανάλογα με την αρχιτεκτονική τους.

I. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

Οι οργανισμοί αποτελούνται από μικρότερες οντότητες (υποσυστήματα) όπως για παράδειγμα από διευθύνσεις, τμήματα ή ομάδες. Οι περισσότεροι οργανισμοί έχουν τμήμα προσωπικού, τμήμα παραγωγής, λογιστικό τμήμα κλπ. Κάθε ένα από τα τμήματα αυτά αναφέρει σε μία προϊστάμενη αρχή. Η πλειονότητα των οργανισμών σήμερα είναι δομημένη σύμφωνα με το τρόπο αυτό (που είναι γνωστός ως ιεραρχική δομή).

Ένας τρόπος οργάνωσης των Π.Σ. είναι να δομηθούν σύμφωνα με την ιεραρχική δομή του οργανισμού. Έτσι, μπορεί να δημιουργηθούν Π.Σ. για διευθύνσεις, τμήματα, ομάδες ή ακόμη και για συγκεκριμένους εργαζόμενους. Τα συστήματα αυτά μπορεί να είναι είτε αυτόνομα ή συνδεδεμένα μεταξύ τους.

Πληροφοριακά συστήματα σύμφωνα με την ιεραρχική δομή είναι:

- Π.Σ. για τα τμήματα της επιχείρησης - συχνά, μία επιχείρηση χρησιμοποιεί αρκετές εφαρμογές (προγράμματα) σε μία λειτουργική περιοχή. Οι εφαρμογές αυτές μπορεί να έχουν κάποια κοινά σημεία, μπορεί όμως και όχι. Το σύνολο των εφαρμογών που χρησιμοποιείται από το τμήμα προσωπικού, αναφέρεται ως πληροφοριακό σύστημα προσωπικού (παρόλο που αποτελείται από επιμέρους προγράμματα). Για παράδειγμα το τμήμα προσωπικού, μπορεί να χρησιμοποιεί ένα πρόγραμμα για την παρακολούθηση των αιτήσεων πρόσληψης και άλλο πρόγραμμα για την παρακολούθηση των απουσιών του προσωπικού.
- Π.Σ. για όλη την επιχείρηση - τα Π.Σ. για τα τμήματα της επιχείρησης συνήθως έχουν

σχέση με κάποια δραστηριότητα. Μπορούμε να μιλήσουμε για ένα σύνολο εφαρμογών που υποστηρίζει αρκετές (ή όλες) τις δραστηριότητες της επιχείρησης. Ένα τέτοιο Π.Σ. υποστηρίζει όλη την επιχείρηση.

- διεπιχειρησιακά Π.Σ. - είναι σύνθετα Π.Σ. που περιλαμβάνουν αρκετούς οργανισμούς. Για παράδειγμα, το παγκόσμιο σύστημα κράτησης θέσεων σε πτήσεις αποτελείται από τα συστήματα που ανήκουν σε διαφορετικές αεροπορικές εταιρίες.

II. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ

Τα κυριότερα Π.Σ. είναι το λογιστικό, το οικονομικό, το Π.Σ. παραγωγής, το Π.Σ. προώθησης πωλήσεων και το Π.Σ. προσωπικού. Σε κάθε μία από τις παραπάνω δραστηριότητες υπάρχουν ενέργειες ρουτίνας που είναι σημαντικοί για την λειτουργία του οργανισμού.

III. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ

Σύμφωνα με αυτόν τον τρόπο κατηγοριοποίησης, δεν εξετάζεται η επιχειρηματική δραστηριότητα που υποστηρίζεται αλλά το είδος της υποστήριξης που παρέχεται από το Π.Σ. Τα συστήματα σύμφωνα με αυτό το τρόπο κατηγοριοποίησης χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες (βλέπε παρακάτω σχήμα):

- Π.Σ. που υποστηρίζουν τις λειτουργίες της επιχείρησης:
 - συστήματα επεξεργασίας συναλλαγών (transaction processing system)
 - συστήματα αυτοματοποίησης γραφείου (office automation system)
- Π.Σ. που υποστηρίζουν την διοίκηση:
 - αναφορών (information reporting systems)
 - συστήματα λήψης αποφάσεων (decision support systems)
 - έμπειρα συστήματα (expert systems)

Εικόνα 1 Τύποι Π.Σ. Ανάλογα με το Είδος της Υποστήριξης που Παρέχουν

IV. ΤΥΠΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥΣ.

Οι κύριες κατηγορίες είναι Π.Σ. που βασίζονται σε:

- κύριους υπολογιστές (mainframe) - η επεξεργασία γίνεται από έναν υπολογιστή στον οποίο είναι συνδεδεμένα τερματικά χωρίς υπολογιστική δυνατότητα (dump terminals). Η αρχιτεκτονική αυτή ήταν η επικρατούσα μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 80.
- προσωπικούς υπολογιστές - όπου οι προσωπικοί υπολογιστές μπορεί να είναι (ή όχι) συνδεδεμένοι μεταξύ τους. Η αρχιτεκτονική αυτή είναι η συνηθέστερη για μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις.
- κατανεμημένα συστήματα - η επεξεργασία κατανέμεται ανάμεσα σε δύο ή περισσότερους υπολογιστές οποιουδήποτε τύπου που μπορεί να βρίσκονται σε διαφορετικά γεωγραφικά σημεία.

V. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι πρώτες εφαρμογές των υπολογιστών στις επιχειρήσεις (μισθοδοσία, τιμολόγηση) απαιτούσαν επαναλαμβανόμενους υπολογισμούς σε μεγάλο αριθμό δεδομένων και

εμφανίστηκαν την δεκαετία του 50. Παράλληλα με την εξέλιξη του υλικού που είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία φθηνότερων, καλύτερων και φιλικότερων υπολογιστών, οι επιχειρήσεις διαπίστωσαν τις ωφέλειες που προκύπτουν από τη χρήση της τεχνολογίας και την δυναμική που μπορεί να προσδώσει. Στην δεκαετία του 60 άρχισαν να αναπτύσσονται συστήματα που είχαν την δυνατότητα να διαχειριστούν δεδομένα σχετικά με την λήψη αποφάσεων (πληροφοριακό σύστημα διοίκησης). Τα συστήματα αυτά χαρακτηρίζονται κυρίως από την δυνατότητα να παρέχουν περιοδικές αναφορές. Στην αρχή, τα συστήματα αυτά είχαν κυρίως ιστορικό χαρακτήρα (έδιναν δηλ. έμφαση κυρίως στο τι έχει συμβεί), ενώ αργότερα, χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη τάσεων και την υποστήριξη αποφάσεων ρουτίνας.

Στις αρχές της δεκαετίας του 70 τα υπολογιστικά συστήματα χρησιμοποίησαν το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (π.χ. συστήματα κράτησης θέσεων σε πτήσεις). Η χρήση αυτή των επικοινωνιών επεκτάθηκε αργότερα και συνετέλεσε μαζί με την διάδοση των συστημάτων επεξεργασίας κειμένου στην εμφάνιση των συστημάτων αυτοματισμού γραφείου. Την ίδια εποχή εμφανίσθηκε η έννοια του συστήματος στήριξης αποφάσεων με βασικό στόχο την υποστήριξη πολύπλοκων ημι-δομημένων αποφάσεων. Ωστόσο, το κόστος ανάπτυξης των συστημάτων αυτών εξακολουθούσε να είναι υψηλό.

Η κατάσταση άλλαξε με την εμφάνιση των μικροϋπολογιστών, στις αρχές της δεκαετίας του 80. Το φθηνό κόστος των συστημάτων αυτών καθώς και η ευκολία χρήσης και προγραμματισμού τους, επέτρεψαν σε πολλούς χρήστες να δημιουργήσουν τα δικά τους συστήματα.

Στα μέσα της δεκαετίας του 80 δημιουργήθηκε ένας νέος τομέας: η τεχνητή νοημοσύνη. Νέα έξυπνα συστήματα αναπτύχθηκαν, με περισσότερο δημοφιλή τα έμπειρα συστήματα. Τα συμβουλευτικά αυτά συστήματα είναι τελείως διαφορετικά από τα συστήματα επεξεργασίας συναλλαγών (που δίνουν έμφαση στα δεδομένα) και από τα συστήματα διοίκησης και υποστήριξης αποφάσεων (με έμφαση στην επεξεργασία πληροφοριών). Στα τέλη της δεκαετίας του 80 δημιουργήθηκαν τα συστήματα υποστήριξης ομάδων για την υποστήριξη των εργαζομένων σε ομάδες. Οι διάφοροι τύποι Π.Σ. περιγράφονται στα επόμενα κεφάλαια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Η ανάπτυξη του λογισμικού ενός Π.Σ. γίνεται με την βοήθεια εργαλείων που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και τον έλεγχο του κώδικα. Ένα πλήθος εργαλείων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα μεθοδολογικών προσεγγίσεων είναι διαθέσιμο στον προγραμματιστή. Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι κυριότερες κατηγορίες του λογισμικού.

I. ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ

Οι γλώσσες προγραμματισμού είναι τεχνητές γλώσσες με αυστηρά καθορισμένο συντακτικό που χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη λογισμικού. Με βάση το εύρος των προβλημάτων τα οποία μπορούν να αντιμετωπίσουν, οι γλώσσες προγραμματισμού χαρακτηρίζονται ως γενικές ή εξειδικευμένες, ενώ με βάση την ιστορική τους εξέλιξη ταξινομούνται σε "γενιές".

- γλώσσες 1ης γενεάς ή γλώσσες μηχανής (machine languages)- βασίζονται στον δυαδικό κώδικα, είναι άμεσα κατανοητές από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και εξαρτώνται από την συγκεκριμένη μηχανή (machine-dependent) δηλ προγράμματα που γράφονται σε έναν υπολογιστή δεν είναι κατανοητά από άλλον.

- γλώσσες 2ης γενεάς ή συμβολικές γλώσσες (assembly languages) - αναπτύχθηκαν την δεκαετία του '50, απαιτούν μεταφραστές για την μετατροπή τους σε γλώσσα μηχανής, είναι ευκολότερη η εκμάθηση και απομνημόνευσή τους.

- γλώσσες 3ης γενεάς ή διαδικαστικές ή υψηλού επιπέδου γλώσσες (procedural languages) - αναπτύχθηκαν από τα τέλη της δεκαετίας του '50, χρησιμοποιούν εκτενώς σύμβολα, υιοθετούν την έννοια της υπορουτίνας, χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων παρά το γεγονός ότι δεν περιέχουν ευκολίες για την ανάπτυξη αυτών. Για μεγάλα συστήματα υποστήριξης αποφάσεων έχουν χρησιμοποιηθεί κυρίως η APL (ιδιαίτερα κατάλληλη για μαθηματικά προβλήματα όπως αντιστροφή πινάκων), η PL/I και η Pascal (χρήσιμη για διαχείριση δεδομένων)

Οι τρεις αυτές κατηγορίες γλωσσών βασίζονται στην εργασία του μαθηματικού von Neumann και ο οποίος πρότεινε (πέραν των άλλων) την έννοια του μετρητή προγράμματος

που καθορίζει την επόμενη προς εκτέλεση εντολή ενός προγράμματος. Αυτό σημαίνει ότι για την ορθή ανάπτυξη προγραμμάτων στις γλώσσες αυτές, ο προγραμματιστής είναι υποχρεωμένος να μιμηθεί νοητά την σειρά εκτέλεσης των εντολών ενός προγράμματος.

- γλώσσες 4ης γενιάς ή μη διαδικαστικές γλώσσες (non-procedural languages) – η βασική ιδέα μίας μη διαδικαστικής γλώσσας είναι να μεταφερθεί η ευθύνη της ροής του προγράμματος από τον προγραμματιστή στο λογισμικό. Με τις μη διαδικαστικές γλώσσες ο προγραμματιστής προσδιορίζει τι θέλει να υπολογίσει ο υπολογιστής και όχι τον τρόπο (το πώς) που θα γίνει αυτό. Έτσι, στις γλώσσες αυτές δεν απαιτείται από τον προγραμματιστή να διευκρινίσει χαμηλού επιπέδου λεπτομέρειες όπως για παράδειγμα ο τρόπος με τον οποίο θα ταξινομηθούν τα αποτελέσματα ή ο ακριβής τρόπος αναπαράστασης των δεδομένων. Οι γλώσσες αυτές χρησιμοποιούνται κυρίως για την ανάπτυξη των συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων.

Οι γλώσσες 4ης γενιάς αυξάνουν θεαματικά την παραγωγικότητα του προγραμματιστή (τουλάχιστο 5:1, σε ορισμένες ακραίες περιπτώσεις παρατηρήθηκε αύξηση έως 300:1) και επιπλέον μπορούν να χρησιμοποιηθούν και από τους τελικούς χρήστες. Οι γλώσσες 4ης γενιάς σχεδιάστηκαν έχοντας υπόψη το κόστος ανάπτυξης λογισμικού. Έτσι, οι γλώσσες 4ης γενιάς μπορούν να χρησιμοποιούνται από χρήστες με περιορισμένες γνώσεις προγραμματισμού εύκολα μετά από σύντομη εκπαίδευσης.

Επιπλέον, οι γλώσσες αυτές, ελαχιστοποιούν το κόστος αποσφαλμάτωσης και συντήρησης των προγραμμάτων.

- γλώσσες 5ης γενιάς - είναι συμβολικές γλώσσες που παρέχουν αποτελεσματικούς τρόπους αναπαράστασης αντικειμένων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται στην τεχνητή νοημοσύνη.

Οι εξειδικευμένες γλώσσες επιτρέπουν στον προγραμματιστή να περιγράψει τα χαρακτηριστικά ενός προβλήματος το οποίο πρέπει να λυθεί. Έχουν αναπτυχθεί πολλές εξειδικευμένες γλώσσες για διάφορες οικογένειες προβλημάτων. Για παράδειγμα η γλώσσα GPSS μπορεί να υιοθετηθεί για την δημιουργία προτύπων προσομοίωσης και θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη ενός μεγάλου συστήματος υποστήριξης αποφάσεων.

Για την διευκόλυνση του στόχου τους, στις εξειδικευμένες γλώσσες προγραμματισμού εμπεριέχονται έννοιες και λειτουργίες που δεν είναι διαθέσιμες στις γενικές γλώσσες προγραμματισμού. Η γλώσσα GPSS, για παράδειγμα, είναι σε θέση να υποστηρίξει την προσομοίωση διακριτών συστημάτων. Η γλώσσα GPSS (α) υποστηρίζει την έννοια του "χρόνου" και (β) έχει την δυνατότητα να διαχειρίζεται την "χρονική αλληλουχία" διαφόρων γεγονότων. Ένα παράδειγμα προγράμματος σε γλώσσα GPSS δίνεται στο Παράρτημα Β.

II. ΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ

Η ανάπτυξη λογισμικού με την βοήθεια των γλωσσών προγραμματισμού έχει μεγάλο κόστος και απαιτεί την απασχόληση εξειδικευμένων προγραμματιστών για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Για να διευκολυνθεί η διαδικασία ανάπτυξης λογισμικού δημιουργήθηκαν εργαλεία με στόχο την αυτοματοποίηση της ανάπτυξης ορισμένων τμημάτων του κώδικα. Τα εργαλεία αυτά αποσκοπούν στην αύξηση της παραγωγικότητας των προγραμματιστών αλλά και στην μετακίνηση ορισμένων σημείων της κωδικοποίησης από τους προγραμματιστές προς τους αναλυτές, τους σχεδιαστές, και προς τους τελικούς χρήστες των Π.Σ. Τα περισσότερα από τα εργαλεία αυτά είναι γνωστά ως γεννήτριες γιατί δέχονται την περιγραφή ενός τμήματος του Π.Σ. και αναπτύσσουν τον κώδικα του προγράμματος που αντιστοιχεί στο τμήμα αυτό αυτόματα. Οι περισσότερες διαδεδομένες γεννήτριες εξειδικεύονται στην αυτοματοποίηση του κώδικα που σχετίζεται με την επικοινωνία ανθρώπου-υπολογιστή. Έτσι έχουν αναπτυχθεί γεννήτριες αναφορών και γεννήτριες οθονών που έχουν ως στόχο την αυτοματοποίηση των αναφορών που παράγει ένα Π.Σ. και τις οθόνες (φόρμες) που χρησιμοποιούνται από το Π.Σ. Ορισμένες φορές οι επιμέρους γεννήτριες υπάρχουν στην μορφή ενός ολοκληρωμένου πακέτου που είναι γνωστό ως γεννήτρια εφαρμογών.

Γεννήτριες αναφορών

Η ανάπτυξη κώδικα για την προετοιμασία αναφορών παρόλο που ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες εμπεριέχει αρκετές λεπτομέρειες (υπολογισμός μερικών αθροισμάτων, αλλαγή σελίδων, σελιδοποίηση, ολικά αθροίσματα) που επιμηκύνουν τον χρόνο ανάπτυξης. Χρησιμοποιώντας μία γεννήτρια αναφορών (report generator) ένας προγραμματιστής μπορεί να ορίσει τη μορφή της αναφοράς προσδιορίζοντας τα περιεχόμενα της αναφοράς. Οι γεννήτριες αναφορών έχουν πρόσβαση σε αρχεία ή σε βάσεις δεδομένων από τις οποίες εξάγουν δεδομένα τα οποία μορφοποιούν σε αναφορές. Ο κώδικας για την υλοποίηση των αντίστοιχων υπορουτινών δημιουργείται αυτόματα από την γεννήτρια.

Γεννήτριες οθονών

Η ανάπτυξη του κώδικα για την υλοποίηση της επικοινωνίας ανάμεσα στο χρήστη και τον υπολογιστή είναι μία διαδικασία που έχει αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με την ανάπτυξη των αναφορών. Οι γεννήτριες αναφορών (screen generator) είναι προγράμματα τα οποία

επιτρέπουν την εύκολη και γρήγορη ανάπτυξη του interface ενός Π.Σ., προσδιορίζοντας τα περιεχόμενα της κάθε οθόνης, χωρίς την ανάγκη προγραμματισμού.

Μία άλλη κατηγορία γεννητριών είναι οι γεννήτριες προγραμμάτων οι οποίες δέχονται ως είσοδο την περιγραφή ενός συστήματος σε μορφή που είναι εύκολο να δοθεί από τον χρήστη και παράγουν αυτόματα τον κώδικα που αντιστοιχεί στο σύστημα. Μία οικογένεια τέτοιων γεννητριών προγραμμάτων χρησιμοποιείται για την προσομοίωση διακριτών συστημάτων. Οι γεννήτριες αυτές προγραμμάτων αναγνωρίζουν συστήματα τα οποία είναι δυνατόν να περιγραφούν διαγραμματικά (με τα διαγράμματα κύκλου ενεργειών) και παράγουν αυτόματα τον κώδικα που αντιστοιχεί στο διάγραμμα που δόθηκε από τον χρήστη.

Ένα σύστημα το οποίο επιτρέπει στον χρήστη να αναπτύξει το διάγραμμα κύκλου ενεργειών το οποίο περιγράφει ένα διακριτό σύστημα και κατόπιν παράγει αυτόματα τον κώδικα στην γλώσσα προγραμματισμού C .

ΓΛΩΣΣΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΩΝ

Οι γλώσσες αναζήτησεων επιτρέπουν την εύκολη επικοινωνία του χρήστη με τον υπολογιστή κυρίως για την αναζήτηση δεδομένων που φυλάσσονται σε βάσεις δεδομένων. Βάση δεδομένων είναι μία συλλογή από σχετιζόμενα δεδομένα.

III. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Σύστημα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων (ΣΔΒΔ, Database Management System) είναι ένα σύνολο προγραμμάτων που είναι υπεύθυνο για την δημιουργία και συντήρηση βάσεων δεδομένων. Το σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων ενός Π.Σ. προσφέρει δυνατότητες για την αποθήκευση, την ανάκτηση (αναζήτηση) και τον έλεγχο των δεδομένων που χρειάζονται για την λήψη αποφάσεων.

Τα ΣΔΒΔ ανάλογα με τον τρόπο που οργανώνουν τα δεδομένα στη βάση δεδομένων κατηγοριοποιούνται σε ιεραρχικά (hierarchical), δικτυωτά (network), σχεσιακά (relational) και αντικειμενοστραφή (object-oriented). Τα περισσότερο δημοφιλή ΣΔΒΔ είναι αυτά που διαχειρίζονται σχεσιακές βάσεις δεδομένων. Τα σχεσιακά ΣΔΒΔ επιβάλλουν την οργάνωση των δεδομένων σε πίνακες (tables) - δηλ. σε γραμμές και στήλες. Κάθε πίνακας έχει ένα όνομα, ενώ κάθε στήλη έχει ένα όνομα και έναν τύπο δεδομένων.

Λεξικό Δεδομένων είναι ένας κατάλογος όλων των δεδομένων που περιέχονται στην βάση δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Α. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Όπως διαπιστώθηκε, τα πέντε συστατικά στοιχεία ενός πληροφοριακού συστήματος είναι το υλικό, το λογισμικό, οι διαδικασίες, οι άνθρωποι και τα δεδομένα. Ο όρος *ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων (information systems security)* δίνει έμφαση στην προστασία αυτών των συστατικών στοιχείων ενός ΠΣ αλλά και του ίδιου του ΠΣ στην ολότητά του. Αρκετά συχνά απαντάται ο όρος *ασφάλεια στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών*. Όπως είναι φανερό, ο όρος αυτός δίνει έμφαση στους τεχνικούς παράγοντες που σχετίζονται με την ασφάλεια.

Όπως ορίζεται στο [Κιουν95] *“η Ασφάλεια Πληροφοριακού Συστήματος είναι το οργανωμένο πλαίσιο από έννοιες, αντιλήψεις, αρχές, πολιτικές, διαδικασίες, τεχνικές και μέτρα που απαιτούνται για να προστατευθούν τα στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος, αλλά και το σύστημα ολόκληρο, από κάθε σκόπιμη ή τυχαία απειλή.”* Ο ορισμός αυτός δίνει έμφαση όχι μόνο στο ΠΣ ως ολότητα αλλά και στα επιμέρους στοιχεία του, ενώ η αναφερόμενη προφύλαξη αφορά κάθε είδους απειλή (τυχαία ή σκόπιμη). Η ασφάλεια του ΠΣ συνδέεται άμεσα τόσο με τις τεχνικές, τις διαδικασίες και τα διοικητικά μέτρα όσο και με ηθικοκοινωνικές αντιλήψεις, αρχές και παραδοχές. Είναι βέβαια προφανές ότι η προφύλαξη δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει την απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος και την ελεύθερη διακίνηση των πληροφοριών, έτσι ώστε να μην θέτονται αδικαιολόγητοι φραγμοί στην ανάπτυξη της τεχνολογίας της πληροφορίας.

Η *ασφάλεια πληροφοριών* αναφέρεται αποκλειστικά στην προστασία των πληροφοριών και είναι στενότερη έννοια από αυτή της ασφάλειας ΠΣ, αφού η πληροφορία εμπεριέχεται σε ένα ΠΣ. Βέβαια η ασφάλεια πληροφοριών δεν μπορεί να αγνοήσει το πληροφοριακό σύστημα, στα πλαίσια του οποίου παράγεται και χρησιμοποιείται η πληροφορία. Αντίθετα, κάθε αναλυτική εργασία, η οποία αποσκοπεί στην ανάπτυξη και διαχείριση της ασφάλειας των πληροφοριών, θα πρέπει να στηρίζεται στην κατανόηση των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων. Συνεπώς, όταν αναφερόμαστε στην ασφάλεια ενός ΠΣ η προστασία όλων των υλικών που μετέχουν σε αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, ενώ όταν αναφερόμαστε στην ασφάλεια πληροφοριών, η ασφάλεια του υλικού μας ενδιαφέρει μόνο στο βαθμό που σχετίζεται με την προστασία των πληροφοριών.

I. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η ασφάλεια των πληροφοριών αναφέρεται στην προστασία της πληροφορίας στην ολότητά της και των σχετικών με την ασφάλεια ιδιοτήτων. Ως θεμελιώδεις ιδιότητες ασφάλειας θεωρούνται η *ακεραιότητα*, η *εμπιστευτικότητα* και η *διαθεσιμότητα*, οι οποίες ορίζονται ως εξής [Γκριτ94]:

Ακεραιότητα πληροφοριών (integrity): Είναι η ιδιότητα των δεδομένων να υφίστανται σε προκαθορισμένο φυσικό μέσο ή χώρο και να είναι ακριβή. Δηλαδή η μη-εξουσιοδοτημένη τροποποίηση της πληροφορίας θα πρέπει να αποτρέπεται, ενώ κάθε αλλαγή του περιεχομένου των δεδομένων να είναι αποτέλεσμα εξουσιοδοτημένης και ελεγχόμενης ενέργειας.

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών (confidentiality): Η ιδιότητα των δεδομένων να καθίστανται αναγνώσιμα μόνο από εξουσιοδοτημένα λογικά υποκείμενα, όπως φυσικές οντότητες και διεργασίες λογισμικού.

Διαθεσιμότητα πληροφοριών (availability): Η αποτροπή της προσωρινής ή μόνιμης άρνησης διάθεσης της πληροφορίας σε κάθε εξουσιοδοτημένο λογικό υποκείμενο του συστήματος.

Σε αρκετές ερευνητικές εργασίες υποστηρίζεται πως οι παραπάνω τρεις ιδιότητες δεν επαρκούν, για να οριστεί η ασφάλεια πληροφοριών. Πρόσθετες ιδιότητες που συναντώνται είναι η *αυθεντικότητα (authenticity)* [Parke95], δηλαδή η απόδειξη της προέλευσης και του ιδιοκτήτη της πληροφορίας, η ιδιότητα της *εγκυρότητας (validity)* [Γκριτ96], δηλαδή ότι η πληροφορία αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα και είναι επίκαιρη, ενώ σε άλλες πηγές [Bolet95] αναφέρονται η *μοναδικότητα (uniqueness)*, δηλαδή η αδυναμία αντιγραφής και αναπαραγωγής της πληροφορίας χωρίς εξουσιοδότηση και η *μη αποποίηση (non-repudiation)* δηλαδή η αδυναμία άρνησης των ενεργειών που έχουν εκτελεστεί για την τροποποίηση, την αποστολή ή τη λήψη μίας πληροφορίας.

Η ύπαρξη διαφορετικών θεωρήσεων για τις ιδιότητες της ασφάλειας δεν θα πρέπει να θεωρηθεί παράδοξο, καθώς στον επιστημονικό τομέα της πληροφορικής, η ασφάλεια έχει μεταφερθεί ως μία αφηρημένη έννοια, η οποία επιδέχεται ποικίλες ερμηνείες. Επίσης η έννοια της ασφάλειας στο κοινωνικό σύνολο, αντιστοιχεί ουσιαστικά σε ένα ανθρώπινο συναίσθημα. Έτσι ο όρος ασφάλεια αναφέρεται σε διάφορες ιδιότητες της πληροφορίας, ανάλογα με την οπτική του ερευνητή και το πληροφοριακό σύστημα στο οποίο αναφέρεται. Συνεπώς, σε κάθε ειδική περίπτωση που μελετάμε θα πρέπει να ορίζουμε με σαφήνεια τις συγκεκριμένες ιδιότητες της πληροφορίας που καλούμαστε να προστατέψουμε [Κοκολ00].

Οι παραπάνω ιδιότητες της ασφάλειας των πληροφοριών δεν μετρώνται σε απόλυτα μεγέθη αλλά είναι συγκρίσιμες και έτσι υπεισέρχεται σε ένα βαθμό η σχετικότητα. Παρά τη σαφήνεια και απλότητα των ορισμών που δίδονται για τις τρεις βασικές ιδιότητες, στην πράξη δεν είναι πάντοτε εύκολο να προσδιορίσουμε πότε μία από αυτές έχει παραβιαστεί. Για παράδειγμα, η άρνηση διάθεσης της πληροφορίας (παραβίαση της διαθεσιμότητας) μπορεί να εκτιμηθεί με άλλο τρόπο σε διαφορετικές περιπτώσεις, αφού ο χρόνος αναμονής που θεωρείται ανεκτός διαφέρει από εφαρμογή σε εφαρμογή. Έτσι, μία καθυστέρηση ενός λεπτού στην παροχή μίας κρίσιμης ιατρικής πληροφορίας μπορεί να θεωρηθεί ως έλλειψη διαθεσιμότητας, ενώ ο ίδιος χρόνος στην αναζήτηση της καρτέλας φορολογουμένου σε μία δημόσια οικονομική υπηρεσία να θεωρηθεί αποδεκτός και αναμενόμενος.

II. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Όπως είναι ευνόητο οι απαιτούμενες ιδιότητες που πρέπει να έχει ένα ΠΣ ώστε να θεωρηθεί ασφαλές, δεν είναι σταθερές για όλα τα ΠΣ, αλλά εξαρτώνται κυρίως από τη δυναμικότητα που υπάρχει τόσο στο ΠΣ όσο και στο περιβάλλον του. Αναλυτικότερα, το επίπεδο ασφάλειας που απαιτείται για να προστατευθεί ένα ΠΣ εξαρτάται από δύο παράγοντες: (1) Τη φύση των διαχειριζόμενων δεδομένων και (2) το συγκεκριμένο χώρο-χρονικό πλαίσιο.

Τα διαχειριζόμενα δεδομένα μπορεί να χαρακτηριστούν κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες ως άξια ή μη προστασίας. Τα δεδομένα που χρήζουν προστασίας από δυνητικές απειλές αποκαλούνται *ευπαθή*. Για παράδειγμα, τα δεδομένα που αφορούν στον σχεδιασμό πωλήσεων μίας επιχείρησης ή ενός στρατιωτικού σχεδίου άμυνας χρήζουν προστασίας.

Υπάρχουν επίσης δεδομένα τα οποία είναι κοινά αποδεκτό ότι πρέπει να προστατεύονται γιατί αντιπροσωπεύουν σημαντικές προσωπικές αξίες ενός εκάστοτε μέλους του κοινωνικού συνόλου. Αυτά τα δεδομένα αποκαλούνται *ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα*. Παραδείγματα τέτοιων δεδομένων μπορούν να είναι όσα αφορούν στις πολιτικές ή θρησκευτικές αντιλήψεις ενός ατόμου, τα οποία δεν επιτρέπεται καν να συλλέγονται και τα ιατρικά δεδομένα που αφορούν στο ιστορικό της υγείας ενός ατόμου, τα οποία μπορούν να συλλέγονται με την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η προστασία τους και χρησιμοποιούνται μόνο προς όφελος του ατόμου ή του κοινωνικού συνόλου.

Η απαίτηση για ασφάλεια ορισμένων δεδομένων ενδέχεται να μην ισχύει για όλα τα κοινωνικά περιβάλλοντα. Η ίδια κατηγορία δεδομένων είναι πιθανό να χρήζει προστασίας σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον ενώ σε ένα άλλο να μην θεωρείται ευπαθές δεδομένο.

Παράδειγμα είναι η καταγραφή των χρηματικών συναλλαγών σε ένα εμπορικό κατάστημα ως μη ευπαθές δεδομένο από τη μία πλευρά και η καταγραφή των χρηματικών συναλλαγών σε μία τράπεζα από την άλλη, όπου απαιτείται υψηλό επίπεδο ασφάλειας.

Τέλος είναι πιθανό σε κάποιο περιβάλλον να έχει παγιωθεί ή να έχει γίνει ευρέως αποδεκτή η άποψη ότι κάποιο από τα παραπάνω δεδομένα δεν είναι ευαίσθητο και συνεπώς δεν απαιτείται η προστασία του. Η σύγχρονη ιστορία μας δίνει τέτοια παραδείγματα δεδομένων, όπως οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η υπηκοότητα και οι καταναλωτικές συνήθειες.

III. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Η εισαγωγή των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών συνδέεται με ένα αίσθημα ανασφάλειας που αφορά τόσο την κοινωνική-επαγγελματική όσο και την προσωπική ζωή του ατόμου. Συγκεκριμένα, ζητήματα ασφάλειας ανακύπτουν στο ατομικό επίπεδο, στο επίπεδο του οργανισμού και στο κοινωνικό επίπεδο.

Οι τεχνολογίες αυτές επηρεάζουν την προσωπική ζωή του ατόμου, προσφέροντας τη δυνατότητα για ευκολότερη και περισσότερο αποτελεσματική παραβίαση της ιδιωτικής ζωής του (privacy). Οι οργανισμοί διαθέτουν πληροφοριακά συστήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν τόσο ενδογενείς όσο και εξωγενείς απειλές. Το ζήτημα της ασφάλειας εμφανίζεται εδώ, ως ζήτημα προστασίας των συστατικών στοιχείων του ΠΣ, αλλά και του ίδιου του ΠΣ στην ολότητά του. Στο κοινωνικό επίπεδο παρατηρούμε τη διαμόρφωση της ‘κοινωνίας της πληροφορίας’ (information society). Στα πλαίσια της νέας κοινωνικής πραγματικότητας, ανακύπτουν τόσο νομικά όσο και πολιτικά προβλήματα που αφορούν την προστασία της πληροφορίας ως περιουσιακό στοιχείο, την προστασία της πληροφορίας ως κοινωνικό αγαθό, την προστασία της ιδιωτικής ζωής του ατόμου, την αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού εγκλήματος και τη συγκέντρωση και διαχείριση του πληροφοριακού πλούτου.

Το ζήτημα της ασφάλειας των Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών συστημάτων είναι ένα σύνθετο κοινωνικό-τεχνικό ζήτημα. Οι δύο διαστάσεις, κοινωνική και τεχνική, μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω σε έξι άξονες:

- κοινωνική διάσταση
- δεοντολογία/κουλτούρα
- νομική/κανονιστική
- διοικητική/διαχειριστική
- λειτουργική/διαδικαστική
- τεχνική διάσταση

- μηχανική/ηλεκτρονική
- πληροφορία/δεδομένα

Στην παρούσα διατριβή, η εισαγωγή των υπηρεσιών ΕΤΟ ως εργαλείο ανάπτυξης και διαχείρισης της ασφάλειας των ΠΣ, εξετάζεται κυρίως ως προς την τεχνική της διάσταση, αλλά και ως προς τη διαχειριστική και τη λειτουργική διάσταση. Οι άξονες της δεοντολογίας και της νομικής διάστασης, δεν αποτελούν αντικείμενο μελέτης στο παρόν κείμενο

B. ΚΟΙΝΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

I. ΕΥΠΑΘΗ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται από τα Πληροφοριακά Συστήματα δεν παρουσιάζουν την ίδια *ευπάθεια (vulnerability)* και αυτό δεν οφείλεται μόνο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΠΣ τα οποία χρησιμοποιούν τα δεδομένα, αλλά και στην ίδια τη φύση ή τις ιδιαιτερότητές τους.

Ο βαθμός ευπάθειας ενός τύπου δεδομένων συσχετίζεται άμεσα και οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αξία των πληροφοριών που προκύπτουν όταν τα δεδομένα αυτά είναι στην κατοχή τρίτων προσώπων [Κατσι95]. Σε άλλες περιπτώσεις η πληροφορία μπορεί να έχει εξίσου σημαντική αξία όταν υπάρχει δυνατότητα τροποποίησής της ή απαξίωσής της η όταν δεν υπάρχει η δυνατότητα διάθεσής της στις οντότητες που αφορά. Τρεις συνιστώσες διακρίνονται στην αποτίμηση της *αξίας μιας πληροφορίας*:

- το ενδεχόμενο οικονομικό όφελος (π.χ. απόκτηση πλεονεκτήματος σε σχέση με τον ανταγωνισμό)
- η δυνατότητα αντιστοίχισης της πληροφορίας με μία από τις αξίες του κοινωνικού συστήματος (π.χ. συμμετοχή σε άσκηση εξουσίας ή απεξάρτηση από κάποιο σχήμα
- εξουσίας)
- η δυνατότητα χρήσης της πληροφορίας για την εκτέλεση κακόβουλων ή εγκληματικών ενεργειών (π.χ. στέρηση ενός ατόμου από τα δικαιώματά του ή τις αξίες του, παραπλάνηση σε λήψη αποφάσεων)

Και στις τρεις παραπάνω περιπτώσεις η αξία της πληροφορίας και κατά συνέπεια η ευπάθεια των δεδομένων ενός ΠΣ εξαρτάται από το κοινωνικό σύστημα, στα πλαίσια του οποίου χρησιμοποιούνται τα δεδομένα. Η χρονική και τοπική συγκυρία, η οντότητα που αφορούν τα δεδομένα, το σύστημα αξιών του κοινωνικού αυτού συνόλου και ο βαθμός

διείσδυσης της τεχνολογίας σε αυτό, είναι ορισμένοι από τους περιβαλλοντικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ευπάθεια των δεδομένων.

Πιο συγκεκριμένα ορίζονται δύο ειδών ευπάθειες δεδομένων [Γκριτ94]: (1) Η ευπάθεια ορισμένων τύπων δεδομένων που είναι ανεξάρτητη από το ΠΣ στο οποίο χρησιμοποιούνται, αλλά εξαρτάται από το συγκεκριμένο κοινωνικό σύστημα, ονομάζεται *εγγενής ευπάθεια*. (2)

Η ευπάθεια ορισμένων τύπων δεδομένων, που είναι ανεξάρτητη από το ΠΣ στο οποίο χρησιμοποιούνται και η οποία ισχύει για όλα τα μέλη του κοινωνικού συνόλου (αν και η έντασή της είναι δυνατό να κυμαίνεται από μέλος σε μέλος) ονομάζεται ως *συνολική και εγγενής ευπάθεια*.

Η συνολική και εγγενής ευπάθεια είναι αυτή που προκαλεί θεσμικές και κοινωνικές παρεμβάσεις είτε υπό τη μορφή νόμων είτε υπό τη μορφή κανόνων δεοντολογίας. Έτσι, η ευπάθεια αυτή ανακλάται στο σύνολο σχεδόν των θεσμών που αφορούν στην προστασία του πολίτη, όπως είναι η μυστικότητα της ψήφου, και η προστασία των προσωπικών δεδομένων [N2472/97]. Τα δεδομένα που αφορούν τις πολιτικές και θρησκευτικές αντιλήψεις ενός πολίτη και την κατάσταση της σωματικής και ψυχικής του υγείας, είναι ευρύτατα αποδεκτά ως συνολικά και εγγενώς ευπαθή δεδομένα και χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας.

Είναι ευνόητο ότι ο βαθμός ευπάθειας των δεδομένων που χρησιμοποιούνται σε ένα ΠΣ είναι ευθέως ανάλογος με το πλήθος και τη συχνότητα των δυνητικών εξωτερικών απειλών που μπορεί να δεχθεί αυτό το ΠΣ και κατά συνέπεια ανάλογος με την ισχύ των μέτρων προστασίας που θα πρέπει να λάβουν οι διαχειριστές του.

II. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ

Ένα Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο διαχειρίζεται ευπαθή δεδομένα και βασίζεται επιπλέον στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων του διαδικτύου εκτίθεται σε μία σειρά σημαντικών απειλών [Katsi97], οι οποίες απαιτείται να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά. Ως απειλή ορίζεται *‘μία πιθανή ενέργεια ή ένα γεγονός που μπορεί να προκαλέσει την απώλεια ενός ή περισσότερων ιδιοτήτων ασφάλειας ενός πληροφοριακού συστήματος’* [Γκριτ00]. Οι απειλές αυτές δεν προέρχονται μόνο από κακόβουλες ενέργειες που προκαλούνται από τρίτους με στόχο την κατοχή ή την απαξίωση πολύτιμων δεδομένων. Είναι πιθανό να δημιουργηθούν από το εσωτερικό του συστήματος εξαιτίας σχεδιαστικών λαθών και αδυναμιών. Οι κυριότερες από αυτές περιγράφονται παρακάτω, περιλαμβάνοντας και τη σχετική αγγλική ορολογία, με στόχο τον προσδιορισμό στη συνέχεια του ρόλου της ΕΤΟ στην αντιμετώπισή τους.

Παρακολούθηση γραμμών επικοινωνίας (tapping) : Παρακολουθώντας τις επικοινωνιακές γραμμές μπορεί κανείς να αποκτήσει μη εξουσιοδοτημένη προσπέλαση σε μετακινούμενα δεδομένα, με πιθανό αποτέλεσμα να παραβιαστεί η ιδιωτικότητά τους.

Ανάλυση κυκλοφορίας (traffic analysis) : Για δεδομένες διευθύνσεις πηγής και προορισμού η παρακολούθηση των διακινούμενων δεδομένων μπορεί να οδηγήσει σε ανάπτυξη ενός προτύπου (pattern) κυκλοφορίας. Η στατιστική και μόνο ανάλυση της επικοινωνίας, χωρίς απαραίτητα να γίνεται ανάγνωση των ίδιων των δεδομένων, μπορεί να οδηγήσει σε χρήσιμα συμπεράσματα για κάποιον τρίτο.

Αποτυχία ή καταστροφή υλικού (hardware failure) : Σημαντική απειλή στη διαθεσιμότητα ενός υπολογιστικού συστήματος αποτελεί η ενδεχόμενη καταστροφή του χρησιμοποιούμενου υλικού, είτε από κακόβουλη ενέργεια, είτε από αστοχία υλικού είτε από φυσική αιτία.

Πλαστογράφηση διευθύνσεων δικτύου (spoofing) : Καταργείται η ιδιότητα της μονοσήμαντης αντιστοίχισης των διευθύνσεων δικτύου σε μία συγκεκριμένη θέση, με αποτέλεσμα τα διακινούμενα δεδομένα να χάνουν την ιδιότητα της αυθεντικότητας προέλευσης.

Υποκλοπή συνθηματικών (password stealing) : Ένα συνθηματικό μπορεί να διαρρεύσει σε έναν δυνητικό εισβολέα είτε από αμέλεια του χρήστη του συστήματος είτε μετά από παρακολούθηση των διακινούμενων πακέτων (sniffing) είτε με τη χρήση της μεθόδου ωμής δοκιμής (brute force attack).

Αξιοποίηση καταπακτών (trapdoors exploiting) : Οι καταπακτές είναι γνωστές ή άγνωστες αδυναμίες των υπηρεσιών του συστήματος που επιτρέπουν την υπέρβαση των μηχανισμών ασφάλειας για την προσπέλαση στους πόρους του συστήματος. Η ύπαρξη των αδυναμιών αυτών γίνεται γνωστή στους εισβολείς έπειτα από δοκιμαστική ανίχνευση που πραγματοποιούν σε όλες τις θύρες επικοινωνίας του συστήματος (port-scanning)

Μη εξουσιοδοτημένη τροποποίηση (unauthorised modification) : Η κακόβουλη τροποποίηση των δεδομένων ενός συστήματος έπεται της παρακολούθησης των γραμμών επικοινωνίας ή της παρείσφρησης στο σύστημα έπειτα από υποκλοπή συνθηματικού ή αξιοποίηση καταπακτών.

Άρνηση παροχής υπηρεσίας (Denial of Service) : Σε αυτή την περίπτωση ο εισβολέας επιχειρεί να επηρεάσει αρνητικά τη διαθεσιμότητα μίας υπηρεσίας, αφού έχει παρεισφρήσει στο σύστημα που την παρέχει. Το ίδιο μπορεί να συμβεί όταν ο εισβολέας καταφέρει εγκαταστήσει λογισμικό που καταναλώνει ανεξέλεγκτα όλους τους διαθέσιμους πόρους του συστήματος ή του δικτύου, με αποτέλεσμα οι υπόλοιπες υπηρεσίες να παραμείνουν

ουσιαστικά ανενεργές.

Κατανεμημένη επίθεση άρνησης παροχής υπηρεσίας (Distributed Denial of Service) : Η λογική είναι η ίδια με την άρνηση παροχής υπηρεσίας, με τη διαφορά ότι ο εισβολέας έχει εγκαταστήσει το κακόβουλο λογισμικό σε δεκάδες συστήματα αφού έχει παρεισφρήσει σε αυτά και τα χρησιμοποιεί ως μεσάζοντες (agents). Τα συστήματα αυτά με τη σειρά τους επιτίθενται συντονισμένα προς τον τελικό στόχο με δραματικές συνέπειες στους πόρους του συστήματος αυτού, αλλά και στο δίκτυο που οδηγεί προς αυτό.

Κατάχρηση πόρων (misuse of resources) : Μία μη εξουσιοδοτημένη οντότητα είναι πιθανό να υποκλέψει πόρους ενός συστήματος, όπως κύκλους του επεξεργαστή, εύρος ζώνης δικτύου, χωρητικότητα δίσκων, είτε για να εξυπηρετηθούν διεργασίες του εισβολέα είτε για να προκληθεί άρνηση παροχής υπηρεσίας.

Διάψευση εκτέλεσης ενέργειας (repudiation of action) : Μία οντότητα μπορεί να αρνηθεί ότι δημιούργησε και απέστειλε ένα μήνυμα ή ότι τροποποίησε κάποια δεδομένα, εφόσον δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Ομοίως ο παραλήπτης του μηνύματος μπορεί να διαψεύσει την παραλαβή του και την ανάγνωση του περιεχομένου του.

Εσωτερικοί κίνδυνοι (internal threats) : Είναι πιθανό μέλη του απασχολούμενου προσωπικού σε μία επιχείρηση να υποκλέψουν χρήσιμες πληροφορίες για παράνομη χρήση. Παράλληλα η έλλειψη ασφάλειας στην φυσική πρόσβαση στο υλικό του συστήματος δημιουργεί επιπλέον κινδύνους.

Πλαστοπροσωπία (masquerade) : Στο επίπεδο εφαρμογής είναι πιθανό η προέλευση ενός μηνύματος να φαίνεται διαφορετική από την πραγματική

Ιομορφικό λογισμικό (viral software) : Πρόκειται για κακόβουλο λογισμικό που εκτελείται ή φορτώνεται δυναμικά στο σύστημα και προκαλεί ποικίλα σημαντικά προβλήματα. Συνήθως βρίσκεται ενσωματωμένο σε εκτελέσιμο κώδικα ή αυτόνομο σε μορφή δέσμης εντολών (script). Φροντίζει να προσκολλάται σε άλλα εκτελέσιμα αρχεία ή να διαδίδεται μέσω δικτυακών εφαρμογών, έτσι ώστε να επηρεάζει όσο το δυνατόν περισσότερα συστήματα.

Καταχρηστικά μηνύματα (spamming) : Αφορά κυρίως τις υπηρεσίες μηνυμάτων όπως τα νέα και η ηλεκτρονική αλληλογραφία. Πρόκειται για μηνύματα διαφημιστικού και πολλές φορές προσβλητικού περιεχομένου που αποστέλλονται μαζικά σε μεγάλο αριθμό χρηστών, χωρίς να υπάρχει υπαρκτή διεύθυνση αποστολέα και από εξυπηρετητές που έχουν εκτεθεί στους εισβολείς, έτσι ώστε να μην είναι ανιχνεύσιμη η προέλευσή τους ούτε σε επίπεδο εφαρμογής ούτε σε επίπεδο δικτύου.

III. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΟ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΕΙΛΩΝ

Οι μηχανισμοί που παρέχει η ΕΤΟ για τη διασφάλιση των στοιχείων ενός ΠΣ έχουν προληπτικό και όχι κατασταλτικό χαρακτήρα. Η ΕΤΟ παρεμβαίνει άμεσα ή έμμεσα στις διαδικασίες και στα δεδομένα ενός ΠΣ προσθέτοντάς τους ιδιότητες που τα καθιστούν ασφαλή απέναντι στις δυνητικές απειλές. Σε καμία περίπτωση δεν παρέχει μηχανισμούς αντιμετώπισης ενός περιστατικού ασφάλειας που βρίσκεται σε εξέλιξη. Εφόσον όμως έχουν ήδη εφαρμοσθεί οι προληπτικοί μηχανισμοί, οι οποίοι στη συνέχεια είτε παρακαμφθούν είτε αμφισβητηθούν από τους εμπλεκόμενους, η ΕΤΟ είναι σε θέση να παρέχει τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για την ανίχνευση των στοιχείων ενός περιστατικού.

Ο ρόλος της ΕΤΟ στην προληπτική αντιμετώπιση των κοινών απειλών που παρατέθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί να είναι άμεσος ή έμμεσος. Ως άμεση αντιμετώπιση θεωρούμε αυτή που υλοποιείται με τη χρήση των υπηρεσιών ΕΤΟ ως έχουν. Ως έμμεση αντιμετώπιση θεωρούμε αυτή που απαιτεί ενδιάμεσους μηχανισμούς για να υλοποιηθεί, οι οποίοι με τη σειρά τους εκμεταλλεύονται τις υπηρεσίες της ΕΤΟ. Στη συνέχεια ταξινομούνται οι απειλές σύμφωνα με το ρόλο που έχει η ΕΤΟ στην αντιμετώπισή τους :

Άμεση προληπτική αντιμετώπιση:

- Στην παρακολούθηση γραμμών επικοινωνίας: με τη χρήση κρυπτογράφησης δημοσίου κλειδιού και με τη διαχείριση κλειδιών [βλ. § 5.7.2] για τη σύναψη ασφαλών συνόδων.
- Υποκλοπή συνθηματικών: με την κρυπτογράφηση των διακινούμενων πακέτων ή με την αντικατάσταση των συνθηματικών με ισχυρότερους μηχανισμούς αυθεντικοποίησης που χρησιμοποιούν ψηφιακά πιστοποιητικά [βλ. § 5.6.3.3].
- Μη εξουσιοδοτημένη τροποποίηση: με τη χρήση ψηφιακών υπογραφών που διασφαλίζουν την ακεραιότητα των διακινούμενων δεδομένων [βλ. § 5.6.3].
- Διάψευση εκτέλεσης ενέργειας: χρησιμοποιώντας την υπηρεσία παροχής αποδείξεων [βλ. § 5.7.5] και την υπηρεσία χρονοσήμανσης [βλ. § 5.7.1] της ΕΤΟ.

- Εσωτερικοί κίνδυνοι: με την υλοποίηση αποτελεσματικών σχημάτων για τη διαχείριση λογαριασμών και δικαιωμάτων, κάνοντας χρήση των υπηρεσιών αυθεντικοποίησης και εξουσιοδότησης [βλ. § 5.7.3] της ΕΤΟ.
- Πλαστοπροσωπία: με τη χρήση ψηφιακών υπογραφών που επιβεβαιώνουν την αυθεντικότητα των πληροφοριών.

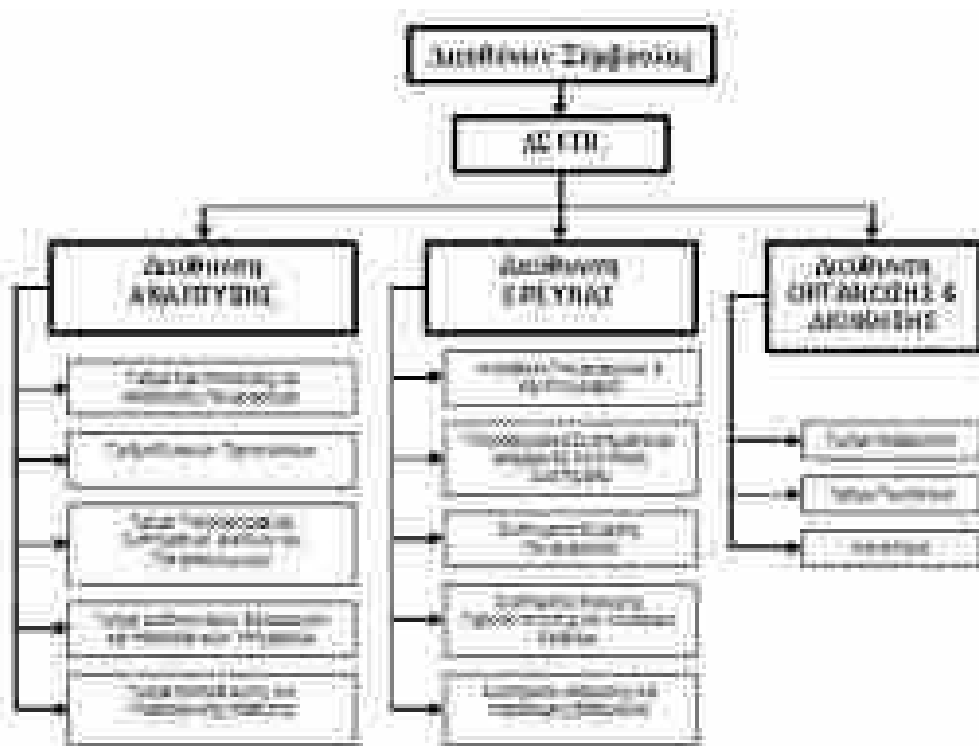
Έμμεση προληπτική αντιμετώπιση:

- Στην πλαστογράφηση διευθύνσεων δικτύου: με την υλοποίηση μηχανισμών όπως τα πρωτόκολλα IPSEC [Kent98] και DNSSEC [East199] τα οποία εκμεταλλεύονται τις τεχνικές κρυπτογράφησης δημόσιου κλειδιού
- Υποκλοπή πόρων και άρνηση παροχής υπηρεσίας: με την υλοποίηση ισχυρών σχημάτων αυθεντικοποίησης και εξουσιοδότησης για τη χρήση των πόρων, χρησιμοποιώντας τα ψηφιακά πιστοποιητικά και τις υπηρεσίες εξουσιοδότησης της ΕΤΟ.
- Ιομορφικό λογισμικό: υλοποιώντας μηχανισμούς ψηφιακής υπογραφής του λογισμικού που διανέμεται από τους κατασκευαστές του, οι οποίοι εγγυώνται με αυτόν τον τρόπο την ακεραιότητά του.
- Καταχρηστικά μηνύματα: με την υλοποίηση πολιτικών που υιοθετούν την απόρριψη μη ψηφιακά υπογεγραμμένων μηνυμάτων ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
- Η ανάλυση της κυκλοφορίας, η αποτυχία του υλικού, και η αξιοποίηση των καταπακτών είναι απειλές οι οποίες δεν σχετίζονται με τις υπηρεσίες της ΕΤΟ, αλλά παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη παράγραφο για λόγους πληρότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ένα Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης παρέχει πληροφορίες που χρειάζονται για να διαχειρίζονται οι οργανισμοί αποδοτικά και αποτελεσματικά. Τα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης περιλαμβάνουν τρεις βασικές πηγές: ανθρώπους, τεχνολογία και πληροφορία. Τα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης είναι διακριτά από τα άλλα πληροφοριακά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την ανάλυση λειτουργικών λειτουργιών στον οργανισμό. Ακαδημαϊκά, ο όρος χρησιμοποιείται συνήθως για να αναφερθεί στην ομάδα των μεθόδων διαχείρισης πληροφοριών που είναι συνδεδεμένες με την αυτοματοποίηση ή στηρίζουν την ανθρώπινη λήψη αποφάσεων, π.χ. σύστημα υποστήριξης λήψης αποφάσεων, ειδικά συστήματα και ειδικά πληροφορικά συστήματα.

ΣΧΗΜΑ 1:

I.ΓΕΝΙΚΑ

Αρχικά σε επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς ,ο εσωτερικός έλεγχος γινόταν χειροκίνητα και μόνο περιοδικά ως παράγωγο του λογιστικού συστήματος και με κάποιες πρόσθετες στατιστικές έδινε πληροφορίες για την απόδοση της διαχείρισης καθυστερημένα και περιορισμένα. Τα δεδομένα οργανώνονταν με μη αυτόματο τρόπο και σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες του οργανισμού. Με την ανάπτυξη της πληροφορικής , η πληροφορία άρχισε να διαχωρίζεται από τα δεδομένα και αναπτύχθηκαν συστήματα για την παραγωγή και την οργάνωση λήψεων ,περιλήψεων ,σχέσεων και γενικεύσεων βασισμένων στα δεδομένα.

Οι πρώτοι επιχειρησιακοί υπολογιστές χρησιμοποιούνταν για απλές λειτουργίες όπως παρακολούθηση πωλήσεων ή δεδομένα μισθολογίου , με λίγες λεπτομέρειες και μικρή δομή. Με τον χρόνο , αυτές οι υπολογιστικές εφαρμογές έγιναν περισσότερο περίπλοκες, η δυνατότητα αποθήκευσης υλικού μεγάλωσε και η τεχνολογία αναπτύχθηκε για να ενώσει τις προηγουμένως «απομονωμένες» εφαρμογές. Όσο περισσότερα δεδομένα αποθηκεύονταν και συνδέονταν , ο ι μαναγετζερς ζητούσαν περισσότερες λεπτομέρειες καθώς επίσης και περισσότερες λήψεις με στόχο τη δημιουργία ολόκληρων διαχειριστικών αναφορών από τα πρώτα αποθηκευμένα δεδομένα. Ο όρος Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης («ΠΣΔ») προέκυψε για να περιγράψει τέτοιες εφαρμογές που παρέχουν στους μανατζερς πληροφορίες για πωλήσεις, αποθέματα και άλλα δεδομένα που μπορούν να βοηθήσουν στην διαχείριση της επιχείρησης. Σήμερα ο όρος χρησιμοποιείται ευρέως σε ένας μεγάλο αριθμό περιβαλλόντων και περιλαμβάνουν (αλλά δεν περιορίζονται σε): συστήματα λήψης αποφάσεων, πόρων και διαχείρισης ανθρώπων, επιχειρησιακού προγραμματισμού πόρων,επιχειρησιακής διαχείρισης απόδοσης, διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας, διαχείριση πελατειακών σχέσεων, διοίκησης έργων και εφαρμογών ανάκτησης δεδομένων.

Ένα επιτυχημένο ΠΣΔ υποστηρίζει τα μακροπρόθεσμα πλάνα μία επιχείρησης, προσφέροντας αναφορές(reports) βασισμένα σε αναλύσεις απόδοσης σε κρίσιμους τομείς των πλάνων, με βρόγχους ανατροφοδότησης που χρησιμεύουν σε όλους τους τομείς της επιχείρησης , συμπεριλαμβανομένων των προσλήψεων και των τμημάτων εκπαίδευσης. Τα ΠΣΔ όχι μόνο υποδεικνύουν πως γίνονται τα πράγματα, αλλά γιατί και που η απόδοση δεν είναι η επιθυμητή. Αυτές οι αναφορές περιλαμβάνουν σχεδόν σε πραγματικό χρόνο την

απόδοση κέντρων δαπανών και έργων με λεπτομέρειες επαρκείς να δείξουν την ατομική ευθύνη.

Η.ΙΣΤΟΡΙΑ

Οι Kenneth και Jane Laudon αναγνωρίζουν πέντε «εποχές» στην ανάπτυξη των ΠΣΔ ανταποκρινόμενες στην ανάπτυξη της τεχνολογίας των υπολογιστών: 1) κεντρικοί και μίνι υπολογιστές 2)προσωπικοί υπολογιστές (personal computer,PC) 3) δίκτυα server/client 4) enterprise computing και 5) cloud computing.

Στην πρώτη εποχή (1) κύρια δύναμη ήταν η IBM και οι κεντρικοί της υπολογιστές οι οποίοι συνήθως καταλάμβαναν ολόκληρα δωμάτια και χρειαζόνταν ομάδες ανθρώπων για να λειτουργήσουν. Η IBM προμήθευε το υλικό και το λογισμικό αυτών. Με την ανάπτυξη της τεχνολογίας αυτοί οι υπολογιστές είχαν μεγαλύτερες δυνατότητες και με αυτό τον τρόπο μειώσαν το κόστος τους. Μικρότεροι και πιο οικονομικοί μίνι-υπολογιστές επέτρεψαν στις μεγάλες επιχειρήσεις να έχουν τα δικά τους υπολογιστικά συστήματα στις εγκαταστάσεις τους.

Η δεύτερη εποχή (2) ξεκίνησε το 1965 καθώς οι μικροεπεξεργαστές άρχισαν να ανταγωνίζονται τους κεντρικούς και τους μίνι υπολογιστές και επιτάχυναν τη διαδικασία της αποκέντρωσης της υπολογιστικής δύναμης από τα μεγάλα κέντρα δεδομένων σε μικρότερα γραφεία. Στα τέλη της δεκαετίας του 70' η τεχνολογία των μικροϋπολογιστών έδωσε τη θέση της στους προσωπικούς υπολογιστές(PC) με αποτέλεσμα χαμηλού κόστους υπολογιστές να γίνουν μαζικό εμπόρευμα στην αγορά επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να παρέχουν στους υπαλλήλους τους πρόσβαση στην «υπολογιστική δύναμη» που επί 10 χρόνια είχε κοστίσει 10.000 δολάρια. Αυτός ο πολλαπλασιασμός των υπολογιστών δημιούργησε μία έτοιμη αγορά για δίκτυα διασύνδεσης και την «εκλαΐκευση» του Διαδικτύου.

Όσο η πολυπλοκότητα της τεχνολογίας μεγάλωνε και το κόστος μίκραινε, η ανάγκη για πρόσβαση σε πληροφορίες μέσα την εταιρεία επίσης μεγάλωναν δίνονταν ζωή στην Τρίτη εποχή (3) στην οποία ένα δίκτυο είχε τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε «κοινές» πληροφορίες μέσω ενός διακομιστή (server).Αυτό επέτρεψε σε χιλιάδες ακόμα και εκατοντάδες χρήστες να έχουν πρόσβαση σε μεγάλη μερίδα δεδομένων ταυτόχρονα.

Η τέταρτη εποχή (4) βοηθήθηκε από δίκτυα υψηλών ταχυτήτων, ένωσε όλα τα μέρη της επιχείρησης προσφέροντας πρόσβαση σε μεγάλο όγκο πληροφοριών συμπεριλαμβάνοντας κάθε άτομο σε οποιαδήποτε θέση σε αυτή.

Η πέμπτη και πιο πρόσφατη «εποχή» (5) των πληροφοριακών συστημάτων χρησιμοποιεί την τεχνολογία των δικτύων για να παρέχει εφαρμογές καθώς και για την

αποθήκευση δεδομένων ανεξαρτήτως διάταξης χώρου, τοποθεσίας, φύσης ή υλικού. Αυτό, μαζί με την τεχνολογία των κινητών τηλεφώνων και των ασύρματων δικτύων (Wi-Fi) οδήγησαν σε ένα νέο επίπεδο κινητικότητας στο οποίο οι διαχειριστές έχουν πρόσβαση στα ΠΣΔ σχεδόν από παντού με φορητούς υπολογιστές (laptops), tablets και smart phones.

III.ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι όροι ΠΣΔ, πληροφοριακό σύστημα, επιχειρησιακός προγραμματισμός πόρων και διαχείριση τεχνολογίας πληροφοριών συχνά συγχέονται. Τα πληροφοριακά συστήματα και τα ειδικά πληροφοριακά συστήματα είναι ευρύτερες κατηγορίες που περιλαμβάνουν τα ΠΣΔ. Την διαχείριση τεχνολογίας πληροφοριών αφορά η λειτουργία και η οργάνωση των πληροφοριών ανεξάρτητα από το σκοπό τους.

IV.ΤΥΠΟΙ

Τα περισσότερα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών ειδικεύονται σε συγκεκριμένους εμπορικούς και βιομηχανικούς τομείς, τομείς των επιχειρήσεων ή υποδομών διαχείρισης.

- Τα *Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης(ΠΣΔ)* παράγουν σταθερά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα αναφορές βασισμένες σε δεδομένα εξαγμένα και συνοψισμένα από τα οικεία *συστήματα επεξεργασίας συναλλαγών* της επιχείρησης σε μεσαίου επιπέδου διαχειριστές για να δουν και να διορθώσουν δομημένα και ημιδομημένα προβλήματα λήψης αποφάσεων.
- Τα Σύστημα υποστήριξης λήψης αποφάσεων είναι υπολογιστικά προγράμματα εφαρμογών που χρησιμοποιούνται από μεσαίους διαχειριστές για να συλλέξουν πληροφορίες από ένα μεγάλο εύρος πηγών με στόχο την υποστήριξη και επίλυση προβλημάτων λήψης αποφάσεων.
- Τα Ειδικά Πληροφορικά Συστήματα είναι ένα εργαλείο αναφορών που προσφέρει γρήγορη πρόσβαση σε περιληπτικές αναφορές που εξάγονται από όλα τα επίπεδα και όλους τους τομείς της επιχείρησης όπως λογιστική, ανθρώπινο δυναμικό κ.α..
- Τα Πληροφοριακά Συστήματα Marketing είναι ΠΣΔ σχεδιασμένα ειδικά για να διαχειρίζονται το τομέα Μάρκετινγκ των επιχειρήσεων.

Τα Αυτοματισμός γραφείου Συστήματα Αυτοματισμού Γραφείου υποστηρίζουν την επικοινωνία και την παραγωγικότητα στην επιχείρηση αυτοματοποιώντας την ροή της εργασίας και ελαχιστοποιώντας τα σημεία συμφόρησης. Τα συστήματα αυτοματισμού γραφείου μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

V. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

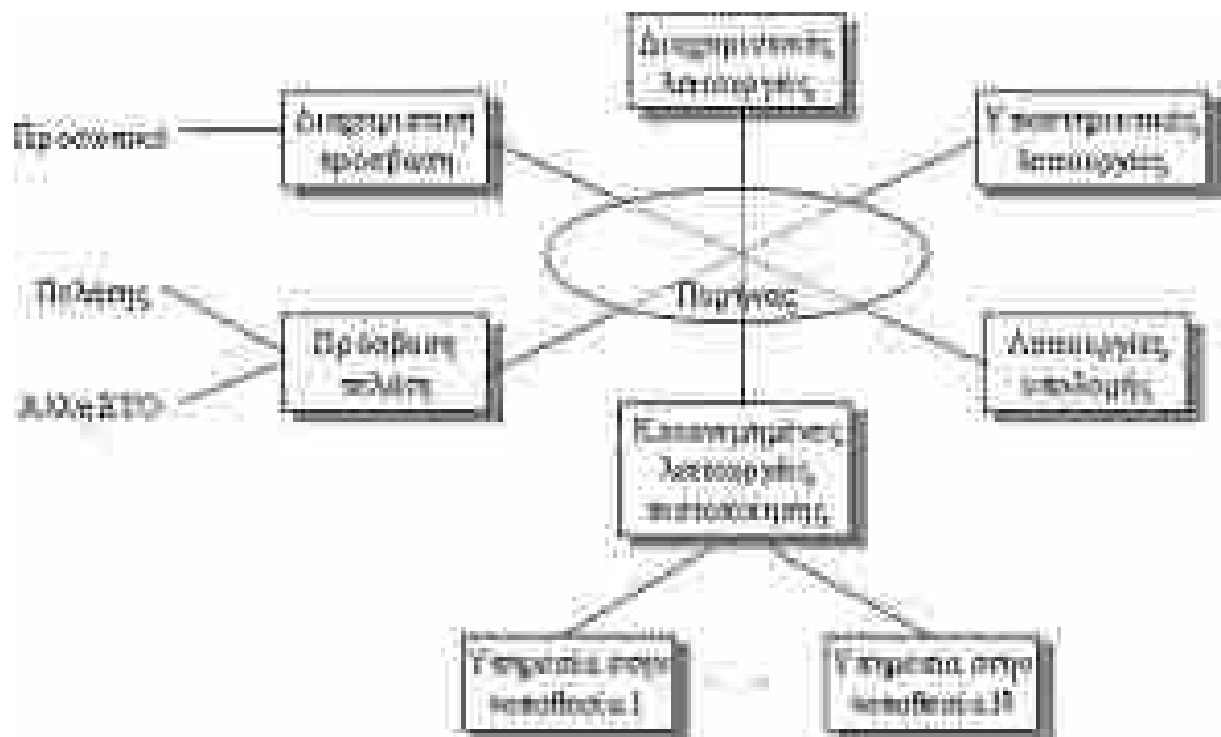
Παρακάτω παραθέτονται κάποια από τα πλεονεκτήματα που μπορούν να επιτευχθούν με τη χρήση διαφόρων τύπων ΠΣΔ.

- Η επιχείρηση μπορεί να γνωρίζει τις δυνάμεις και τις αδυναμίες της λόγω των αναφορών εσόδων, της επίδοσης των εργαζομένων κ.α. Αυτό μπορεί να βοηθήσει την επιχείρηση να βελτιώσει τις επιχειρησιακές λειτουργίες και διαδικασίες της.
- Δίνει μία γενική εικόνα της επιχείρησης και λειτουργεί ως εργαλείο επικοινωνίας και προγραμματισμού.
- Η διαθεσιμότητα των δεδομένων των πελατών και η ανάδραση (feedback) βοηθούν την επιχείρηση να οργανώνει τις επιχειρησιακές της διαδικασίες με βάση τις ανάγκες του πελάτη. Η αποτελεσματική διαχείριση των δεδομένων των πελατών βοηθά την επιχείρηση στο να κάνει άμεσες δραστηριότητες σε marketing και προώθηση
- Οι πληροφορίες θεωρούνται ένα πολύ σημαντικό «προσόν» για κάθε επιχείρησης στον μοντέρνο ανταγωνιστικό κόσμο. Ο καταναλωτής αγοράζει σύμφωνα με τις τάσεις που επικρατούν και οι συμπεριφορές τους μπορούν να προβλεφθούν αναλύοντας τις πωλήσεις και τις αναφορές εσόδων από κάθε λειτουργικό μέρος της επιχείρησης.

VI. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

- *Επιχειρησιακά Συστήματα*, γνωστά και ως συστήματα επιχειρησιακού προγραμματισμού πόρων ,παρέχουν σε έναν οργανισμό ολοκληρωμένες μονάδες λογισμικού και μία ενοποιημένη βάση δεδομένων ,η οποία δίνει τη δυνατότητα για αποτελεσματικό προγραμματισμό , διαχείριση και έλεγχο όλων των κέντρων επιχειρησιακών λειτουργιών σε πολλές περιοχές ταυτόχρονα. Κομμάτια αυτών των συστημάτων μπορεί να περιλαμβάνουν οικονομικά , λογιστική,marketing, ανθρωπίνους πόρους ,παραγωγή ,επενδύσεις και διανομή.
- Τα *Συστήματα Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας* δίνουν τη δυνατότητα για αποτελεσματικότερη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας με την ενσωμάτωση συνδέσεων στην εφοδιαστική αλυσίδα. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει προμηθευτές , κατασκευαστές ,χονδρέμπορους , λιανοπωλητές και τελικούς καταναλωτές.
- Τα *Συστήματα Διαχείρισης Πελατειακών Σχέσεων* βοηθούν την επιχείρηση να διαχειριστεί τις σχέσεις της με δυνητικούς και τωρινούς πελάτες , συνεργάτες της επιχείρησης στον τομέα του marketing , των πωλήσεων και των υπηρεσιών.
- Τα *Συστήματα Διαχείρισης Γνώσης* βοηθούν τους οργανισμούς στην διευκόλυνση της συλλογής, καταγραφής, οργάνωσης , ανάκτησης και μετάδοσης γνώσης .Αυτό μπορεί να

περιλαμβάνει έγγραφα , λογιστικές αναφορές και μη καταγραμμένες διαδικασίες , πρακτικές και δεξιότητες.

ΣΧΗΜΑ: 2

VII.ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι ενέργειες που γίνονται για τη δημιουργία ενός πληροφοριακού συστήματος και λύνουν ένα οργανωτικό πρόβλημα λέγονται Σύστημα Ανάπτυξης (Laudon & Laudon, 2010).Αυτό περιλαμβάνει την ανάλυση συστήματος ,το σχεδιασμό του συστήματος , τον προγραμματισμό, τις δοκιμές, τη μετατροπή ,την παραγωγή και τέλος τη συντήρηση. Αυτές οι ενέργειες συνήθως γίνονται με αυτή τη συγκεκριμένη σειρά αλλά κάποιες μπορεί να χρειαστεί να επαναληφθούν ή να επιτευχθούν ταυτόχρονα.

Η ανάλυση συστήματος πραγματοποιείται σε προβλήματα που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και προσπαθεί να λύσει με τη χρήση του πληροφοριακού συστήματος. Οποιοσδήποτε πραγματοποιήσει αυτό το βήμα θα καταλάβει τις προβληματικές περιοχές και θα παρουσιάσει μία λύση μέσω εφικτών στόχων. Αυτή η ανάλυση θα περιλαμβάνει μια μελέτη σκοπιμότητας, η οποία καθορίζει τη σκοπιμότητα των λύσεων βασισμένη σε χρήματα, χρόνο και τεχνολογία. Ουσιαστικά η μελέτη σκοπιμότητας καθορίζει αν αυτή η

λύση είναι μία καλή επένδυση. Αυτή η διαδικασία παραθέτει επίσης ποιες θα είναι οι πληροφορίες για το νέο σύστημα.

Ο σχεδιασμός του συστήματος πως το σύστημα θα πραγματοποιήσει τις απαιτήσεις και τους στόχους που προέκυψαν από την Ανάλυση συστήματος. Ο σχεδιαστής εξετάσει όλες τις διαχειριστικές ,οργανωτικές και τεχνολογικές συνιστώσες που θα χρειαστεί και να εξετάσει το σύστημα. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι οι πληροφοριακές απαιτήσεις του χρήστη οδηγούν την προσπάθεια «χτισίματος» του συστήματος. Ο χρήστης του συστήματος πρέπει να εμπλέκεται στη διαδικασία σχεδιασμού για να εξασφαλίσει ότι το σύστημα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και διαδικασίες του χρήστη.

Προγραμματισμός είναι η διαδικασία του να μετατρέψεις το σχεδιασμένο σύστημα σε λογισμικό κώδικα. Αυτό συνήθως γίνεται είτε αναθέτοντας τη μετατροπή σε κώδικα σε μία άλλη εταιρία είτε αγοράζοντας ένα ήδη υπάρχον λογισμικό που να καλύπτει της ανάγκες του συστήματος. Το κλειδί είναι να σιγουρευτεί ότι το λογισμικό είναι φιλικό προς το χρήστη και συμβατό με το υπάρχον σύστημα.

Η δοκιμή μπορεί να πάρει πολλές διαφορετικές μορφές αλλά είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιτυχή εφαρμογή του συστήματος. Μπορεί να πραγματοποιηθεί έλεγχος ανά μονάδα, δηλαδή έλεγχος σε κάθε πρόγραμμα του συστήματος ξεχωριστά ,ή έλεγχος συστήματος που ελέγχει το σύστημα σαν μία ολότητα. Όποιον από τους 2 τρόπους επιλέξουμε θα πρέπει να υπάρχει και έλεγχος αποδοχής , που αποδεικνύει ότι το σύστημα είναι έτοιμο για χρήση. Επίσης ,ασχέτως από τις δοκιμές, πρέπει να αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δοκιμής για να αναγνωρίζει τι πρέπει να δοκιμαστεί και ποια θα πρέπει να είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Μετατροπή είναι η διαδικασία αλλαγής ή μετατροπής του παλιού συστήματος στο καινούριο. Μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους: Παράλληλη στρατηγική-Το παλιό και το καινούριο σύστημα τρέχουν μαζί μέχρι το καινούριο να λειτουργήσει σωστά(αυτή είναι η ασφαλέστερη μέθοδος αφού δεν χάνεται το παλιό σύστημα μέχρι το καινούριο να μην έχει κανένα «bug»).

Απευθείας αλλαγή – Το καινούριο σύστημα αντικαθιστά το παλιό σε καθορισμένο χρόνο
Πιλοτική δοκιμή-Παρουσιάζει το νέο σύστημα σε μικρή μερίδα λειτουργιών για δει πως λειτουργεί..Αν είναι καλό τότε το νέο σύστημα εξαπλώνεται στην υπόλοιπη εταιρία.

Σταδιακή προσέγγιση-Το νέο σύστημα εισάγεται σε στάδια.

Με οποιοδήποτε τρόπο εφαρμοστεί η μετατροπή πρέπει να καταγράφονται τα καλά και κακά κατά τη διαδικασία για να προσδιορίζονται τα σημεία αναφοράς και να διορθωθούν τα

προβλήματα. Η μετατροπή επίσης περιλαμβάνει εκπαίδευση όλου του προσωπικού που πρέπει να χρησιμοποιεί το σύστημα για να κάνουν τη δουλειά τους.

Παραγωγή είναι όταν το νέο σύστημα είναι επίσημα το σύστημα καταγραφής για τις διαδικασίες και η συντήρηση του είναι ακριβώς αυτό. Το να συντηρείς το σύστημα καθώς πραγματοποιεί τη λειτουργία του ήταν επιθυμητό να γίνει.

ΣΧΗΜΑ 3:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η ανάπτυξη του διαδικτύου από την πρώτη στιγμή συμβάδισε με τις υπερβολικές προσδοκίες και δηλώσεις ανθρώπων οι οποίοι γοητεύτηκαν από τον δημοκρατικό χαρακτήρα που ενσαρκώνει το νέο μέσο. Η σύνδεση του με την ακαδημαϊκή ζωή και δραστηριότητα, η ανάπτυξη αυτόνομων χαρακτήρων, η απουσία ιεραρχικής δομής και οργάνωσης οδήγησαν πολλούς μελετητές να πιστέψουν ότι το διαδίκτυο αποτελεί την απάντηση στην διαρκώς αυξανόμενη αποστασιωποίηση των ανθρώπων από την πολιτική ή την αναγέννηση της ιδέας της αρχαιοελληνικής δημοκρατίας.

Είναι λογικό λοιπόν, μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον υπερβολής και προσμονής να αναπτυχθούν μύθοι και μεταφορές, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για να νοηματοδοτήσουν το νέο μέσο.

A. Η ΥΠΕΡΛΕΩΦΟΡΟΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Η παρουσίαση του διαδικτύου ως μιας υπερλεωφόρου της πληροφορίας είναι μάλλον η πιο γνωστή μεταφορά που έχει χρησιμοποιηθεί. Χαρακτηριστικό είναι ότι στην έννοια αυτή συγκλίνουν επιστήμονες οι οποίοι συμμετείχαν στην δημιουργία του διαδικτύου με τρόπο αποφασιστικό, πολιτικοί αλλά και το σύνολο όσων έχουν ασχοληθεί με το θέμα. Μάλιστα η μεταφορά αυτή πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε το 1988, όταν ο Robert Kahn πρότεινε τη δημιουργία ενός υψηλής ταχύτητας εθνικού (αμερικανικού) υπολογιστικού δικτύου (ο Robert Kahn ήταν τότε πρόεδρος του Corporation For National Research Initiatives και είχε εμπλακεί ενεργά στην ανάπτυξη του διαδικτύου και παλαιότερα του ARPAnet).

Η ίδια ακριβώς μεταφορά χρησιμοποιήθηκε από τον πρώην αντιπρόεδρο των ΗΠΑ Al Gore, ο οποίος έσπευσε να παραλληλίσει την ανάπτυξη του διαδικτύου με την αντίστοιχη ανάπτυξη του εθνικού δικτύου αυτοκινητοδρόμων στις ΗΠΑ.

B. Η ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αν η υπερλεωφόρος της πληροφορίας είναι η πλέον διαδεδομένη μεταφορά από το διαδίκτυο, σίγουρα η πιο δημοφιλής και συνδεδεμένη με ελπίδες και προσδοκίες για

ευημερία, πλούτο και οικονομική ανάπτυξη είναι η παρουσία του ως μία νέα ηλεκτρονική αγορά. Το διαδίκτυο δημιουργεί νέες συνθήκες για το εμπόριο και την οικονομία, με μεγάλα πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις αλλά και τους καταναλωτές. Οι τεράστιες δυνατότητες που δημιούργησε η ανάπτυξη του διαδικτύου για το εμπόριο και την οικονομία οδήγησαν σε μια αναζήτηση γρήγορου κέδρους, σε έναν ανταγωνισμό χωρίς όρια για την κατάκτηση του κυβερνοχώρου, σε μια υπερβολική άνοδο των επιχειρήσεων στο διαδίκτυο και σε μια οδυνηρή διάψευση των προσδοκιών. Σε αυτό το περιβάλλον βρήκε γόνιμο έδαφος «ο ήρωας με τα χίλια πρόσωπα» του Joseph Campbell, προκειμένου να ανταγωνιστεί για την οικονομική επιτυχία. Ωστόσο, η άμετρη εκτός οικονομικών κανόνων δραστηριοποίηση κυβερνήσεων, οικονομικών ιδρυμάτων και οργανισμών, εταιρειών, επενδυτών και απλών πολιτών προκάλεσε μία τεράστια χρηματιστηριακή κρίση, πρώτα στις ΗΠΑ και στη συνέχεια σε όλο τον κόσμο, η οποία ακόμα και σήμερα έχει θέσει τον κλάδο σε ύφεση.

Όσο και αν η ανάπτυξη του διαδικτύου επιφέρει μείζονες και θετικές αλλαγές στην κοινωνική ζωή και στην επικοινωνία, οι μεγαλύτερες προσδοκίες γύρω από τη λειτουργία του σχετίστηκαν με τις επιχειρηματικές δυνατότητες που εμφανίστηκαν. Είναι χαρακτηριστικό ότι μέσα σε λιγότερο από 15 χρόνια λειτουργίας του Παγκόσμιου Ιστού δημιουργήθηκαν χιλιάδες εταιρείες διαδικτύου, εκατοντάδες εισήχθησαν στις διάφορες χρηματιστηριακές αγορές και κυρίως στο χρηματιστήριο του NASDAQ, εκατομμύρια επενδυτές εμπιστεύτηκαν δισεκατομμύρια δολάρια στα επενδυτικά σχέδια των εταιρειών αυτών και στη συνέχεια διαψεύστηκαν οικτρά και έχασαν τεράστια ποσά. Σήμερα, ελάχιστες από τις εταιρείες που δημιουργήθηκαν λειτουργούν και εμφανίζουν πληροφορία, και ο απόηχος εκείνης της περιόδου, έστω και αν βρίσκεται λίγα χρόνια πίσω ακούγεται μακρινός. Κανένας πλέον δεν θυμάται τις προσδοκίες και τις υπερβολές που συνόδευαν τα διάφορα επιχειρηματικά σχέδια και η διάθεση για επενδύσεις στο χώρο του διαδικτύου είναι πολύ περιορισμένη.

Στην ανάπτυξη της λεγομένης Νέας Οικονομίας, η εμβληματική και πολλά υποσχόμενη εξέλιξη ανήκει στις εταιρείες dot-com. Οι εταιρείες αυτές ήταν προϊόν κάποιας νέας επιχειρηματικής ιδέας εμπορικής εκμετάλλευσης του διαδικτύου με έμφαση στη χρήση νέων τεχνολογιών. Το σκεπτικό για την ανάπτυξη των εταιρειών αυτών επικεντρωνόταν σε τρία βασικά δεδομένα, τα οποία και διευκόλυναν την εισαγωγή των μετοχών των επιχειρήσεων αυτών στο χρηματιστήριο:

1. Το πολύ χαμηλό λειτουργικό κόστος που απαιτείται στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (καθώς δεν υπήρχαν φυσικές υποδομές, αποθήκες, πολλοί εργαζόμενοι κλπ).

2. Η προσέλκυση μεγάλου αριθμού επισκεπτών και δυνητικών πελατών μέσα από τη δυναμική διαφημιστική προβολή τους.

3. Το περιορισμένο ενδιαφέρον για πληροφορία στο αρχικό στάδιο, καθώς πρώτο μέλημα ήταν η προσέλκυση πελατών, ανεξαρτήτως του κόστους, και η δημιουργία βάσεων δεδομένων με τα στοιχεία τους.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία, το σημαντικότερο ρόλο διαδραμάτισαν οι χρηματιστηριακές αγορές σε όλο τον κόσμο, με πρώτο ανάμεσα τους το χρηματιστήριο του NASDAQ. Η αποτίμηση της αξίας των νεοεισιγμένων μετοχών των εταιρειών αυτού του είδους έγινε με βάση τις προοπτικές ανάπτυξης του διαδικτύου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, εκτινάσσοντας έτσι, σε ένα κλίμα γενικής ευφορίας, την αξία τους.

I. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στην Ελλάδα, η πολύ πιο αργή ανάπτυξη του διαδικτύου συντέλεσε στο να υπάρχουν περιορισμένες επενδύσεις σε επιχειρήσεις και τεχνολογίες αιχμής. Επιπλέον, τα προβλήματα που αντιμετώπισε το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, εξίσου έντονα με την κρίση των διεθνών χρηματιστηριακών αγορών και υπό την πίεση διαφορετικών παραγόντων, εμπόδισαν τις όποιες επενδύσεις προγραμματίζονταν στον χώρο των νέων τεχνολογιών και του ηλεκτρονικού εμπορίου, με αποτέλεσμα να αποφευχθούν υπερβολές. Πάντως για όσους βιαστούν να τονίσουν ότι η φρενίτιδα γύρω από την εμφάνιση των εταιρειών διαδικτύου αφορά μόνο στο εξωτερικό και κυρίως στις χρηματιστηριακές αγορές των ΗΠΑ, αξίζει να θυμηθούμε μερικές μόνο από τις κραυγαλέες περιπτώσεις παρόμοιων προσπαθειών στην χώρα μας:

- η dot – com εταιρεία Oops.gr, η οποία αναπτύχθηκε από τον όμιλο εταιρειών Γερμανός, με στόχο τη δραστηριοποίηση της στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου. Ωστόσο, αν και στην επένδυση αυτή δαπανήθηκαν αρκετές εκατοντάδες εκατομμύρια δραχμές, το Oops.gr σύντομα διέκοψε τη λειτουργία του.
- Η διαδικτυακή πύλη Thea.gr υπήρξε ένας από τους πρώτους διαδικτυακούς τόπους που αναπτύχθηκαν, και τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του ελληνικού διαδικτύου ήταν ίσως ο πλέον δημοφιλής. Στη συνέχεια εξαγοράστηκε από τον όμιλο ΙΜΑΚΟ, δεν κατάφερε όμως να παρακολουθήσει τις εξελίξεις, με αποτέλεσμα να κλείσει.

- Ο διαδικτυακός τόπος Nyo.gr είχε διαφημιστεί από τον όμιλο εταιρειών Γερμανός ως η επανάσταση στο χώρο του διαδικτύου, χωρίς όμως ποτέ να λειτουργήσει κανονικά.
- Ο διαδικτυακός τόπος οικονομικής ενημέρωσης Eko2day.gr είχε προχωρήσει σε σημαντικές επενδύσεις αναπτύσσοντας πλούσιο και ενημερωμένο περιεχόμενο για την οικονομία. Η οικονομική δυσπραγία οδήγησε και αυτήν την προσπάθεια στην οικονομία.

Ανεξάρτητα όμως από τα αποτυχημένα παραδείγματα που μόλις αναφέρθηκαν οι ελληνικές επιχειρήσεις σταδιακά στρέφονται προς τον χώρο του διαδικτύου, έστω και με δειλά βήματα. Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Grand Thornton, που διεξήχθη για ένατη χρονιά σε περισσότερες από 5.000 επιχειρήσεις των χωρών μελών της Ε.Ε., το 43% των ελληνικών επιχειρήσεων έχει προσανατολιστεί προς το ηλεκτρονικό εμπόριο. Αν συνυπολογίσουμε και την εφαρμογή του προγράμματος «δικτυωθείτε» το οποίο προωθείται δυναμικά στις ελληνικές επιχειρήσεις μικρού μεγέθους, οι προοπτικές για ανάπτυξη του κλάδου στη χώρα μας διαγράφονται θετικές.

II. INTERNET ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τα τελευταία χρόνια, οι ραγδαίες και ταχύτατες εξελίξεις στο χώρο των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής οδήγησαν στην ανάπτυξη των δικτύων και κυρίως στην επικράτηση του διαδικτύου. Το Internet είναι μια συλλογή από χιλιάδες συνδεδεμένα δίκτυα υπολογιστών, τα οποία έχουν εγκατασταθεί στο μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη. Μέσα από το διαδίκτυο είναι δυνατή η γνωριμία και επικοινωνία ανθρώπων ανεξάρτητου φύλλου, εθνικότητας, θρησκείας ή φυλής και ότι έπεται από αυτό. Οι δυνατότητες που προσφέρει το Internet στους χρήστες του είναι ποικίλες και αναρίθμητες.

Σε χώρες, όπου η υποδομή πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και τα άλλα ηλεκτρονικά μέσα διακίνησης πληροφοριών έχουν αναπτυχθεί καθώς επίσης και το κοινό έχει εξοικειωθεί με τη χρήση τους, η εμπορική χρήση του Internet έχει συνεχώς αυξανόμενη πορεία. Ο προβληματισμός των επιχειρήσεων σε όλο τον κόσμο είναι μεγάλος σχετικά με τον τρόπο και τη χρήση του Internet, καθόσον μάλιστα έχουν στη διάθεσή τους τα εξής στοιχεία:

- Όλο και περισσότερο αυξάνονται οι κάτοχοι ηλεκτρονικών υπολογιστών σε όλο τον κόσμο. Κατά συνέπεια, ο κάτοχος ηλεκτρονικού υπολογιστή, οποίος κατά κανόνα από εδώ και πέρα θα γίνεται και συνδρομητής στο Internet, αποτελεί υποψήφιο πελάτη για εκατομμύρια επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται και ηλεκτρονικά.
- Όλο και μεγαλύτερο ποσοστό πληροφοριών που αφορούν διάφορα θέματα διακινείται ηλεκτρονικά. Τα ηλεκτρονικά δίκτυα αποτελούν ήδη στο εξωτερικό ένα από τους πιο

βασικούς τρόπους επικοινωνίας. Είτε πρόκειται για επιχειρηματικές πληροφορίες, είτε για διασκέδαση, είτε για εκπαίδευση το Internet πρόκειται να αποτελέσει το βασικό εναλλακτικό μέσο και μάλιστα αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών και επικοινωνίας.

- Οι νέοι καταναλωτές θεωρούν τη χρήση του Internet αυτονόητη για την επικοινωνία τους, αλλά και τις αγορές τους. Η προσαρμογή λοιπόν των νέων στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών διευκολύνει την ανάπτυξη των ηλεκτρονικών εμπορικών συναλλαγών.
- Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, το οποίο ακόμη βρίσκεται σε μια φάση αναζητήσεων, σε σχέση με ρυθμίσεις ασφαλείας, νομοθεσίας, τεχνολογικής υποδομής και αναδιοργάνωσης επιχειρησιακών διαδικασιών, σύντομα θα κυριαρχήσει κατά μεγάλο βαθμό στις αγορές όλων των ειδών. Στις προηγμένες ηλεκτρονικά και εμπορικά χώρες, το ηλεκτρονικό εμπόριο αποτελεί αυτονόητη λειτουργία και όχι τεχνολογική καινοτομία.
- Πολλά προϊόντα ή υπηρεσίες, που χρησιμοποιούσαν συμβατικά μέσα διακίνησης, έχουν περάσει σε ηλεκτρονική μορφή.

Η ιδέα της επιχειρηματικής και εμπορικής αξιοποίησης των δικτύων επικοινωνίας και των online συστημάτων μετάδοσης πληροφοριών, αναπτύχθηκε προοδευτικά με την υλοποίηση στρατηγικών μάρκετινγκ, πωλήσεων και προβολής μέσω των μεγάλων εμπορικών online συστημάτων, τα οποία έχουν συγκεντρώσει πολυπληθές κοινό. Σήμερα, η παγκόσμια online κοινότητα, οι online πελάτες, καταναλωτές και εμπορικοί συνεργάτες, οι χρήστες του διαδικτύου και των επιμέρους δικτύων είναι δεκάδες εκατομμύρια σε όλο τον κόσμο.

Το Internet εξελίσσεται σε ένα νέο μέσο, αποτελεί ένα νέο χώρο δραστηριότητας, με πολυάριθμους «κατοίκους». Ως εκ τούτου οι οικονομικοί οργανισμοί, οι εταιρείες και οι ιδιώτες αναπτύσσουν και υιοθετούν νέες στρατηγικές ώστε να το αξιοποιήσουν αποτελεσματικά. Το διαδίκτυο διαφέρει από άλλα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ως προς τη δυνατότητα της αμφίδρομης επικοινωνίας με τους πελάτες, καταναλωτές και συνεργάτες. Με το διαδίκτυο επίσης, καταρρίπτεται η έννοια των συνόρων, εφόσον δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να επικοινωνούν με ολόκληρο τον πλανήτη, με αποτέλεσμα την παγκοσμιοποίηση των επιχειρησιακών συναλλαγών.

III. Ε-ΕΜΠΟΡΙΟ: ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ

Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο όπως τεκμηριώθηκε δίδει μια νέα διάσταση στη ΡΟΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΧΡΗΜΑΤΩΝ, ΑΓΑΘΩΝ (ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ / ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ), με την υιοθέτηση και της έννοιας του ΟΛΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - συνισταμένης των διαφόρων ροών και μεσαζόντων.

Παρόλο που το ΟΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ μπορεί να περιγραφεί πολύ ικανοποιητικά με όρους προερχόμενους από το χώρο της Έβδομης Τέχνης - του Κινηματογράφου -, το

ηλεκτρονικό εμπόριο διατηρεί πολλά κοινά σημεία με τις παραδοσιακές μορφές εμπορίου εντός καταστήματος και βάσει ταχυδρομικών καταλόγων / εξ αποστάσεως.

Σε κάποια από αυτά τα κοινά σημεία είτε με τη μία προϋπάρχουσα μορφή είτε με την άλλη εμφανίζει σημαντικές βελτιώσεις, που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως Συντηρητικές Καινοτομίες. Τέτοιες είναι π.χ.:

- η περαιτέρω διευκόλυνση θέσης παραγγελίας ανά πάσα στιγμή
- η μερική απεξάρτηση από τον παράγοντα «Θέση Εγκατάστασης»
- η δυνατότητα εκπλήρωσης ειδικής παραγγελίας ανά πελάτη
- η διαπραγμάτευση τιμής μεταξύ πελάτη-πωλητή

Φυσικά υπάρχουν και χαρακτηριστικά στα οποία και το ηλεκτρονικό εμπόριο συνεχίζει να συναντά τις ίδιες ουσιαστικά δυσκολίες με τις παραδοσιακές μορφές, όπως π.χ.:

- Τρόπος & κόστος μεταφοράς των απτών αγαθών
- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης μετά την αγορά
- Επιτυχής προσέλκυση πελάτη εντός του καταστήματος

Τέλος ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του Ηλεκτρονικού Εμπορίου αναδεικνύεται μέσα από λειτουργίες που ήταν αδιανόητες πριν αυτό και οι οποίες μπορούν να χαρακτηρισθούν ως Επαναστατικές Καινοτομίες. Τέτοιες είναι οι:

- Χρήση του Διαδικτύου και ως μέσου διακίνησης των άυλων αγαθών και υπηρεσιών
- Δυνατότητα ευρείας σύγκρισης τιμών
- Η σε πραγματικό χρόνο απόκτηση και διαχείριση πληροφορίας για προτιμήσεις πελατών (on-line έρευνες αγοράς)

Οι καινοτομικές αυτές λειτουργίες καθίστανται δυνατές κατά μεγάλο μέρος λόγω και της νέας γενιάς μεσαζόντων - των κυβερνομεσαζόντων, οι οποίοι προσφέρουν την πάντα ζητούμενη ισορροπία μεταξύ της ανάγκης του πελάτη για πληροφορία και της ανάγκης του πωλητή για επιρροή.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο επομένως καινοτομεί, συνδυάζοντας επαναστατικές και συντηρητικές αλλαγές, μέσα σε ένα δυναμικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Φέρνει έτσι μία νέα εποχή στις πωλήσεις και την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών, κρατώντας όμως και σημαντική επαφή με τις μεθόδους των παραδοσιακών μορφών εμπορίου. Με βάση και την ανωτέρω ανάλυση, αναζητούνται πλέον οι κανόνες που θα επιτρέψουν τη λήψη των σωστότερων αποφάσεων στο νέο στίβο του ηλεκτρονικού εμπορίου, τόσο για ήδη υφιστάμενες συνήθειες επιχειρήσεις, όσο και για τις νέες αμιγείς ηλεκτρονικές επιχειρήσεις.

Επίλογος

Εν κατακλείδι μπορούμε να πούμε πως τα πληροφοριακά συστήματα είναι συστήματα τα οποία υποστηρίζουν τις ανθρώπινες δραστηριότητες και εστιάζουν απαιτήσεις που αναφέρονται στις σχέσεις του ανθρώπου αλλά και του συστήματος, ή υποσυστημάτων με τις μηχανές. Βέβαια τα πληροφοριακά συστήματα μπορεί και να αποτύχουν στο σκοπό τους!

Τα πληροφοριακά συστήματα θα πρέπει να δημιουργούνται έχοντας υπόψη ,οι σχεδιαστές του, τις πιθανές επιπτώσεις τους στην ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης. Έτσι, ένας από τους λόγους αποτυχίας των πληροφοριακών συστημάτων, είναι η εστίαση που δίνεται αρκετά συχνά στην τεχνική πλευρά των συστημάτων αυτών και όχι στην κοινωνική. Επίσης ένα πληροφοριακό σύστημα μπορεί να είναι πετυχημένο από τεχνικά και ταυτόχρονα αποτυχημένο οργανωσιακά. Ορισμένοι σχεδιαστές πληροφοριακών συστημάτων δεν αναγνωρίζουν πόσο σπουδαίος είναι ο ανθρώπινος παράγοντας μη λαμβανοντάς τον υπόψη κατά την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος. Τέλος ένας ακόμα λόγος αποτυχίας των πληροφοριακών συστημάτων είναι πως η εκπαίδευση είναι ελλιπής .Ο καθορισμός των αναγκών των ανθρώπων, είναι ένα σημαντικό κομμάτι της διαδικασίας ανάπτυξης ενός Πληροφοριακού Συστήματος Διοίκησης, η οποία προϋποθέτει ικανότητες που συχνά δεν υπάρχουν στους αναλυτές και στους προγραμματιστές των συστημάτων. Αυτό συμβαίνει διότι οι αναλυτές και οι προγραμματιστές συστημάτων έχουν τεχνικές κυρίως γνώσεις και δεν γνωρίζουν πολλά σχετικά με την ανθρώπινη συμπεριφορά, τις ανθρώπινες σχέσεις και την ψυχολογία. Γι αυτό πρέπει όσοι ασχολούνται με τα πληροφοριακά συστήματα να λαμβάνουν υπόψη τους παραπάνω παράγοντες έτσι ώστε τα πληροφοριακά συστήματα να επιτυγχάνουν το σκοπό τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια της Μικρομεσαίας επιχείρησης (ΜΜΕ) είναι μια πολυσυζητημένη έννοια από κάθε σκοπιά, οικονομική, πολιτική, κοινωνική.

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται από μια παράδοση απέραντης πολυμορφίας και σημαντικών επιτευγμάτων. Ανθούν παντού από την Νέα Υόρκη μέχρι το Λός Άντζελες στις Ηνωμένες Πολιτείες και από την Ιαπωνία μέχρι το Ζαΐρ στον υπόλοιπο κόσμο. Οι ΜΜΕ έχουν τόσο ζωτική σημασία, ώστε ελάχιστοι τομείς της παγκόσμιας οικονομίας θα μπορούσαν να επιβιώσουν χωρίς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Οι κατηγορίες των μικρομεσαίων περιλαμβάνουν φορείς που καλύπτουν όλους τους κλάδους της επιχειρηματικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών.

Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχει ενιαίος τύπος μικρομεσαίας, καθώς το κυρίαρχο στοιχείο σ' αυτές είναι ο Ιδιοκτήτης - Επιχειρηματίας που είναι και ο μοναδικός ρυθμιστής της δραστηριότητας τους. Επίσης οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν κάποια συγκεκριμένη νομική μορφή. Στις περισσότερες περιπτώσεις είναι προσωπικές επιχειρήσεις, αλλά κι αυτές που αποκτούν απρόσωπη νομική μορφή (Α. Ε, Ε. Π. Ε, Ο. Ε, Ε. Ε, αφανής ή συμμετοχική), τα κεφάλαια τους ανήκουν συνήθως σε άτομα της ίδιας οικογένειας ή σε άτομα που τα συνδέουν άμεσοι κοινωνικοί δεσμοί.

Εκείνο το οποίο είναι αξιοπρόσεκτο στην κατηγορία των ΜΜΕ είναι το μεγάλο πλήθος αυτών σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής παραγωγή). Το φαινόμενο αυτό συνδέεται με την έννοια της ιδιοκτησίας που πηγάζει από ψυχολογικές ανάγκες του ανθρώπου. Υπάρχουν όμως και οικονομικές ανάγκες που πολλές φορές οδηγούν το άτομο προς την δημιουργία μιας οικονομικής δραστηριότητας. Όπως είναι φυσικό, η επιχειρηματική αυτή δραστηριότητα θα εκδηλωθεί σε μια περιορισμένη μορφή από ποσοτικής, αλλά πολλές φορές και από ποιοτικής πλευράς.

Η προσπάθεια της «επιχειρηματικής δραστηριότητας» είναι ένας από τους κύριους συντελεστές που μπορούν να ερμηνεύσουν το φαινόμενο τόσο του μεγάλου αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όσο και την ανορθόδοξη εξάπλωσή τους σε διάφορους κλάδους της μεταποίησης.

Η μικρομεσαία επιχείρηση δεν αποτελεί πλέον ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα μιας υπό ανάπτυξης χώρας ή αναπτυσσόμενης οικονομίας, αποτελεί ένα συνδετικό κρίκο στην όλη δομή της οικονομίας και των αναπτυσσόμενων χωρών.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, στα πλαίσια της ερευνητικής δραστηριότητας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής εκπόνησε μια μελέτη με εισηγητές τους κ. κ Ρα53Ϊη&, Κο1οεη5ΐο1&§ και Βοΐ5ει προκειμένου να καθορίσουν τα κριτήρια χαρακτηρισμού μιας επιχείρησης σαν μικρής ή μεσαίας.

Τα κριτήρια αυτά είναι ποσοτικά και ποιοτικά.

A.ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ.

1.Αριθμός ασχολουμένων.

Η γενική άποψη που υπερισχύει είναι ότι επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 50 εργαζόμενους εντάσσονται στις μικρές επιχειρήσεις, ενώ επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 250 άτομα εντάσσονται στις μεσαίες επιχειρήσεις.

2. Κύκλος εργασιών.

Ένα πρόσθετο κριτήριο το οποίο χαρακτηρίζει μια επιχειρηματική μονάδα είναι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης. Δυστυχώς στην Ευρωπαϊκή κοινότητα δεν έχουν καταλήξει ακόμα σε συγκεκριμένο ποσό κύκλου εργασιών.

Στις Η. Π. Α μικρή επιχείρηση χαρακτηρίζεται αυτή που έχει 1 έως 5 εκατομμύρια δολάρια πωλήσεις ετησίως ανάλογα με τη δραστηριότητα της.

3.Κεφάλαια.

Στο κριτήριο των κεφαλαίων μπορούμε να προσφεύγουμε όταν τα άλλα κριτήρια δεν βοηθούν για την ταξινόμηση των επιχειρήσεων.

B. ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ.

Η κατάταξη των επιχειρήσεων σε ΜΜΕ και μεγάλες επιχειρήσεις δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί αποκλειστικά από το μέγεθος τους ή από τον όγκο της παραγωγής τους.

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των ΜΜΕ αναφέρονται στα εξής σημεία:

- 1. Στον τρόπο διοίκησης τους. Η ποιότητα συμβαδίζει στενά με τα ζητήματα ηγεσίας και διαχείρισης. Προχωρεί πέρα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες σε θέματα ποιότητας ζωής στην εργασία.*
- 2. Στην οργάνωση τους.*
- 3. Στον τρόπο χρηματοδότησης ή ακόμη και στην θέση τους στην αγορά.*

I. ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ)

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει νομική οριοθέτηση του χώρου των ΜΜΕ. Παραδοσιακά έχει επικρατήσει η αντίληψη με τον όρο μικρομεσαίες επιχειρήσεις να θεωρούνται οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις ή κατ' άλλον ορισμό οι επιχειρήσεις εντάσεως εργασίας. Στην καθημερινότητα, τα μέλη των βιοτεχνικών Επιμελητηρίων θεωρούνται σαν ΜΜΕ στην μεταποιητική παραγωγή. Ο όρος «μικρομεσαία μεταποιητική επιχείρηση» άρχισε να διαμορφώνεται σαν ευδόκιμος όρος των εκατοντάδων χιλιάδων επιχειρήσεων που δρουν αυτή τη στιγμή στη χώρα μας. Σαν μέτρο οριοθέτησης θεωρείται ο αριθμός των εργαζομένων, που δεν πρέπει να υπερβαίνει τους πενήντα.

Το κριτήριο του αριθμού των εργαζόμενων ανταποκρίνεται στην ελληνική πραγματικότητα και ενισχύεται από το γεγονός ότι οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή

A) καλύπτουν το 99% σχεδόν των μεταποιητικών επιχειρήσεων.

B) απασχολούν τουλάχιστον το 60% των απασχολούμενων στη μεταποίηση.

Γ) παίρνουν μέρος σε ποσοστό τουλάχιστον 40% στη συνολική προστιθέμενη αξία της μεταποίησης.[^]

Τα παρακάτω στοιχεία δίνουν μια γλαφυρή εικόνα της ζωτικής σημασίας της ΜΜΕ στην Ελληνική οικονομική πραγματικότητα, αλλά και η σημασία της, είναι εξίσου σημαντική καθώς συμβάλλει αποφασιστικά στην κοινωνική εξισορρόπηση, την απασχόληση, τη διατήρηση συνθηκών ανταγωνισμού, την εισαγωγή καινοτομιών και γενικότερα στη δυναμική πρόοδο της ελληνικής κοινωνίας.

Οπωσδήποτε η οικονομική κατάσταση μιας χώρας δεν μπορεί αποκλειστικά να βασιστεί στην μικρομεσαία επιχείρηση χωρίς την υποστήριξη των μεγάλων κεφαλαιουχικών επιχειρήσεων.

Ένα τέτοιο μοντέλο (χωρίς τις μεγάλες επιχειρήσεις) θα μετέτρεπε τη χώρα σε ένα μεγάλο εργαστήριο επεξεργασίας των πρώτων υλών και της τεχνογνωσίας τα οποία θα ήταν εισαγόμενα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η χώρα να έχει μια αυτοδύναμη οικονομία.

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΜΕΣΑΙΑΣ / ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

	»	Σύσταση 96/280 ΕΟΚ	
	Αριθμός Εργαζομένων Μικρότερος από	Ισολογισμός	Κύκλος Εργασιών
Μεσαία Επιχείρηση	250	27 εκατ. ευρώ	40 εκατ. ευρώ
Μικρή Επιχείρηση	50	5 εκατ. ευρώ	7 εκατ. ευρώ

II. ΝΕΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ (ΜΜΕ), ΒΑΣΕΙ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε πρόσφατα έναν νέο ορισμό για τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με σκοπό να προωθήσει τις επενδύσεις, την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη, να διευκολύνει την πρόσβαση σε επιχειρηματικά κεφάλαια, να μειώσει τις διοικητικές επιβαρύνσεις και να ενισχύσει τη νομική ασφάλεια. Ο νέος ορισμός για τις ΜΜΕ, ο οποίος διαμορφώθηκε μετά από δύο γύρους εκτεταμένων δημόσιων διαβουλεύσεων, διατηρεί τα διάφορα ανώτατα όρια αριθμού εργαζομένων που προσδιορίζουν τις κατηγορίες των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων.

Ωστόσο, προβλέπει την ουσιαστική αύξηση των χρηματοοικονομικών ανώτατων ορίων (κύκλος εργασιών ή συνολικός ισολογισμός), ιδίως λόγω της αύξησης του πληθωρισμού και της παραγωγικότητας μετά το 1996, έτος που θεσπίστηκε ο πρώτος κοινοτικός ορισμός των ΜΜΕ.

Με βάση το νέο ορισμό, πολύ μικρές επιχειρήσεις θεωρούνται αυτές που έχουν κύκλο εργασιών **μέχρι 2 εκατομ. ευρώ** (το 1996 δεν είχε οριστεί σχετικό όριο), για τις μικρές επιχειρήσεις αυξάνεται το ανώτατο όριο όσον αφορά τον κύκλο εργασιών από 7 εκατομ. ευρώ σε **10 εκατ. ευρώ** και όσον αφορά τις μεσαίες από 40 εκατ. ευρώ σε **50 εκατ. ευρώ**. Σύμφωνα με την Επιτροπή, ο εκσυγχρονισμός του ορισμού των ΜΜΕ θα διευκολύνει μεταξύ άλλων τη συνεργασία μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και τη συνένωση των δυνάμεων τους.

ΝΕΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΜΜΕ			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΟΣ)	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Μεσαίες	<250	<50 εκατ. ευρώ (1996: <40 εκατ. ευρώ)	<43 εκατ. ευρώ (1996: <27 εκατ. ευρώ)
Μικρές	<50	<10 εκατ. ευρώ (1996: < 7 εκατ. ευρώ)	<10 εκατ. ευρώ (1996: <5 εκατ. ευρώ)
Πολύ μικρές	<10	<2 εκατ. ευρώ (το 1996 δεν υπήρχε σχετικό όριο)	<2 εκατ. ευρώ (το 1996 δεν υπήρχε σχετικό όριο)

* πηγή: ΕΞΠΡΕΣ, 9 Μαΐου 2003

III. Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις έπαιξαν σημαντικό ρόλο ουσιαστικά από την αρχή της γραπτής Ιστορίας. Η πρώτη γνωστή καταγραφή μικρής επιχείρησης, η οποία περιγράφει τον τρόπο δανεισμού χρημάτων με τόκο από τραπεζίτες, εμφανίστηκε πριν από τουλάχιστον 4.000 χρόνια. Από τότε, οι μικροί και μεσαίοι επιχειρηματίες έχουν περάσει αμέτρητες ώρες δημιουργώντας προϊόντα και υπηρεσίες προς όφελος του καταναλωτή.

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ανθούσαν σχεδόν σε όλους τους αρχαίους πολιτισμούς. Οι Άραβες, οι Βαβυλώνιοι, οι Αιγύπτιοι, οι Εβραίοι, οι Έλληνες, οι Φοίνικες και οι Ρωμαίοι εμφάνισαν εξαιρετικές επιδόσεις στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τους, ωστόσο, ήταν συχνά πρόχειρα και ελαττωματικά. Οι καταναλωτές αντιμετώπιζαν περιπτώσεις εξαπάτησης και υποχρέωσης, με αποτέλεσμα οι μικρές επιχειρήσεις να γίνουν αντικείμενο χλευασμού.

Στο επίκεντρο αυτής της αντιπαράθεσης στάθηκε ο Χαμουραμί, βασιλιάς της Βαβυλώνας. Το 2100 π.Χ. παρουσίασε έναν κώδικα 300 νόμων για την προστασία των καταναλωτών και των μικρών επιχειρηματιών, ιδιαίτερα έναντι της απάτης. Σκαλισμένος σε μαρμάρινους κίονες ύψους 2,5 μέτρων, ο αρχικός κώδικας, που μεγάλο μέρος του διαβρώθηκε από το χρόνο, εκτίθεται σήμερα στο Μουσείο του Λούβρου, στο Παρίσι. Ας δούμε ένα δείγμα των νόμων του Χαμουραμί:

«Αν παράνομοι καλλιέργησαν συνωμοσία στο ταβερνείο μιας κάπελα και εκείνη δεν τους συλλάβει και δεν τους οδηγήσει στα ανάκτορα, τότε η κάπελας θα θανατωθεί.

Αν ένας οικοδόμος ανεγείρει σπίτι για έναν άνθρωπο και δεν κάνει τέλεια τη δουλειά του, με αποτέλεσμα το σπίτι να καταρρεύσει και να προκαλέσει το θάνατο των ενοίκων του, ο οικοδόμος θα θανατωθεί.»

Αυτοί οι δύο νόμοι υπογραμμίζουν την αλήθεια του ρητού που λέει πως «όσο πιο πολύ αλλάζει κάτι, τόσο πιο πολύ μένει το ίδιο». Πράγματι, η ανάγκη προστασίας των καταναλωτών παραμένει σήμερα τόσο ζωτική όσο και την εποχή του Χαμουραμίτι.

Η εξάπλωση του πολιτισμού στις τέσσερις άκρες του τότε γνωστού κόσμου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις μικρές επιχειρήσεις. Οι μικρές επιχειρήσεις παρουσίασαν στους αδαείς τη βαβυλωνιακή αστρονομία, την ελληνική φιλοσοφία, το εβραϊκό ημερολόγιο και τη ρωμαϊκή νομοθεσία.

IV. Η ΑΝΟΔΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις άρχισαν να απολαμβάνουν περισσότερη εκτίμηση και κύρος, χάρη στις δυνατότητες τους να εφευρίσκουν νέα προϊόντα και να δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας. Ακόμη κι όταν η ύφεση δοκίμαζε το έθνος στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ο αριθμός των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων αυξήθηκε. Καθώς η ασφάλεια των θέσεων εργασίας διαβρωνόταν, όλο και περισσότεροι άντρες και γυναίκες αποφάσιζαν να αρχίσουν τη δική τους επιχείρηση και να διακινδυνεύσουν την επιτυχία ή την αποτυχία, με αποτέλεσμα, εκπαιδευτικοί, δημοσιογράφοι και πολιτικοί να εξυμνούν σήμερα τα επιτεύγματα και τις ευκαιρίες, τις υποσχέσεις και τα προβλήματα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Ένα μέτρο του νέου κύρους των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων είναι οι δεκάδες των σημερινών εκδόσεων που ασχολούνται με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι εκδόσεις αυτές ήταν ελάχιστες και καμία δεν γνώριζε επιτυχία. Σήμερα, μία από τις πιο επιτυχημένες προσπάθειες στον εκδοτικό χώρο είναι το περιοδικό Inc (A.E.) Η συνολική κυκλοφορία του ήταν 300.000 τεύχη μόλις 3 χρόνια μετά τη γέννηση του, το 1979. Το Fortune και το Business Week, δύο από τα κορυφαία περιοδικά επιχειρήσεων στη χώρα, χρειάστηκαν περίπου 25 χρόνια για να φτάσουν σε αυτό το επίπεδο πωλήσεων.

Το σημερινό κύρος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων είναι ανάλογο της αξίας τους. Πράγματι, ο δυναμισμός τους προκάλεσε το φθόνο κρατών σε όλο τον κόσμο. Για την ακρίβεια, αν οι αμερικάνικες επιχειρήσεις ήταν κράτος, θα κατείχαν την τρίτη θέση ανάμεσα στις παγκόσμιες οικονομίες. Σύμφωνα με το περιοδικό Inc.:

«Ο κόσμος έχει αλλάξει, και οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μαζί του. Ενώ κάποτε αποτελούσαν ράθυμο προσάρτημα του επιχειρηματικού κλάδου, σήμερα υψώνονται δίπλα του και, σε μερικές περιπτώσεις, μπροστά του.

Οι ίδιες οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σπάνια θυμίζουν τον παλιό εαυτό τους, ακόμη κι όταν πρόκειται για παραδοσιακές βιοτεχνίες. Χρησιμοποιούν την τελευταία λέξη της τεχνολογίας για να προσφέρουν προηγούμενα προϊόντα και υπηρεσίες. Εμφανίζονται επιθετικά σε χώρους όπου κάποτε θα κυριαρχούσαν οι 500 του Fortune. Δεν τρομάζουν μπροστά στις διεθνείς, ακόμη και τις παγκόσμιες αγορές.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σύμφωνα με τον ΕΟΜΜΕΧ⁶, το 1978, σε σύνολο 128.990 μονάδων, λειτουργούσαν 127.460 μικρομεσαίες και μόνο 1.530 επιχειρήσεις απασχολούσαν πάνω από 50 εργαζομένους δηλαδή 98,8% του χώρου έχει καλυφθεί από μικρομεσαίες.

Οριστικά στοιχεία για τον αριθμό των επιχειρήσεων αυτών δεν υπάρχουν, όλες όμως οι εκτιμήσεις (συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών και οικογενειακών επιχειρήσεων) συμπίπτουν στον αριθμό των 618.000 επί συνόλου 640.000 μονάδων δηλαδή 96,5% του συνόλου των οικονομικών μονάδων μπορεί να χαρακτηριστεί σαν Μικρομεσαία οικονομική μονάδα.

Η αναλογία του αριθμού των μικρομεσαίων στο σύνολο των επιχειρήσεων, διαφέρει βέβαια ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας.

Είναι πάντως, γεγονός ότι οι επιχειρήσεις αυτές εκπροσωπούνται, σε μεγάλο βαθμό, σε όλους ανεξαιρέτα τους τομείς.

Η παρουσία τους είναι σχετικά εντονότερη σε χώρους οι οποίοι χαρακτηρίζονται από ένταση εργασίας και εκεί όπου, για τεχνολογικούς ή για άλλους λόγους, μεγάλες επιχειρήσεις, με δεσπόζουσα θέση στην αγορά, είναι σπάνιες ή και ανύπαρκτες, στοιχείο το οποίο χαρακτηρίζει ιδιαίτερα την Ελληνική οικονομία.

Αλλά το «φαινόμενο» ΜΜΕ δεν είναι καθαρά ελληνικό. Θα πρέπει να τα τονιστεί σ' αυτό το σημείο, ότι σ' όλες τις χώρες η κατηγορία των μικρομεσαίων συγκεντρώνει κατά μέσο όρο πάνω από το 75% του συνόλου των επιχειρήσεων ακόμα και στις ΗΠΑ καλύπτουν περίπου το 90%, επί του συνόλου των επιχειρήσεων και το φαινόμενο αυτό δεν είναι στιγμιαίο.

Αν λάβουμε υπόψη μας ότι στη διάρκεια της παγκόσμιας οικονομικής εξέλιξης προς την κατεύθυνση μιας προηγμένης βιομηχανικής κοινωνίας, που άρχισε εδώ και δεκάδες χρόνια, έχουν παρουσιαστεί τάσεις για περιορισμό του αριθμού των μικρομεσαίων, ιδίως στους τομείς της βιομηχανίας και του εμπορίου και παρ' όλα αυτά ο αριθμός τους διαχρονικά παραμένει σχετικά σταθερός αν και αυτό δεν ισχύει και για την συμβολή τους στην διαμόρφωση του εθνικού εισοδήματος, εν τούτοις αποτελεί αδιάψευστο κριτήριο για την συμβολή τους στα πλαίσια μιας οποιασδήποτε εθνικής οικονομίας.

Θα ήταν παράλειψη, αν στο σημείο αυτό δεν αναφέραμε και το «θαύμα των μικρομεσαίων» στην Ουγγαρία, που συνεισφέρουν το 22% της Ουγγρικής οικονομίας και

αντιπροσωπεύουν το 50% περίπου του βιομηχανικού τομέα.

Επιστρέφοντας στον Ελλαδικό χώρο θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι μικρομεσαίες εκτείνονται σ' όλους τους τομείς της οικονομίας (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής). Ειδικότερα θα μπορούσε να αναφερθεί ότι οι επιχειρήσεις αυτές ασχολούνται με την ικανοποίηση του τελικού καταναλωτή καθώς έχουν τη δυνατότητα προσαρμογής της παραγωγής τους ανάλογα με τις εξειδικευμένες ανάγκες του καταναλωτή. Επίσης μεγάλη είναι η προσφορά τους στον τομέα της παροχής υπηρεσιών, συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας μας όπως είναι αυτός του τουρισμού.

Στην εποχή του καταναλωτισμού που διανύουμε, η μικρομεσαία επιχείρηση κατέχει πρωτεύοντα ρόλο, λόγω της εξειδίκευσης της στις συγκεκριμένες απαιτήσεις του πελάτη όπως προαναφέρθηκε. Στη χώρα μας, τομείς όπως η ένδυση, η υπόδηση, η κλωστοϋφαντουργία και άλλοι, έχουν δυναμικά αναπτυχθεί χάρις στις προσπάθειες της ΜΜΕ. Αλλά και σε τομείς που βασικά κυριαρχεί η μαζική βιομηχανοποιημένη παραγωγή οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν καταφέρει να διατηρούν μια ανταγωνιστικότητα κι ένα σημαντικό μέρος της παραγωγής π.χ. η οικοδόμηση. Τέλος, πρέπει ν' αναφερθεί και το γεγονός ότι ο μεγάλος αριθμός των μικρομεσαίων τόσο στο διεθνές στερέωμα, όσο και στην Ελλάδα, έχει επιφέρει ένα μεγάλο ανταγωνιστικό κύμα έτσι ώστε να μην μπορούν να αναπτυχθούν μονοπωλιακές καταστάσεις ή ακόμη και ολιγοπωλιακές. Οι συνθήκες αυτές του ελεύθερου ανταγωνισμού δημιουργούν μία διαρκή πίεση για αύξηση του ορθολογισμού και της παραγωγικότητας κι αυτό γιατί προσαρμόζονται εύκολα, διαθέτουν απεριόριστες δυνατότητες και συνεχώς εντείνουν τις προσπάθειες τους να εξασφαλίσουν μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς με βάση την ποιότητα των υπηρεσιών και των προϊόντων τους. Αλλά και στον τεχνολογικό τομέα η συμβολή τους είναι σημαντική. Νεωτερισμοί και εφευρέσεις εφαρμόζονται κατ' αρχάς στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες με τη συμπαράσταση του «επιχειρηματικού δαιμονίου» του επιχειρηματία-ιδιοκτήτη κατορθώνουν να δώσουν νέα πνοή στην επιχειρηματική μονάδα. Θα μπορούσε μάλιστα να ειπωθεί ότι εξασφαλίζουν ένα διαρκές σφρίγος και μια νεανικότητα στον βιομηχανικό τομέα αν και είναι γεγονός ότι η θνησιμότητα στην κατηγορία αυτή των επιχειρήσεων είναι πολύ μεγαλύτερη από τη θνησιμότητα που παρατηρείται στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Αλλά κι αυτή η θνησιμότητα των μικρομεσαίων συμβάλλει στο «δημογραφικό» τους ρόλο στις βιομηχανικές κοινωνίες, γιατί ενισχύουν τη δημιουργία νέων μονάδων, εξασφαλίζοντας έτσι την ύπαρξη διαδόχων στους τομείς της βιομηχανίας όπου η τεχνολογική πρόοδος και οι γενικότερες εξελίξεις προκάλεσαν το θάνατο πολλών επιχειρήσεων. Πάντως

είναι γενικά παραδεκτό ότι ο κοινωνικός ανταγωνισμός είναι αισθητά λιγότερο έντονος στις ΜΜΕ κι αυτό λόγω της στενής προσωπικής, θα λέγαμε, συνεργασίας που αναπτύσσεται μεταξύ του ιδιοκτήτου της επιχείρησης και του προσωπικού της.

Οι ανθρώπινες αυτές σχέσεις που αναπτύσσονται μέσα στη μικρομεσαία επιχείρηση αποτελούν και τον ακρογωνιαίο λίθο της παραγωγικής εργασίας που είναι αισθητά εντονότερη από ότι στις μεγάλες επιχειρήσεις, του ιδιωτικού ή του δημόσιου φορέα.

Επίσης, αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο για την επίλυση των προβλημάτων του προσωπικού και την αποφυγή απεργιακών κινητοποιήσεων ή αλλιώς απώλεια ανθρωποωρών. Εξάλλου η δυνατότητα να δημιουργήσει κάποιος με σχετικά περιορισμένα μέσα, μια δική του βιώσιμη επιχείρηση, ενθαρρύνει γενικότερα την ανάπτυξη του αισθήματος ευθύνης και του πνεύματος πρωτοβουλίας. Με τον τρόπο αυτό ικανότητες και γνώσεις που πιθανόν να μένουν αναξιοποίητες, μπορούν κι αυτές να αξιοποιηθούν με φανερά οφέλη για το κοινωνικό σύνολο.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω η συμβολή της ΜΜΕ στην οικονομική κατάσταση της χώρας είναι καθοριστική μια που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και καταναλωτικού κοινού, δημιουργώντας ανταγωνιστικές συνθήκες στην αγορά, συμβάλλοντας στην ποιοτική βελτίωση της κατανάλωσης και στην χωροταξική καθώς και δημογραφική ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας.

Ο όγκος των ΜΜΕ στη χώρα μας αυξάνει δραστικά τη σημασία τους για την διαμόρφωση ενός μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης στα πλαίσια των διαθέσιμων πόρων και εκροών τόσο της Ελλάδος όσο και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

I. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΜΜΕ

Τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της ΜΜΕ και οι διαφορές της από μια μεγάλη επιχείρηση είναι:

- Ο κεφαλαιούχος- επιχειρηματίας της ΜΜΕ «διδάσκεται» επιλύοντας κάθε φορά τα επιμέρους προβλήματα της επιχείρησης του, τα οποία αντιμετωπίζει για πρώτη φορά.
- Το οργανωτικό σύστημα διοίκησης της ΜΜΕ είναι υπό ανάπτυξη.
- Οι περιορισμένες εμπορικές πράξεις δε δίνουν τη δυνατότητα επενδύσεων σε θέματα «ρουτίνας» της διοίκησης. Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος είναι να μην μπορεί η ΜΜΕ να

εκμεταλλευτεί τα οικονομικά πλεονεκτήματα της οργανωτικής και διοικητικής επιστήμης.

- Οι ΜΜΕ στερούνται της δυνατότητας «τυποποιημένων» επιχειρηματικών αποφάσεων απαραίτητων για τη λύση πρακτικών καθημερινών προβλημάτων.
- Οι επιχειρηματικές αποφάσεις λαμβάνονται μέσω των προσωπικών σχέσεων και όχι μέσω της οργανωτικής δομής της επιχείρησης.
- Οι περιορισμένες διοικητικές δυνατότητες συχνά ενσωματώνονται στην απολυταρχία του διευθυντού-ιδιοκτήτη της ΜΜΕ.
- Το μέγεθος της επιχείρησης, συχνά διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στο να μην μπορεί να προσλάβει η επιχείρηση ικανά διοικητικά στελέχη για τη στελέχωση της, λόγω των περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων της.
- Η ιδιοκτησία και η διοίκηση της επιχείρησης συμπίπτουν συχνά, στο ίδιο πρόσωπο με συνέπεια οι επιχειρηματικοί στόχοι να μην παρουσιάζονται διάφανοι στους εργαζομένους οι οποίοι με την σειρά τους δε γνωρίζουν γιατί εργάζονται. Αποτέλεσμα αυτού είναι η εργασιακή συμπεριφορά του επιχειρηματία, βραχυχρόνια, να συγχέεται με τους σκοπούς της επιχείρησης.
- Η ζήτηση των προϊόντων της επιχείρησης εξαρτάται πολλές φορές από τη δραστηριοποίηση του ιδιοκτήτη-επιχειρηματία κι όχι απ' αυτό το ίδιο το προϊόν κι αυτό διότι δε κατορθώθηκε εκ μέρους της ΜΜΕ να δημιουργήσει το προϊόν δική του «προσωπικότητα» ώστε να διαθέτει «επώνυμη» ζήτηση. Αποτέλεσμα της αδυναμίας αυτής είναι πολλές ΜΜΕ επιχειρήσεις να διαλύονται με το φυσικό θάνατο του επιχειρηματία-ιδρυτού τους.

II. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Πολλοί συγγραφείς έχουν ασχοληθεί με την έννοια του επιχειρηματία, δίνοντας χαρακτηριστικούς ορισμούς γι' αυτόν.

Στο σημείο αυτό, θα προσεγγίσουμε την έννοια του «επιχειρηματία», μέσα από συγκεκριμένα γνωρίσματα που τον χαρακτηρίζουν. Σύμφωνα με ορισμένους μελετητές αυτά είναι η:

- Παραγωγή αξίων για άλλες παραγωγικές μονάδες ή για καταναλωτές (Nicklisch, Brentako).
 - Ανάλυση ενεργειών από προσωπικές του αποφάσεις (Liefmanun).
- Ανάλυση επιχειρηματικού κινδύνου (Nicklisch, Liefmanun, Brentako, Cantillon).
- Μετατροπή των παραγόντων παραγωγής (πρώτες ύλες, άμεση εργασία, κ.ά.) σε προϊόντα (Warlas, Brentako, Gerhardt, Say).
- Ορθολογιστική διάθεση των στοιχείων παραγωγής (Brentako, Gerhardt).
- Πραγματοποίηση νέων συνδυασμών συντελεστών παραγωγής και η συνεισφορά τους στην οικονομική πρόοδο της επιχείρησης (Schumpeter, Sombart).⁷

Τα παραπάνω είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά που θα μπορούσε κάποιος να προσδώσει σ' ένα «ανεξάρτητο» επιχειρηματία.

Και τον αποκαλούμε «ανεξάρτητο» παρά το γεγονός ότι η «ανεξαρτησία» του, μόνο κατ' όνομα είναι, μια που στην ουσία αποτελεί ένα κρίκο της οικονομίας μέσα στην οποία κινείται και δρα.

Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι ο κλασικός Έλληνας επιχειρηματίας, ιδιαίτερα της μικρομεσαίας επιχείρησης, δραστηριοποιείται κάτω από τη φιλοσοφία που διατυπώνεται με την έκφραση « εγώ είμαι το αφεντικό, εγώ ξέρω». Η φιλοσοφία αυτή για πολλά ήταν ταυτόσημη με την έννοια του ελληνικού «επιχειρηματικού δαιμονίου» και των «ελιγμών» ανάλογα με τις συνθήκες που διαμορφώνονται στην αγορά. Αποτέλεσμα αυτής της στάσης είναι ότι η φιλοσοφία του «εγώ» δημιουργούσε και δημιουργεί ακόμη στη χώρα μας, ένα κενό γνώσης έστω και της στοιχειώδους υποδομής των αρχών της διοικητικής επιστήμης στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η έλλειψη προγραμματισμού κάθε μορφής στρατηγικού ή έστω και στοιχειώδους οικονομικού πλάνου, σε συνδυασμό με την «περιφρόνηση» των αρχών του marketing και του management εν γένει απειλεί την επιχείρηση με προβλήματα ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας. Πρέπει να γίνει επιτέλους αντιληπτό ότι η ελληνική οικονομία έχει περάσει ανεπιστρεπτή την περίοδο του προστατευτισμού της από το κράτος και ότι ήδη από το 1981 με την είσοδο της χώρας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και ιδιαίτερα από την 1^η Ιανουαρίου του 1993 με την εφαρμογή της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης (ΠΠΕ) έληξε πλέον και η τελευταία περίοδος χάριτος με την παντελή κατάργηση των δασμών εισαγωγής ξένων προϊόντων προερχομένων από χώρες-μέλη της Ε.Ε. Η ελληνική μικρομεσαία επιχείρηση καλείται συνεπώς να «κολυμπάει» στα βαθιά νερά του ωκεανού που ενσαρκώνει σήμερα η Ε.Ε. και Νομισματική Ένωση με ενιαίο νόμισμα, το Ευρώ.

Η «πρόκληση» αυτή για τον έλληνα επιχειρηματία είναι μοναδική, η ενεργητικότητα του, μαζί με την φαντασία που διαθέτει ευελπιστούμε ότι θα τον φέρουν στο σημείο της

ειρηνικής επιβολής του στην αγορά της Ευρώπης που με τόσο σκεπτικισμό χρόνια τώρα έβλεπε, αρκεί να συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να κάνει έγκαιρα της αναγκαίες προσαρμογές.

Την ένταξη της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση την χαρακτηρίζουμε σαν πρόκληση γιατί η οικονομική δομή των χωρών-μελών αποτελείται από τρεις κατηγορίες επιχειρήσεων ανάλογα με τον αριθμό των απασχολουμένων, σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές. Πιθανόν οι αριθμοί να αλλάζουν από χώρα σε χώρα και αυτή που χαρακτηρίζεται μεσαία στην Ελλάδα να είναι μικρή στην Γαλλία ή στην Δ. Γερμανία, αυτοί οι αριθμοί όμως θα πρέπει να βρίσκονται σε σύγκριση με το εργατικό δυναμικό της κάθε χώρας καθώς και το εν γένει καταναλωτικό κοινό και την τεχνολογική υποδομή.

Εκείνο το οποίο είναι σημαντικό σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο της τρίτης βιομηχανικής επανάστασης της πληροφορικής, είναι το νέο μοντέλο που επιλέγουν να αναπτύξουν και εφαρμόσουν οι χώρες-μέλη της Ε.Ε. Πρόκειται για την επιστροφή στην υποστήριξη της μικρομεσαίας επιχείρησης με την χρησιμοποίηση των εξωτερικών πηγών (outsourcing). Μετά τη δεύτερη βιομηχανική επανάσταση όπου επικράτησε η ιδέα της ανάπτυξης της επιχείρησης σε τεράστια μεγέθη με την τυποποίηση της μαζικής παραγωγής, η τρίτη βιομηχανική επανάσταση με την εισαγωγή της πληροφορικής σε απλοποιημένα μεγέθη και κατανοητά προγράμματα, δίνει τις ίδιες δυνατότητες ανάπτυξης από πλευράς διοικητικής τόσο στη μεγάλη όσο και στη μικρότερη σε μέγεθος επιχείρηση. Κι αυτό λόγω των συμπεριζομένων διοικητικών εξόδων της έναντι της μεγάλης επιχείρησης καθώς και της δυνατότητας εύκολης και ταχείας προσαρμογής της στις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες της αγοράς.

Ο παράγοντας που θα πρέπει να μας προβληματίζει είναι κατά πόσο ο Έλληνας μικρομεσαίος επιχειρηματίας είναι σε θέση να δεχθεί και να ασκήσει διοίκηση αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα που του προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Με άλλα λόγια το ερώτημα είναι κατά πόσο ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας είναι έτοιμος να «τυποποιηθεί» κάτω από τις αυστηρές προδιαγραφές διοίκησης που του επιβάλλει η πληροφορική. Παρόμοιο είναι και το θέμα που γεννάται με την καθιέρωση στη μικρομεσαία επιχείρηση του επαγγελματία διοικητικού στελέχους.

III. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΜΜΕ

Πριν να αποφασιστεί από την διοίκηση η στρατηγική που θα αναπτύξει μια ΜΜΕ είναι απαραίτητο να εξεταστεί το περιβάλλον μέσα στο οποίο κινείται και αναπτύσσεται η μονάδα αυτή καθώς και οι επιδράσεις που θα δεχτεί από αυτό. Όμως τι ακριβώς εννοούμε με την έννοια «περιβάλλον»;

Χαρακτηριστικά και περιεχόμενο του περιβάλλοντος

Δεδομένου ότι το περιβάλλον δεν αποτελεί στατική έννοια, οι μεταβολές που λαμβάνουν χώρα σ' αυτό μπορούν κατά κανόνα να μετρηθούν με τις έννοιες «δυναμική» και «πολυπλοκότητα». Η πρώτη αποδίδει τη συχνότητα, την ένταση και την περιοδικότητα με την οποία λαμβάνουν χώρα αλλαγές στο περιβάλλον.

Τη δεύτερη, αποδίδει το πλήθος, την ποικιλία και το βαθμό αλληλεπίδρασης των παραγόντων αυτών.

Και οι δύο αυτές ιδιότητες του περιβάλλοντος προσδίδουν στους παράγοντες που το συγκροτούν τα χαρακτηριστικά «σταθερότητα-αστάθεια» τα οποία επιδρούν με διαφορετικό το καθένα τρόπο στην επιχείρηση και προβάλλουν αντίστοιχες απαιτήσεις στην οργάνωση της στις οποίες αυτή αποκρίνεται με ανάλογα-κατάλληλα για τις συγκεκριμένες περιστάσεις οργανωτικά σχήματα (π.χ. ευέλικτα).

Ας εξετάσουμε όμως, ποιοι είναι αυτοί οι παράγοντες που απαρτίζουν το περιεχόμενο του περιβάλλοντος. Σύμφωνα με την ταξινόμηση που ακολουθείται παρακάτω, είναι οι εξής εννέα:

1. Το υπερεθνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο εντάσσεται μια εθνική οικονομία.
2. Το μακρό-οικονομικό περιβάλλον μιας χώρας.
3. Το πολιτικό περιβάλλον.
4. Το νομικό περιβάλλον.
5. Το τεχνολογικό περιβάλλον.
6. Το κοινωνικό περιβάλλον που δημιουργείται από τους παραπάνω παράγοντες.
7. Το περιβάλλον της «αγοράς».
8. Η οργάνωση της ΜΜΕ σε συνάρτηση με το περιβάλλον μέσα στο οποίο αναπτύσσει δραστηριότητα.
9. Αυτός ο τελευταίος παράγοντας είναι γνωστός και ως εσωτερικό περιβάλλον (σύστημα «επιχείρηση»).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΓΙΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ 25

Νέα εποχή ξημέρωσε για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 25, πλέον, χωρών που αποτελούν μια τεράστια αγορά περίπου 450 εκατομμυρίων καταναλωτών, «χωνεύοντας» χώρες με διαφορετικές οικονομικές δυνατότητες αλλά και προοπτικές.

Μια αγορά τέτοιου μεγέθους αναμένεται να δώσει ώθηση στις επενδύσεις, να δημιουργήσει νέες θέσεις απασχόλησης, να δώσει περισσότερες επιλογές και χαμηλότερες τιμές στους καταναλωτές, να ωφελήσει τις επιχειρήσεις και το εμπόριο και τελικά να οδηγήσει στην αύξηση του ανταγωνισμού, τόσο για τις νέες όσο και τις παλιές χώρες της Ένωσης.

Και αν η χώρα μας βρίσκεται στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και άρα διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των 10 νέων χωρών, η δυναμική που δημιουργείται, εκ των πραγμάτων επιφέρει ριζικές αλλαγές στο ίδιο το οικοδόμημα της Ένωσης, θέτοντας την Ελλάδα μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα.

Όπως επισημαίνει ο κ. Γιώργος Μαρκοπουλιώτης, διευθυντής αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, «το σημείο που πρέπει να ρίξουμε το βάρος μας είναι αυτό της ανταγωνιστικότητας, αφού βασικός στόχος όλων των χωρών θα είναι να προσφέρουν ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες ώστε να μπορέσουν να σταθούν στην ενιαία αγορά.

Πολλές από τις νέες χώρες έχουν επικεντρώσει το ενδιαφέρον σε ορισμένους τομείς (όπως αυτόν της υψηλής τεχνολογίας) όπου θα είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικές. Αυτό το γεγονός θα αναγκάσει και την Ελλάδα να καταβάλει μεγαλύτερες προσπάθειες στην εξάπλωση νέων τεχνολογιών.»

I. ΟΙ «ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΟΙ» ΡΑΧΟΚΟΚΑΛΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Έμφαση στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχουν δώσει οι κυβερνήσεις σε όλη την Ευρώπη, προκειμένου να ξεκινήσει σταδιακά η ανάκαμψη στην Ευρωζώνη, αφού αποτελούν τη ραχοκοκαλιά κάθε οικονομίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου, στη Γηραιά Ήπειρο λειτουργούν πάνω από 20 εκατομμύρια μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν την κύρια πηγή παραγωγικότητας, απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης για όλες τις χώρες.

Η δυναμικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αγγίζει το εντυπωσιακό 99% του συνόλου των επιχειρήσεων, απασχολώντας τα 2/3 (81 εκ.) του συνολικού αριθμού των εργαζομένων (122 εκ.) στις ευρωπαϊκές αγορές.

Ειδικότερα για την Ελλάδα υπολογίζεται πως σήμερα λειτουργούν 800.00 μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες πραγματοποιούν σχεδόν το 60% του συνολικού τζίρου των εγχώριων επιχειρήσεων, ενώ η κάθε νέα θέση εργασίας στις ΜΜΕ κοστίζει κατά μέσο όρο 3.665 ευρώ (1.245.500 δρχ.) πολύ λιγότερο από ό,τι στις μεγάλες επιχειρήσεις, με 13.206 ευρώ (4.500.000 δρχ.).

Κατά μέσο όρο μια επιχείρηση στην Ευρώπη -συμπεριλαμβανομένων και όλων των Ευρωπαίων γιγάντων, όπως οι Royal Shell, Siemens, Nokia, Peugeot, Citroen κ α.- παρέχει απασχόληση σε 6 άτομα (η Ελλάδα 5,7), ωστόσο ο μέσος όρος για τις μικρομεσαίες είναι μόνο 4 άτομα (2 άτομα στις μικροεπιχειρήσεις, και πάνω από 1.000 στις μεγάλες επιχειρήσεις). Μεταξύ των χωρών υπάρχουν, επίσης, μεγάλες διαφορές. Κατά μέσο όρο μια μικρομεσαία επιχείρηση στην Ελλάδα απασχολεί 2 άτομα, στην Ιταλία 3, ενώ αντίθετα σε Ιρλανδία, Λουξεμβούργο και Ολλανδία απασχολούνται 10 άτομα.

Αξίζει, μάλιστα, να αναφερθεί ότι σε χώρες με υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, όπως η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία, το μέσο μέγεθος των επιχειρήσεων τείνει να είναι μεγαλύτερο, ενώ αντίθετα χώρες με σχετικά χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα (π.χ. Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία) τείνουν να έχουν χαμηλό μέσο μέγεθος επιχείρησης.

ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Ε. Ε.

ΧΩΡΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ «ΤΥΠΟΣ»
ΑΥΣΤΡΙΑ	225.000	Μικρομεσαία
ΒΕΛΓΙΟ	545.000	Πολύ Μικρή
ΓΑΛΛΙΑ	2.490.000	Πολύ Μικρή
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.550.000	Μεγάλη
ΔΑΝΙΑ	180.000	Μικρομεσαία
ΕΛΛΑΔΑ	800.000	Πολύ Μικρή
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	3.490.000	Μεγάλη
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	95.000	Μικρομεσαία
ΙΣΠΑΝΙΑ	2.700.000	Πολύ Μικρή
ΙΤΑΛΙΑ	4.125.000	Πολύ Μικρή
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	20.000	Μικρομεσαία
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	555.000	Μικρομεσαία

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	685.000	Μικρομεσαία
ΣΟΥΗΔΙΑ	270.000	Μεγάλη
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	210.000	Μεγάλη
ΣΥΝΟΛΟ	19.930.000	Πολύ Μικρή

* *πηγή:* ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡ ΑΚΗΣ, 18 Μαΐου 2003

0,2% :ΜΕΓΑΛΗ

1% :ΜΕΣΑΙΑ

6% :ΜΙΚΡΗ

93% :ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ

Ο κυρίαρχος τύπος επιχείρησης στη Γηραιά Ήπειρο είναι οι Πολύ Μικρές Εγχειρήσεις (93% του συνόλου), οι οποίες απασχολούν μέχρι 9 άτομα, κάτι που ισχύει τόσο στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Αγοράς όσο και στην Ελλάδα. Ειδικότερα για την Ελλάδα η συμβολή τους στη δημιουργία εισοδήματος και απασχόλησης είναι βαρύνουσας σημασίας, καθώς υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός μικρών και ατομικών επιχειρήσεων (με προσωπικό έως 49 άτομα) που απασχολούν περίπου το 65% του συνολικού εργατικού δυναμικού της χώρας. Αναφορικά με το μέγεθος, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις είναι μικρότερες απ' ότι στις Η. Π. Α (μ.ο. 19 άτομα) και την Ιαπωνία (μ.ο. 10 άτομα), ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 19 κρατών - μελών οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν το 66% της συνολικής απασχόλησης έναντι 33% στην Ιαπωνία και 46% στις Η. Π. Α.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

	ΜΜΕ	ΜΕΓΑΛΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Αριθμός Επιχειρήσεων	20.415.000	40	20.455.000
Συνολικός Αριθμός Απασχολουμένων	80.790.000	40.960.000	121.750.000
Απασχολούμενα άτομα ανά επιχείρηση*	4	1.020	6
Κύκλος εργασιών ανά επιχείρηση (εκ. ευρώ)*	0.6	255.0	1.1
Μερίδιο εξαγωγών σε κύκλο εργασιών (%)*	13	21	17

* Μέσος όρος

* *πηγή:* ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, 18 Μαΐου 2003

Ο αριθμός των απασχολούμενων στις ΜΜΕ διαφέρει στις χώρες της Ευρωζώνης. Μια

MME απασχολεί κατά μέσο όρο 2 άτομα στην Ελλάδα, 3 στην Ιταλία, ενώ στην Ιρλανδία, στο Λουξεμβούργο και στην Ολλανδία απασχολεί 10 άτομα. Η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων βέβαια αποτελεί βασική προτεραιότητα όλων των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων, αφού εκτός του ότι απασχολούν την πλειοψηφία των εργαζομένων, συγκρατούν παράλληλα τον κοινωνικό ιστό διατηρώντας τις πολιτισμικές αξίες των τοπικών κοινωνιών. Επίσης, σε αντίθεση με τις «απρόσωπες» μεγάλες επιχειρήσεις, οι MME χαρακτηρίζονται από τον οικογενειακό τους χαρακτήρα και την άμεση σχέση που διατηρούν με τους πελάτες-καταναλωτές. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να εκτιμηθεί από τις οικονομικές ηγεσίες εάν επιθυμούν να συνδυάσουν την οικονομική ανάπτυξη των χώρων τους με αύξηση της απασχόλησης και όχι με την απόλυτη επικράτηση των «ισχυρών» που θα σημάνει την απώλεια εκατομμυρίων θέσεων εργασίας.

II. ΟΙ «ΜΙΚΡΟΙ» ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Στη χώρα μας οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (ΠΜΕ-μέχρι 9 άτομα) παρουσιάζουν μια σειρά από ιδιαιτερότητες και άλλα χαρακτηριστικά που τις διαφοροποιούν από τις (MME) καθώς αντιπροσωπεύουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων, σχεδόν το 50% της απασχόλησης του συνόλου των απασχολουμένων των ελληνικών επιχειρήσεων, καθώς και ένα διόλου ευκαταφρόνητο τμήμα του τζίρου. Οι ΠΜΕ εμφανίζουν μια ιδιαίτερη εικόνα στον κλάδο του χονδρικού και λιανικού εμπορίου.

Η παρουσία τους είναι πολύ πιο σημαντική τόσο από την άποψη της μέσης ετήσιας απασχόλησης όσο και του ειδικού βάρους που αντιπροσωπεύει ο τζίρος που αυτές πραγματοποιούν.

Μειονεκτήματα

Τα βασικά χαρακτηριστικά των πολύ μικρών επιχειρήσεων είναι ο κεντρικός ρόλος του ιδιοκτήτη «επιχειρηματία» και ο χαμηλός βαθμός εσωτερικής οργάνωσης, ο οποίος συνάδει με την επικάλυψη αρμοδιοτήτων μέσα στην ίδια επιχείρηση.

Δυστυχώς, οι επιχειρηματίες χαρακτηρίζονται από μικρή συμμετοχή σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, περιορισμένη χρήση νέων τεχνολογιών, ισχνή αξιοποίηση μέτρων και δράσεων που προσφέρονται από κοινοτικά προγράμματα και άλλες ενισχύσεις, καθώς και από περιορισμένη ενημέρωση για κάθε τύπου δυνατότητες εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων τους.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόλις λίγο περισσότερες από τις μισές ΜΜΕ έχουν φιλόδοξους στόχους αγωνιζόμενες για ανάπτυξη (29%), υψηλότερα κέρδη (9%), καινοτομίες (7%) και υψηλότερη ποιότητα (7%).

Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις προσπαθούν να επιβιώσουν (20%) ή να σταθεροποιήσουν την επιχείρηση (21%). Ο πρόεδρος του ΣΕΒ Οδυσσέας Κυριακόπουλος επισημαίνει ότι «ο ρόλος των επιχειρήσεων είναι κρίσιμος για τις εθνικές οικονομίες, τόσο για το υψηλό ποσοστό που αντιπροσωπεύουν στην επιχειρηματική κοινότητα όσο και για την προσαρμοστικότητα σε μεταβαλλόμενες συνθήκες, την ικανότητα να επινοούν και να δημιουργούν νέες μορφές παραγωγής, τη συμβολή τους στην απασχόληση.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλούνται να αναδιοργανωθούν, μεγιστοποιώντας τη δικτύωση τους και αναζητώντας ρόλο και μερίδιο σε επιχειρηματικά σχήματα και συνεργασίες. Εργαλείο προς αυτή την κατεύθυνση είναι ο διαρκής εκσυγχρονισμός τους, τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε συστήματα λειτουργίας και διοίκησης, ώστε να προσαρμοστούν έγκαιρα στα νέα δεδομένα του μεταβαλλόμενου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Ο έγκαιρος προσανατολισμός στις νέες τάσεις και η αξιοποίηση των τεχνολογιών είναι βασική προϋπόθεση, που καμία επιχείρηση σήμερα δεν μπορεί να αγνοήσει».

Το ποσοστό των Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (0-9 άτομα) επί του συνόλου ελληνικών επιχειρήσεων σε σχέση με...

"Κλάδοι	...αριθμό επιχειρήσεων	...μέση απασχόληση	...και τζίρο
"ΟΡΥΧΕΙΑ -ΛΑΤΟΜΕΙΑ	81,0	10,5	19,2
"ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	90,6	27,0	21,5
"ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	93,5	53,0	60,0
"ΧΟΝΔΡΙΚΟ / ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ-ΟΧΗΜΑΤΑ	95,6	87,9	54,0
"ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ-ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	92,7	54,0	63,0
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	92,0	24,0	32,9
ΣΥΝΟΛΟ	92,1	52,2	42,9

* πηγή: ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, 18 Μαΐου 2003

Η βασική δραστηριότητα των ελληνικών ΜΜΕ είναι το εμπόριο. Αντίθετα στην υπόλοιπη Ευρώπη οι δραστηριότητες είναι καταμερισμένες μεταξύ των υπηρεσιών (19%), του λιανικού εμπορίου (18%), των κατασκευών (13%) και της μεταποίησης (11%).

III. ΚΥΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΜΜΕ.

	Αριθμός Εργαζομένων		
	0-9	10-49	50-249
Αγώνας για επιβίωση	21	14	8
Σταθεροποίηση	21 ^	21	18
Ανάπτυξη	29	30	38
Αύξηση κέρδους	9	12	14
Βελτίωση ποιότητας	11	14	12
Καινοτομία	7	7	8
Άλλο/καμία απάντηση	2	2	2
ΣΥΝΟΛΑ	100	100	100

* πηγή: Ευρωπαϊκό Παρατ ηρητήριο | E, 2002.

Εξετάζοντας τις διαφορετικές τάξεις μεγεθών, διαπιστώνουμε ότι οι περισσότερες μικρές επιχειρήσεις αγωνίζονται για να επιζήσουν, ενώ οι περισσότερες μεγάλες επιχειρήσεις είναι προσανατολισμένες σε μια αναπτυξιακή πολιτική. Στην Ιταλία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο ένας σχετικά υψηλός αριθμός ΜΜΕ (34%-41%) θέλουν να αναπτυχθούν, ενώ στην Αυστρία, τη Φιλανδία και τη Γερμανία το αντίστοιχο ποσοστό είναι μόλις 15%.

IV. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΜΕ

Αναφορικά με την τραπεζική χρηματοδότηση, μόλις το 23% των ελληνικών ΜΜΕ δεν πήραν δάνεια την τελευταία τριετία έναντι 38% του κοινοτικού μέσου όρου, ενώ από τα δάνεια που συνάφθηκαν, τα περισσότερα ήταν διάρκειας μικρότερης των 5 ετών (46%).

Ως βασικότερα εμπόδια στη λειτουργία τους οι Έλληνες επιχειρηματίες βρίσκουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση (15%) και την έλλειψη ικανοτήτων στο υπάρχον εργατικό δυναμικό (11%), ενώ στην Ευρώπη έντονο είναι και το πρόβλημα των διοικητικών περιορισμών σε ποσοστό 12%.

Οι περισσότερες ΜΜΕ (65%) εμφανίζονται ικανοποιημένες με τις υπηρεσίες που λαμβάνουν από την τράπεζα με την οποία συνεργάζονται και γενικά δεν αλλάζουν συχνά τράπεζες. Κατά την διάρκεια των 3 τελευταίων χρόνων μόνο 12% των ΜΜΕ άλλαξε τραπεζικό λογαριασμό. Όσες τράπεζες αρνήθηκαν να δώσουν δάνεια στις ΜΜΕ το έκαναν είτε επειδή η επιχείρηση δεν μπορούσε να παρέχει αρκετές εγγυήσεις, είτε επειδή η τράπεζα δεν ήταν ικανοποιημένη με την απόδοση της επιχείρησης (7%) και τις παρεχόμενες πληροφορίες (5%).

V. ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

Αλλάζουν όλα στη δανειοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τις τράπεζες με το ταμείο εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ).

Οι επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 30 άτομα , και δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, θα μπορούν να πάρουν δάνεια με εγγυητή το Δημόσιο, χωρίς μάλιστα οι μικρομεσαίοι να ζουν υπό το άγχος της υποθήκευσης της κατοικίας τους, εφόσον είναι η μοναδική τους.

Το ΤΕΜΠΜΕ θα λειτουργήσει το φθινόπωρο του 2003 και θα εγγυάται το 40% με 70% του δανείου που θα λαμβάνει ο επιχειρηματίας από τις τράπεζες ή ακόμη και της χρηματοδοτικής μίσθωσης (λίζινγκ) και σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών το Ταμείο θα βάζει την υπογραφή του για το 80%. Η μέγιστη διάρκεια εγγύησης του δανείου θα είναι τα 10 χρόνια. Όσοι μικρομεσαίοι πάρουν δάνειο προκειμένου να αποκαταστήσουν ζημιές της επιχείρησής τους από θεομηνίες και σεισμούς το ταμείο παρέχει εγγύηση για 15 χρόνια.

Οι όροι και τα κριτήρια παροχής εγγυήσεων είναι:

1. Κάθε παροχή εγγύησης θα εμπίπτει στην εγγυοδοτική στρατηγική και πολιτική της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., καθώς και στους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται με τον παρόντα κανονισμό ή που θα εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτής και παράλληλα δεν θα έρχεται σε αντίθεση με τυχόν περιορισμούς που επιβάλλονται από το θεσμικό, νομικό, κανονιστικό πλαίσιο και τις διατάξεις της χώρας μας και τις Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
2. Η εγγύηση θα παρέχεται σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων, προσωπική, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., σε οποιοδήποτε στάδιο οργάνωσης και λειτουργίας (υπό σύσταση, νέα ή υφιστάμενη), που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, εμπίπτουν στον ορισμό της Ε.Ε. για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και απασχολούν έως 30 άτομα, αν είναι υφιστάμενες, ή θα απασχολήσουν έως 30 άτομα, αν είναι υπό σύσταση, κατά τον χρόνο της παροχής της εγγύησης.
3. Η εγγύηση θα παρέχεται σε μικρές επιχειρήσεις που έχουν έδρα την Ελλάδα για δραστηριότητες τους στη χώρα μας και το εξωτερικό.

VI. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΜΜΕ

Αναφορικά με το διεθνές εμπόριο, ο ρόλος των ΜΜΕ είναι πολύ μικρός. Γενικά, όσο μικρότερη είναι η επιχείρηση τόσο μικρότερη είναι η γεωγραφική της αγορά και τόσο μικρότερη είναι η δυνατότητα εξαγωγικής δραστηριότητας . Οι ΜΜΕ στην Ευρώπη εξάγουν

μόνο το 13% από τον συνολικό τζίρο τους στο εξωτερικό.

Στην Ελλάδα, μόλις το 1% των επιχειρήσεων έχει προχωρήσει στη δημιουργία θυγατρικών, υποκαταστημάτων και κοινοπραξιών στο εξωτερικό.

Όσον αφορά το μέλλον λόγω της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ο ανταγωνισμός έχει αυξηθεί όχι μόνο στη διεθνή αγορά, αλλά και στις εθνικές αγορές.

Στην περίοδο 1995-2000 οι μισές από τις ΜΜΕ αντιμετώπισαν μια αύξηση στον ανταγωνισμό από τις εγχώριες επιχειρήσεις και περίπου το 22% αντιμετώπισαν αυξημένο ανταγωνισμό από ξένες επιχειρήσεις.

Οι υπηρεσίες που προσφέρονται στον πελάτη, η ποιότητα των προϊόντων και η τιμή είναι το τρίπτυχο της επιτυχίας.

Η χώρα μας έχει την μεγαλύτερη εξαγωγική παρουσία στις νέες χώρες, στην Κύπρο με πάνω από 600 εκατομμύρια ευρώ και ακολουθεί η Μάλτα με 171 εκατ. ευρώ, ενώ από εκεί και πέρα επικρατεί το... χάος. Στις υπόλοιπες νέες χώρες της Ε.Ε. η εξαγωγική μας παρουσία είναι πενιχρή.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, αρνητικό εμπορικό στοιχείο έχουμε με την Πολωνία, την Τσεχία, την Ουγγαρία, τη Σλοβακία και τη Λετονία. Στις χώρες αυτές οι ελληνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς των επώνυμων έτοιμων ενδυμάτων, στα υποδήματα και τα καλλυντικά. Η εκπροσώπηση των ελληνικών εταιριών στους κλάδους αυτούς γίνεται μέσω αντιπροσωπειών ή θυγατρικών τους, με εντονότερη παρουσία στην Κύπρο, την Πολωνία, την Ουγγαρία, την Τσεχία, και την Σλοβακία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

MME- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η μικρή και μεσαία επιχείρηση αποτελεί την κύρια βάση πάνω στην οποία στηρίχθηκε η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας από την δεκαετία του '50.

Ο χώρος μέσα στον οποίο είναι αναγκασμένη να λειτουργήσει η σημερινή MME δεν οριοθετείται μόνο από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κοινωνικού και οικονομικού πλαισίου της Ελλάδος αλλά και των βιομηχανικών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς αναπτυσσόμενου τεχνολογικού ανταγωνισμού. Το επιχειρηματικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από την διεθνοποίηση των αγορών, την εξειδίκευση των απαιτήσεων των πελατών, τον έντονο ανταγωνισμό.

Είναι φανερό ότι η ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων εξαρτάται άμεσα από την ικανότητα προσαρμογής τους στις νέες αυτές συνθήκες.

Οι MME περιλαμβάνουν επιχειρήσεις σε κάθε κλάδο της ελληνικής οικονομίας, απασχολούν υψηλό ποσοστό του εργατικού δυναμικού και συμβάλλουν σημαντικά στη συνολική προστιθέμενη αξία.

Τα κυριότερα από τα προβλήματα και οι προοπτικές για την ανάπτυξη των MME είναι:

- **Χρηματοδότηση.** Η στενότητα κεφαλαίων για επενδυτικά σχέδια και κεφάλαια κίνησης ανάγει την χρηματοδότηση - δανειοδότηση σε ένα από τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι MME. Θα πρέπει να υπάρξει η αμέριστη κρατική υποστήριξη, όχι μόνο με την εισήγηση μέτρων και την ψήφιση νόμων, αλλά και με την δημιουργία του κατάλληλου πολιτικού πλαισίου ώστε τα μέτρα να αποδώσουν και να αξιοποιηθούν πλήρως. Γενικά πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία της υφιστάμενης διαδικασίας και λειτουργίας, για παράδειγμα η πτώχευση μιας επιχείρησης να πάψει να χαρακτηρίζεται ως μίasma της κοινωνίας και να αντιμετωπίζεται σοβαρά με νέες ευκαιρίες επιχειρηματικότητας.
- **Φορολογία.** Η φορολογική νομοθεσία μπορεί και πρέπει να συμπληρώσει την προσπάθεια για ανάπτυξη της MME. Μια φορολογική μεταρρύθμιση μπορεί να βοηθήσει άμεσα ή έμμεσα την διάθεση για αύξηση της ανταγωνιστικότητας, της επιχειρηματικότητας και να βοηθήσει στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης κράτους-μικρού επιχειρηματία.
- **Εκπαίδευση.** Η χαμηλή συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια των επιχειρηματιών προβάλλουν έντονα την ανάγκη μιας πολυδιάστατης εκπαιδευτικής πολιτικής που θα στηριχθεί πάνω στο εξής τρίπτυχο:

- Μακροχρόνια προγράμματα ανάπτυξης και προβολής του συγχρόνου manager και των νέων οργανωτικών δομών για τις επιχειρήσεις, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ΜΜΕ.
- Μικρά εξειδικευμένα σεμινάρια σε θέματα σύγχρονης τεχνολογίας.
- Ενημερωτικά σεμινάρια για χρηματοδοτήσεις, φορολογικά, μορφές συνεργασίας κ.α.
- **Συνεργασίες.** Τα μεγάλα προβλήματα των ΜΜΕ επιβάλλουν την συνεργασία μεταξύ τους μέσα από προσφερόμενες νομικές μορφές που θα επιτρέπουν τον συντονισμό και την κοινή προσπάθεια σε ορισμένο πεδίο λειτουργιών. Η κρατική ενθάρρυνση είναι απαραίτητη και από πλευράς ισχυρών κινήτρων για συνεργασία αλλά και με την παροχή ειδικών συμβούλων.
- **Τεχνολογικός και ποιοτικός εκσυγχρονισμός.** Υπάρχουν και θα υπάρξουν πολλά προγράμματα ενίσχυσης και ανάπτυξης των ΜΜΕ. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ με σκοπό να ενισχύσουν, εκσυγχρονίσουν και προσαρμόσουν στη σύγχρονη τεχνολογία τις ΜΜΕ αρκετά προγράμματα που υπάγονται στο Γ' ΚΠΣ.

I. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΠΣ) 2000-2006

Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, (γνωστό και ως Γ' ΚΠΣ). Είναι το πλαίσιο της συμφωνίας στην οποία κατέληξαν η Ελληνική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στις περιφέρειες που υπάγονται στο Στόχο 1 και για το χρονικό διάστημα από 1^η Ιανουαρίου 2000 έως 31 Δεκεμβρίου 2006. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 αποτελεί το βασικό αναπτυξιακό πρόγραμμα της Ελλάδας. Αποτελείται από ένα σύνολο προγραμμάτων (επιχειρησιακά προγράμματα) που στοχεύουν στην περιφερειακή ανάπτυξη και την οικονομική και κοινωνική συνοχή και χρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον κρατικό προϋπολογισμό και πόρους ιδιωτών που συνεισφέρονται για την υλοποίηση έργων και δράσεων. Δώδεκα προγράμματα έχουν θεματική προσέγγιση (Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα), ενώ τα υπόλοιπα αφορούν τις δεκατρείς Περιφέρειες της χώρας (Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα - ΠΕΠ).

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 (Γ' ΚΠΣ) σε συνδυασμό με την εθνική δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή εξασφαλίζει για την Ελλάδα σημαντικούς πόρους, οι οποίοι θα της επιτρέψουν να προσεγγίσει τις οικονομίες και το βιοτικό επίπεδο των υπολοίπων χωρών της Ε.Ε.

Στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών η ενεργοποίηση των προγραμμάτων ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού και της κοινωνίας της πληροφορίας. Οι ενισχύσεις αυτές παρέχονται από τα

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 με την χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Τα προγράμματα απευθύνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν απασχολούν περισσότερους από πενήντα (50) εργαζόμενους και αφορούν δράσεις, τόσο για την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και την καινοτομική αναβάθμιση των παραγωγικών διαδικασιών των μεταποιητικών επιχειρήσεων, όσο και την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών με στόχο τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος των μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων.

Τα προγράμματα απευθύνονται επίσης, υπό προϋποθέσεις, είτε σε ενδιαφερόμενους για την ίδρυση νέων μικρομεσαίων μεταποιητικών μονάδων είτε σε νέες (υπό ίδρυση) μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις, εφόσον αυτές υποβάλλουν κοινή πρόταση με στόχο την πραγματοποίηση κοινής δράσης.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των παρεχομένων ενισχύσεων ανά τομέα δραστηριότητας είναι:

1. Μεταποίηση

Ενισχύονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν:

- > την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων,
- > την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού,
- > την αυτοματοποίηση της παραγωγής,
- > την μετεγκατάσταση οχλουσών μεταποιητικών μονάδων κ.τ.λ.

2. Τουρισμός

Ενισχύονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν:

- > τον εκσυγχρονισμό ή την κατασκευή εγκαταστάσεων ξενοδοχειακών μονάδων και Camping Γ' και Δ' τάξης,
- > ενοικιαζόμενων δωματίων,
- > επιπλωμένων διαμερισμάτων κ.τ.λ.,
- > κάθε δράση βελτίωσης τόσο των υφισταμένων υποδομών, όσο και της δικτύωσης και της συνεργασίας των τουριστικών επιχειρήσεων.

Στα πλαίσια των δράσεων για την κοινωνία της πληροφορίας και σε συνάρτηση με τα προαναφερόμενα, παρέχονται επίσης ενισχύσεις για την προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρονικού εξοπλισμού (hardware) και έτοιμων εφαρμογών λογισμικού καθώς και για την απόκτηση δικαιωμάτων χρήσης τεχνολογίας, με στόχο την υποστήριξη των συστημάτων αυτοματοποίησης της παραγωγής και των διοικητικών δομών των μεταποιητικών και τουριστικών επιχειρήσεων.

II. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΜΕ

Ύστερα από απραξία περίπου ενός χρόνου, το Υπουργείο Ανάπτυξης εξήγγειλε τελικά το νέο πακέτο επιδοτούμενων προγραμμάτων στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος (Ανταγωνιστικότητα» (ΕΠΑΝ) που εντάσσεται στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και αναμένεται να χρηματοδοτηθούν περίπου 2000 επιχειρήσεις.

Το πρόγραμμα (Ανταγωνιστικότητα» του Υπουργείου Ανάπτυξης στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2000-2006) αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μοχλό ανάπτυξης που αξιοποιεί πόρους ύψους 6,4 δις ευρώ για να ενισχυθούν οι παραγωγικές δυνάμεις της ελληνικής οικονομίας και να βελτιωθεί η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα της. Αυτό επιδιώκεται μέσω ειδικά σχεδιασμένων δράσεων οι οποίες στηρίζονται σε τρεις πυλώνες:

- Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και προώθηση της καινοτομίας.
- Ενίσχυση και διεύρυνση της επιχειρηματικότητας.
- Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και δημιουργία νέων και καλύτερων ποιοτικά θέσεων απασχόλησης.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Μέσω των δράσεων του ΕΠΑΝ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις αλλά και οι φορείς του δημόσιου τομέα, μπορούν να αποκτήσουν τα εφόδια που θα τους δίνουν την δυνατότητα να βελτιώνουν συνεχώς τις υποδομές τους και την ποιότητα των παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών, να ανταποκρίνονται με επιτυχία στις συνεχώς μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που τους προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους τόσο σε παραδοσιακούς κλάδους όσο και σε νέους τομείς, νέα προϊόντα και νέες αγορές και να αναπτύξουν δίκτυα συνεργασίας.

Το ΕΠΑΝ δίνει σαφή προτεραιότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των μικρότερων επιχειρήσεων τόσο με την παροχή άμεσων χρηματοδοτήσεων όσο και με την αναβάθμιση των υποδομών και την ενίσχυση των εργαλείων πολιτικής στους τομείς της απλούστευσης και βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Οι δράσεις του ΕΠΑΝ περιλαμβάνουν:

• ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.

Το μεγαλύτερο από τα προγράμματα με συνολικό προϋπολογισμό 209 εκατομμύρια ευρώ και επιχορήγηση από 25% έως 35% αναλόγως της περιοχής.

Το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης απευθύνεται σε μεταποιητικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις που απασχολούν έως 250 εργαζομένους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 40 εκατομμύρια ευρώ καθώς και σε εργαστήρια παροχής υπηρεσιών ποιότητας.

Το ποσοστό επιχορήγησης των επενδυτικών σχεδίων φτάνει έως και το 35%, για προτάσεις το ύψος των οποίων κυμαίνεται μεταξύ 73.368 ευρώ έως 1.467.351 ευρώ.

- **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.**

Έχει ήδη προκηρυχθεί ο δεύτερος κύκλος. Ενίσχυση Επιχειρήσεων για την τεχνολογική αναβάθμιση των λειτουργιών τους, προώθηση καινοτομιών, βελτίωση ποιότητας των προϊόντων. Επιχορήγηση μέχρι 40% του προτεινόμενου προϋπολογισμού.

- **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΝΕΩΝ.**

Πρόγραμμα για νέους 21-39 ετών που δεν έχουν ασκήσει επιχειρηματική δραστηριότητα από το 2001.

Επιχορήγηση με 50% του προτεινόμενου προϋπολογισμού για δραστηριότητες στη μεταποίηση, το εμπόριο, τις υπηρεσίες, τον τουρισμό. Ο προϋπολογισμός της επένδυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150.000 ευρώ για τον τομέα της μεταποίησης και τα 90.000 ευρώ για τους τομείς του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού, με κατώτατο όριο τα 30.000 ευρώ.

- **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.**

Απευθύνεται σε γυναίκες ηλικίας 21-55 ετών που δεν έχουν ασκήσει επιχειρηματική δραστηριότητα από το 2001. Επιχορήγηση 50% του προτεινόμενου προϋπολογισμού.

Στόχος είναι η δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες στους τομείς της μεταποίησης, του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού. Ο προϋπολογισμός της επένδυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150.000 ευρώ για τον τομέα της μεταποίησης και τα 90.000 ευρώ για τους τομείς του εμπορίου, των υπηρεσιών και του τουρισμού, με κατώτατο όριο τα 30.000 ευρώ.

- **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ.**

Αφορά μεταποιητικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους για την απόκτηση του σήματος Ecolabel, τη μείωση περιβαλλοντικών ρύπων κλπ. Επιχορήγηση 40% σε προϋπολογισμό έως 176.000.

- **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ.**

Επιχορήγηση μέχρι 40% για προμήθεια οργάνων και εξοπλισμού ασφαλείας.

- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ».**

Οι μικρές επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα να ενταχθούν στο διαδίκτυο και να συμμετέχουν σε ηλεκτρονικές δραστηριότητες εμπορίου, προβολής, ενημέρωσης, επικοινωνίας κ.ά.

- **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΤΕ».**

Δίνεται η

ευκαιρία στις μικρές μονάδες να πιστοποιηθούν σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και να διασφαλίσουν υψηλής ποιότητας προδιαγραφές για τα τοπικά προϊόντα τους.

ΙΙΙ. Η ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σημαντικό μοχλό στήριξης της επιχειρηματικότητας αλλά και εργαλείο για την καταπολέμηση της ανεργίας, κυρίως στην περιφέρεια, αποτελεί το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα (ΕΠΑΝ)**.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία ανάπτυξης επιχειρηματικής δράσης από νέους ανθρώπους, μοχλό στήριξης της επιχειρηματικότητας και ένα αποτελεσματικό όπλο στη μάχη κατά της ανεργίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος έχει ο ΕΟΜΜΕΧ.

Το πρώτο κύμα νέων επιχειρηματιών, που ανέδειξε το ΕΠΑΝ το φθινόπωρο του 2002, αποτελείται από 371 νέους επιχειρηματίες που ξεκίνησαν να δραστηριοποιούνται σε ένα σημαντικό εύρος παραγωγικών αντικειμένων και υπηρεσιών. Είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό ότι από το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που εγκρίθηκαν ποσοστό 65% υλοποιούνται εκτός Αττικής. Ιδιαίτερα δυναμική είναι η παρουσία των περιφερειών της Κεν. Μακεδονίας (ποσοστό 12%), της Κρήτης (ποσοστό 9%) και της Δυτ. Ελλάδας(ποσοστό 6%).

Τα στοιχεία από την υλοποίηση του προγράμματος δείχνουν ότι ένα σημαντικό ποσοστό (31%) των νέων επιχειρηματιών όταν υπέβαλαν την πρόταση τους ήταν άνεργοι, ενώ ακόμη περισσότεροι (ποσοστό 40%) ήταν μισθωτοί οι οποίοι επιλέγουν την οδό της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το πρόγραμμα για την νεανική επιχειρηματικότητα φαίνεται να αποτελεί ως ένα βαθμό, διέξοδο στο πρόβλημα της ανεργίας, συγχρόνως όμως πρόκληση για νέους εργαζόμενους με διάθεση και όραμα να δημιουργήσουν την δική τους επιχείρηση.

Οι περισσότερες από τις νέες επιχειρήσεις που δημιουργούνται από το πρόγραμμα είναι ατομικές (ποσοστό 57%), όμως είναι αξιοσημείωτη η παρουσία οργανωμένων εταιρικών μορφών (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε. σε ποσοστό 43%), ένδειξη ότι η νεανική

επιχειρηματικότητα στη χώρα μας ωριμάζει και παίρνει όλο και περισσότερο μορφές σύνθετης επιχειρηματικής οργάνωσης.

Εξάλλου, είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι σημαντικό ποσοστό των νέων επιχειρήσεων (40%) είναι αποτέλεσμα συνεργασίας μεταξύ περισσότερων νέων επιχειρηματιών.

Εκτιμάται ότι από την υλοποίηση των 371 επενδυτικών σχεδίων των νέων επιχειρηματιών θα δημιουργηθούν περί τις 680 νέες θέσεις εργασίας σε όλη τη χώρα, επιπλέον των 371 αυτών επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται στο πρόγραμμα έχουν την δυνατότητα να προσφύγουν σε τραπεζικό δανεισμό προκειμένου να καλύψουν ένα μέρος, μέχρι 30%, της απαιτούμενης ίδια συμμετοχής. Μέχρι σήμερα, οι περισσότερες (ποσοστό 63%) καλύπτουν αυτήν την απαίτηση αποκλειστικά με δικούς τους πόρους χωρίς καμία χρήση τραπεζικού δανείου.

Αυτό το γεγονός δείχνει την διστακτικότητα και την δυσκολία των νέων μικρών επιχειρήσεων να καταφύγουν στον τραπεζικό δανεισμό, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν την υλοποίηση της επενδυτικής τους ιδέας.

Αξίζει να αναφερθεί πάντως ότι το υπουργείο Ανάπτυξης επιδιώκει την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος με την ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, φορέας ο οποίος θα αναλάβει την κάλυψη ενός σημαντικού μέρους των απαιτούμενων από τις τράπεζες εγγυήσεων για την χορήγηση δανείων σε νέους επιχειρηματίες.

IV. ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Η πρώτη ομάδα γυναικών επιχειρηματιών που εντάχθηκαν στον α' κύκλο του Προγράμματος για την Γυναικεία Επιχειρηματικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» συγκροτείται από 275 επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται σε διάφορα παραγωγικά αντικείμενα και υπηρεσίες.

Επισημαίνεται ότι ποσοστό 65% των επενδυτικών σχεδίων που εγκρίθηκαν πραγματοποιούνται σε περιοχές εκτός Αττικής αξιόλογη παρουσία των Περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας (ποσοστό 14,2% των σχεδίων), Κρήτης (11,3%) και Πελοποννήσου (7,3%).

Από την υλοποίηση των 275 επενδυτικών σχεδίων γυναικών αναμένεται η δημιουργία 490 νέων θέσεων εργασίας πέραν της απασχόλησης που δημιουργείται για τις ίδιες τις επιχειρήσεις και παρά το γεγονός ότι πρόκειται για πολύ μικρές επιχειρήσεις στο σύνολο τους. Υπολογίζεται ότι θα δημιουργηθούν περίπου δύο νέες θέσεις εργασίας σε κάθε επιχείρηση.

Οι περισσότερες από τις εταιρίες γυναικών που ενισχύονται είναι ατομικές επιχειρήσεις (ποσοστό 69%), ωστόσο δεν είναι καθόλου αμελητέα η παρουσία οργανωμένων εταιρικών μορφών (ΕΠΕ., Ο.Ε., κλπ.).

Επίσης αξιοσημείωτη είναι η παρουσία επιχειρήσεων που δημιουργούνται από 2 και περισσότερες γυναίκες που συνεταιρίζονται με αφορμή και κίνητρο το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Υπολογίζεται ότι για την δημιουργία των 275 νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων συνεταιρίστηκαν 380 γυναίκες συνολικά.

Όπως και στο αντίστοιχο πρόγραμμα για την νεανική επιχειρηματικότητα οι επιχειρήσεις γυναικών που δημιουργούνται στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ είχαν την δυνατότητα να προσφύγουν σε τραπεζικό δανεισμό για να καλύψουν μέρος της συμμετοχής τους στο κόστος των σχεδίων. Όμως, μεγάλο ποσοστό (53%) δεν κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, ένδειξη της διστακτικότητας των νέων επιχειρήσεων γυναικών να καταφύγουν σε τραπεζικό δανεισμό.

V. ΠΩΣ ΘΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ Γ' ΚΠΣ

Προτεραιότητες του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης θα είναι από τώρα και στο εξής η στήριξη της περιφέρειας για την εκτέλεση και εφαρμογή ορισμένων έργων, ενεργειών και δράσεων, η άμεση και πλήρης ενημέρωση για τις ευκαιρίες που προσφέρονται και η υποβολή «μηνιαίου δελτίου» της πορείας του προγράμματος στο Πρωθυπουργικό Γραφείο, μετά την διαπίστωση ότι ορισμένα στοιχεία που παρέχει το Υπουργείο Οικονομίας είναι «ακουσίως» πλασματικά. Η στήριξη της περιφέρειας θα πραγματοποιηθεί με νέες προσλήψεις εξειδικευμένου στην κατάρτιση μελετών προσωπικού. Υπενθυμίζεται ότι ως τώρα τα στοιχεία που αφορούσαν την πορεία των επιμέρους προγραμμάτων παρεχόταν από το Υπουργείο Οικονομίας, το οποίο τα συγκέντρωνε από τα άλλα υπουργεία και τις περιφέρειες. Ορισμένα όμως υπουργεία υστερούν στην συλλογή στοιχείων από τους φορείς-δικαιούχους, που είναι πολλοί, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται καθυστερήσεις ενώ σε άλλες περιπτώσεις εμφανιζόταν υψηλές δεσμεύσεις και απορροφήσεις διότι τα προγράμματα ήταν απλά σε εφαρμογή, όπως για παράδειγμα τα οδικά έργα. Αντιθέτως ενώ το 52% του περίπλοκου και πολύπλοκου Προγράμματος της Ανταγωνιστικότητας έχει ήδη προκηρυχθεί και το 32% καλύπτεται με εντεταγμένα έργα και επενδύσεις, εμφανίζεται με εκταμιεύσεις της τάξεως του 12%. Ως τώρα στην πρώτη δέσμη 24 προκηρύξεων του προγράμματος (έναντι των 6-7 του Υπουργείου Γεωργίας για παράδειγμα), συνολικού ύψους 2 δις ευρώ (32% του συνολικού προϋπολογισμού), εγκρίθηκαν περίπου 5.000 προτάσεις για συγχρηματοδότηση.

Ήδη όπως αναφέραμε παραπάνω βρίσκονται σε εφαρμογή 650 επιχειρηματικά σχέδια στον τομέα ίδρυσης επιχειρήσεων από γυναίκες και νέους, 1.500 προτάσεις αναβάθμισης τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (άλλες 850 αξιολογούνται) και επιπλέον 1.230 προτάσεις αγοράς εξοπλισμού, αναδιοργάνωσης, απόκτησης τεχνογνωσίας ενώ περισσότεροι από 25.000 μικροί επιχειρηματίες εκπαιδεύονται δωρεάν στους χώρους τους για την εξοικείωση τους με τις εφαρμογές της πληροφορικής.

Τέλος άλλες 1.500 προτάσεις επιχειρήσεων που αφορούν επενδύσεις και προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εκτέλεσης έργων στην έρευνα και στην τεχνολογία έχουν ήδη εγκριθεί.

• **Ανασυγκρότηση της υπαίθρου.**

Η ανάπτυξη της περιφέρειας περνά σε μεγάλο βαθμό και από τα προγράμματα του Υπουργείου Γεωργίας, η πορεία των οποίων κάθε άλλο παρά ικανοποιητική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως τώρα. Η ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας και η αρμόδια γενική γραμματεία προγραμματισμού και εφαρμογών του Γ' ΚΠΣ δεσμεύτηκαν ότι ως το τέλος του 2003 θα έχουν δρομολογηθεί όλα τα έργα και οι απορροφήσεις θα διπλασιαστούν.

Στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη-Ανασυγκρότηση Υπαίθρου 2000-2006» η εικόνα έχει ως εξής: έχει προκηρυχθεί το 81% της δημόσιας δαπάνης του προγράμματος και έχουν ενταχθεί 344 έργα συνολικής δαπάνης 1.270 εκατ. ευρώ (το 71% του προγράμματος). Οι πληρωμές ανέρχονται σε 280 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα υποδιαιρείται στα εξής μέτρα: τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, την μεταποίηση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων, την πριμοδότηση πρώτης εγκατάστασης νέων γεωργών, την ταμίευση και εκμετάλλευση επιφανειακών απορροών και τις υποχρεώσεις για τις ομάδες παραγωγών. Επίσης έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα μέρος της αποκατάστασης ζημιών από θεομηνίες και θα ενταχθούν μικρά δημόσια έργα και ιδιωτικές επενδύσεις που βρίσκονται στο στάδιο της ανοιχτής πρόσκλησης. Για κάθε μέτρο τα επίσημα στοιχεία αναφέρουν τα εξής:

- **Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις:**

Ως τώρα έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές ύψους 171,9 εκατ. ευρώ. Έχουν ενταχθεί 1.108 σχέδια. Για τις δύο προηγούμενες προκηρύξεις, προϋπολογισμού 95,7 εκατ. ευρώ, αναφέρεται ότι η πρώτη έληξε στις 30/06/2002 και η δεύτερη στις 23/09/2002.

Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων:

Έχουν πραγματοποιηθεί 2 προκηρύξεις οι οποίες έληξαν στις 02/11/2001 και στις 31/10/2002 αντιστοίχως. Η πρώτη προκήρυξη ήταν προϋπολογισμού 100 εκατ. ευρώ και η δεύτερη 150 εκατ. ευρώ. Με την πρώτη προκήρυξη υποβλήθηκαν 457 επενδυτικά σχέδια και εγκρίθηκαν τα 206, γεγονός που σημαίνει ότι παρελήφθησαν υπερδιπλάσια επενδυτικά σχέδια από εκείνα που εγκρίνονταν.

- Υποχρεώσεις για ομάδες παραγωγών:

Έχουν ενταχθεί μόνο δύο έργα δαπάνης 2,8 εκατ. ευρώ και οι πληρωμές είναι 2,77 εκατ. ευρώ.

Πριμοδότηση πρώτης εγκατάστασης νέων γεωργών:

Έχουν ενταχθεί 3.827 νέοι γεωργοί και οι πληρωμές φτάνουν τα 79,8 εκατ. .Ευρώ, γιατί έχει υποβληθεί στους δικαιούχους μόνο η πρώτη δόση της πριμοδότησης. Ως τώρα έχουν γίνει δύο προκηρύξεις, η μια έληξε στις 31/07/2002 και η άλλη στις 28/02/2003. Μέσω της πρώτης προκήρυξης αξιολογήθηκαν και εγκρίθηκαν 2.497 επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους 22,1 εκατ. Ευρώ, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η διαδικασία αξιολόγησης επενδύσεων της δεύτερης προκήρυξης.

Το πρόγραμμα για την αλιεία:

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Αλιεία 2000-2006» δεν έχει προωθηθεί σημαντικά ως τώρα και καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες για να κερδηθεί ο χαμένος χρόνος. Ως τώρα έχουν ενταχθεί 63 έργα, προϋπολογισμού 142 εκατ. Ευρώ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται σε 499 εκατ. Ευρώ, αλλά οι πληρωμές ανέρχονται μόνο σε 23,9 εκατ. Ευρώ. Το πρόγραμμα υποδιαιρείται στα εξής μέτρα: τη διάλυση αλιευτικών σκαφών, την κατασκευή νέων σκαφών, τον εκσυγχρονισμό σκαφών, την προστασία αλιευτικών πόρων, την μεταποίηση και εμπορία, τις υδατοκαλλιέργειες, την προώθηση του προγράμματος και τα αλιευτικά καταφύγια.

VI. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

1. Για τις ανάγκες της υλοποίησης των δράσεων ενίσχυσης από τις ΜΜΕ στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ), η ελληνική επικράτεια υποδιαιρείται σε τρεις γεωγραφικές ενότητες. Τα ποσοστά επιχορήγησης στις γεωγραφικές ενότητες έχουν ως εξής:

- Γεωγραφική Ενότητα 1 : 35%
- Γεωγραφική Ενότητα 2 : 40%
- Γεωγραφική Ενότητα 3 : 45%

ΠΙΝΑΚΑΣ : ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΣΕ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1	Περιφέρεια Αττικής και νομός Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2	Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (πλην του νομού Θεσσαλονίκης), Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας και Κρήτης.
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3	Περιφέρειες: Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, επαρχία Τροιζηνίας της περιφέρειας Αττικής και όλα τα νησιά της χώρας πλην της νήσου Κρήτης.

* πηγή: ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ, Νοέμβριος 2002

2. Δυνητικοί δικαιούχοι στη θεματική ενότητα «μεταποίηση» είναι οι υφιστάμενες ΜΜΕ, που έχουν συσταθεί πριν την υποβολή της επενδυτικής πρότασης, ή οι υπό ίδρυση νέες ΜΜΕ (μόνο για τις Γεωγραφικές Ενότητες 2 κ 3), που βρίσκονται εγκαταστημένες ή θα εγκατασταθούν στην Ελληνική Επικράτεια.

Αναλυτικότερα δυνητικοί δικαιούχοι ενισχύσεων είναι:

I) Οι υφιστάμενες ΜΜΕ, που έχουν συσταθεί πριν από την υποβολή της επενδυτικής

πρότασης και τηρούν βιβλία Β ή Γ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. πλην των επιχειρήσεων που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με μικτή δραστηριότητα μπορεί να είναι δυνητικοί δικαιούχοι ενίσχυσης, με την προϋπόθεση ότι το ποσοστό των μεταποιητικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης είναι μεγαλύτερο του ποσοστού πενήντα τοις εκατό επί του κύκλου εργασιών της τελευταίας τριετίας, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Π) Οι υπό ίδρυση νέες ΜΜΕ μόνο για την περίπτωση επενδύσεων στις γεωγραφικές ενότητες 2 και 3, που πρόκειται να εγκατασταθούν στην ελληνική επικράτεια και οι οποίες υποχρεούνται μετά την σύστασή τους να τηρήσουν βιβλία Β ή Γ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και να λειτουργήσουν με τη νομική μορφή της Α.Ε. ή της Ε.Π.Ε. ή της Ο.Ε. ή της Ε.Ε.

VII. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΑΝ ΟΙ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΟΙ

Η βελτίωση της απορροφητικότητας των κοινοτικών κονδυλίων αποτελεί βασικό μέλημα της κυβέρνησης, αφού η ενεργοποίηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι αυτή που μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης της χώρας μας για τα επόμενα χρόνια και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας σε διεθνές επίπεδο.

Δυστυχώς όμως πολλά προγράμματα του Γ' ΚΠΣ έχουν «κολλήσει». Η χαμηλή απορροφητικότητα που παρουσιάζεται σε αρκετά προγράμματα είναι ευθύνη τόσο των διαχειριστικών αρχών όσο και των ιδιωτών. Πιο συγκεκριμένα, εκτός από τη δεδομένη γραφειοκρατία που υπάρχει, έχει παρατηρηθεί άγνοια των αρμοδίων για τη διάρθρωση και το μέγεθος των ΜΜΕ, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό εκατοντάδων χιλιάδων επιχειρήσεων από τα προγράμματα, ενώ αρκετές δράσεις προκηρύσσονται με μεγάλες ασάφειες.

Βέβαια, δεν είναι άμοιροι ευθυνών και οι επιχειρηματίες, οι οποίοι αδυνατούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των προγραμμάτων είτε επειδή δεν επιθυμούν να αναλάβουν το ρίσκο να επενδύσουν σε μια γενικότερη αρνητική οικονομική συγκυρία, αφού στις περισσότερες περιπτώσεις απαιτείται κάποιο αρχικό κεφάλαιο είτε επειδή δεν φροντίζουν να ενημερωθούν κατάλληλα για τα προγράμματα.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειώσουμε και την «αδιαφορία» που δείχνουν οι τράπεζες να βοηθήσουν τους νέους επιχειρηματίες, οι οποίοι αντιμετωπίζονται με μεγάλη δυσπιστία όπως φάνηκε και από το Β' ΚΠΣ.

Ωστόσο, παραδείγματα επιχειρηματιών που εντάχθηκαν στα αντίστοιχα προγράμματα του Β' ΚΠΣ απέδειξαν πως όταν υπάρχουν καλές επιχειρηματικές ιδέες και θέληση μπορεί ακόμα και ένας νέος άνθρωπος με μικρό βαλάντιο να ξεπεράσει την γραφειοκρατία και να σταθεί αξιοπρεπώς σε αρκετές επιμέρους αγορές.

ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ: ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σε θανάσιμο εχθρό της επιχειρηματικότητας αναδεικνύεται η γραφειοκρατία. Το σήμα κινδύνου εξέπεμψε ο πρόεδρος του ΣΕΒ, ο οποίος σε συνέντευξη τύπου επεσήμανε ότι η γραφειοκρατία πνίγει κάθε πρωτοβουλία.

Από παντού ακούγονται φωνές απόγνωσης. Παρά τη λήψη ορισμένων μέτρων από τον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, το τέρας δεν περιορίζεται. Ο...εναγκαλισμός του είναι τόσο σφιχτός, που για ορισμένους αποβαίνει μοιραίος.

Καλά τα μέτρα, γιατί δίνουν οξυγόνο, χαλαρώνουν λίγο το σφίξιμο, όμως δεν λύνουν το πρόβλημα. Χρειάζεται αποφασιστικό χτύπημα της γραφειοκρατίας, αν θέλουμε να δούμε τη χώρα να βαδίζει με επιτυχία τον ευρωπαϊκό δρόμο.

Γιατί οι γραφειοκράτες δεν εννοούν να απεμπολήσουν τα προνόμια και την εξουσία που έχουν κατακτήσει.

Και ο «Γολγοθάς» του Έλληνα ή του ξένου που θα επιχειρήσει να δημιουργήσει μικρή ή μεγάλη επιχείρηση δεν έχει τελειωμό, «έχεις την εντύπωση ότι δεν θέλουν να δημιουργούνται επιχειρήσεις», είναι τα λόγια ανθρώπου που αναλαμβάνει την διεκπεραίωση της διαδικασίας για την έκδοση των διαφόρων πιστοποιητικών, τις εγκρίσεις κλπ. Χρόνια κινείται σε αυτό τον χώρο και γνωρίζει καλά τι συμβαίνει εντός των τειχών της γραφειοκρατίας. Πολλά από τα εμπόδια είναι αποτέλεσμα διατάξεων που είχαν θεσπιστεί, όταν ο επιχειρηματίας θεωρούνταν περίπου εχθρός του λαού. Αν, όμως, θέλουμε την οικονομική πρόοδο και ανάπτυξη, ήρθε καιρός να τελειώνουμε με τους νεκροθάφτες της επιχειρηματικότητας. Ένα πρέπει να είναι το σύνθημα: αφήστε την επιχειρηματικότητα να ανθήσει. Ανοίξτε τα παράθυρα να μπει ζωογόνος αέρας και βοηθήστε να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΤΕΚΑΤΟ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο τομέας της μικρομεσαίας μεταποιητικής δραστηριότητας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον τόσο από άποψη ικανοποίησης εγχώριων καταναλωτικών αναγκών όσο και από άποψη προβολής και παρουσίασης της ελληνικής τεχνολογίας στον διεθνή χώρο. Είναι ο τομέας που συμπυκνώνει και μορφοποιεί την Ελληνική ευρηματικότητα και με ορισμένους κλάδους του συντηρεί και αναπαριστά την πολιτιστική μας παράδοση και κληρονομιά. Είναι όμως γνωστό ότι οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν σοβαρά οργανωτικά και λειτουργικά προβλήματα. Η έλλειψη οργάνωσης, η πλημμελής επιχειρησιακή διοίκηση, η άγνοια των σύγχρονων τεχνικών μεθόδων και εξελίξεων, η έλλειψη πληροφόρησης, ο υπερκορεσμός ορισμένων μεταποιητικών κλάδων κ.λ.π. είναι τα κύρια σημεία αδυναμίας των ΜΜΕ. Αρκετές προσπάθειες εκσυγχρονισμού του τρόπου λειτουργίας τους που έγιναν στο παρελθόν, ήταν ανεπιτυχές τόσο γιατί δεν ήταν δεοντολογικά μεθοδευμένες όσο και γιατί συγκρούστηκαν με τη νοοτροπία και τις επιλογές της τότε εξουσίας.

Ο ρόλος των ΜΜΕ στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας μας είναι αναμφισβήτητα σημαντικός. Οι ΜΜΕ με την επιχειρηματική τους ευελιξία και την πολυμορφία της παραγωγής τους αποτελούν τη βασική υποδομή για την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας. Μπορούν να συντελέσουν αποφασιστικά στην αλλαγή του γενικότερου χαρακτήρα της οικονομίας μας και στην κατάργηση της εξάρτησης από τους κεφαλαιοκρατικούς συντελεστές που την επηρεάζουν και τη διαμορφώνουν στα δικά τους μέτρα και συμφέροντα. Με τη χαρακτηριστική διασπορά τους σε ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο, οι ΜΜΕ, πλην του ότι συμβάλλουν στη σύμμετρη χωροταξική απασχόληση, παράλληλα η μεγάλη αριθμητική τους δύναμη και ο πολυπρόσωπος επιμερισμός των επιχειρηματικών κερδών και της αμοιβής της εργασίας δημιουργούν θετικές επιπτώσεις στη δικαιότερη κατανομή του κατά κεφαλή εισοδήματος και συντελούν σημαντικά στη μείωση της ανεργίας. Η ελληνική οικονομία έχει ανάγκη από μεθοδική και ολόπλευρη δραστηριοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας για ταχύρυθμη ανάπτυξη. Απαιτείται όμως τέτοια τακτική, ώστε, στην ενδιάμεση διαδρομή που θα μεσολαβήσει μέχρι του σημείου της επιθυμητής οικονομικής ανάπτυξης και ευρωστίας να εξισορροπούνται οι οικονομικές ταλαντώσεις που συνεπάγεται η δυναμική προσπάθεια ανάκαμψη της οικονομίας. Στην εξισορρόπηση λοιπόν αυτή αναλαμβάνουν σπουδαίο ρόλο οι ΜΜΕ κατάλληλα ενισχυμένες, ώστε, με την προαναφερθείσα ευελιξία τους αλλά και με την

ιδιόμορφη αντοχή τους και προσαρμοστικότητα ν' αποτελέσουν τα αντισηκώματα των προσωρινών οικονομικών χαλαρώσεων που ενδέχεται να παρατηρηθούν στη διαδρομή μέχρι την πλήρη οικονομική άνθηση και ανάπτυξη.

Είναι δηλαδή - χωρίς υπερβολή - οι παραγωγικές εκείνες δυνάμεις που θα δώσουν την μεγάλη ώθηση για το άλμα της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας.

Ο ρόλος όμως αυτός των ΜΜΕ είναι πολυσύνθετος και πολυδιάστατος. Ειδικότερα, έχουν τη δυνατότητα να συντελέσουν αποφασιστικά στο να γίνει η χώρα μας ανταγωνιστική στο διεθνή οικονομικό χώρο. Με την πολυμερή τους διεξόδυση σ' όλους τους τομείς παραγωγής και αγοράς προϊόντων μεταποίησης, μπορούν να εξουδετερώσουν τα ντόπια και ξένα μονοπώλια που διαταράσσουν την ομαλή λειτουργία της εγχώριας παραγωγής και αγοράς με δυσμενή γενικότερο αντίκτυπο στην εθνική μας οικονομία. Είναι ίσως οι αποτελεσματικότερες δυνάμεις ενάντια στα τραστ των μονοπωλίων. Η ποικιλία της παραγωγής των μεταποιητικών επιχειρήσεων που καλύπτει ολόκληρο σχεδόν το φάσμα των κοινωνικών αναγκών σε προϊόντα μεταποίησης εγχώριας παραγωγής συντελεί στη μείωση των εισαγωγών με αποτέλεσμα τόσο τον περιορισμό εκροής συναλλάγματος όσο και την διαμόρφωση των τιμών σε χαμηλότερα επίπεδα. Παράλληλα, επειδή πολλές από τις μεταποιητικές δραστηριότητες δεν έχουν μεγάλες κεφαλαιουχικές ανάγκες ενεργοποιούν παραγωγικά και τις μικροαποταμιεύσεις του πληθυσμού, οι οποίες αθροιστικά, δεν είναι ευκαταφρόνητες σαν παραγωγικές επενδύσεις και κατά συνέπεια συντελούν έμμεσα στην εκτόνωση των πληθωριστικών πιέσεων. Αποτελούν ακόμη οι μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις τη βασική και μοναδική προϋπόθεση ύπαρξης και λειτουργίας των περισσότερων βιομηχανικών επιχειρήσεων καθότι σημαντικό μέρος της βιομηχανικής παραγωγής απορροφάται αποκλειστικά από τις βιοτεχνικές επιχειρήσεις. Ποιόν λόγο ύπαρξης δηλαδή για παράδειγμα έχουν οι άλευρο βιομηχανίες χωρίς τα αρτοποιεία ή τις βιομηχανίες παραγωγής υφασμάτων χωρίς τα ραφεία και τις βιοτεχνίες ετοιμών ενδυμάτων; Είναι επίσης σπουδαίοι χώροι πρακτικής μαθητείας των νέων και συντελούν έτσι στην επιχειρηματική διαδοχή και συνέχιση της Ελληνικής τεχνοτροπίας στον τομέα της μεταποίησης.

Στην ουσία το πρόβλημα της Ελληνικής οικονομίας βρίσκεται στο προσκήνιο της θεωρητικής αντιμετώπισης και της πολιτικής σε ολόκληρη την μεταπολεμική περίοδο, όπου πραγματοποιείται το ουσιαστικό πέρασμα της χώρας από την κατηγορία της αγροτικής στην βιομηχανική οικονομία. Ωστόσο η πολιτική που ακολουθήθηκε, ο τρόπος με τον οποίο συντελέστηκε η ανάπτυξη και οι δομές που δημιουργήθηκαν, έχουν σα συνέπεια η οικονομική ανάπτυξη να αποτελεί το ζητούμενο και το πρωταρχικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας. Σήμερα παρά τη μείωση του ειδικού βάρους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

στην οικονομία της χώρας σε σχέση με το παρελθόν, η συμβολή τους στη συνολική οικονομική δραστηριότητα εξακολουθεί να είναι σημαντική. Συγκεκριμένα οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις καλύπτουν το 50% της παραγωγής καταναλωτικών αγαθών και στο σύνολο σχεδόν των επισκευαστικών εργασιών. Η συμμετοχή τους στην συνολική ακαθάριστη αξία της μεταποιητικής παραγωγής καλύπτει το 45% και στην προστιθέμενη αξία το 40% και συμπληρώνουν την προσφορά τους στη διαμόρφωση των οικονομικών μεγεθών με το αξιοπρόσεχτο ποσοστό τους στις εξαγωγές προϊόντων της μεταποίησης. Οι αριθμοί αποδεικνύουν ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τεράστια εφεδρεία στον τομέα της απασχόλησης και αμβλύνουν σημαντικά το οξύτατο για την Ελλάδα πρόβλημα της ανεργίας. Η κατανομή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε όλη την χώρα ακολουθεί περίπου την κατανομή του πληθυσμού, 22% στην περιοχή της πρωτεύουσας και 78% στην υπόλοιπη χώρα. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι που αποτελούν και το κυριότερο οικονομικό στήριγμα της υποτονικής δραστηριότητας που παρατηρείται στην ύπαιθρο και στις περισσότερες επαρχιακές πόλεις. Περιοχές δηλαδή που υποφέρουν από την φτώχεια, την ανεργία και την αστυφιλία.

Όλα τα παραπάνω σηματοδοτούν την ωφελιμότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην οικονομική ζωή της χώρας. Ωφελιμότητα που εκφράζεται και στο ότι το αντικειμενικό γεγονός της ύπαρξης τους φρενάρει ως ένα βαθμό, την διαδικασία μονοπώλησης της ελληνικής οικονομίας από τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Ο ρόλος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις σημερινές συνθήκες πρέπει να εξεταστεί σε σχέση με το ξεπέραςμα της κρίσης που διαπερνά την Ελληνική οικονομία και κοινωνία. Το ξεπέραςμα της σημερινής κρίσης προϋποθέτει μια νέα εσωτερική τάξη, μια αναδιάρθρωση στον τομέα της παραγωγής αλλά και της κατανάλωσης, έναν αναπροσδιορισμό των στόχων και των μέσων, τον μετασχηματισμό των κρατικών λειτουργιών και φυσικά ένα νέο συσχετισμό κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων, που θα κάνει τις επιλογές και θα τις μετατρέψει σε ενέργεια. Η σημερινή περίοδος ευνοεί την κριτική εξέταση του προβλήματος, είναι μια από τις στιγμές που διευκολύνουν την αναλυτική θεώρηση και τις πολιτικές επιλογές που επιτρέπουν να μπου οι βάσεις για μια νέα μορφή ανάπτυξης. Το βασικό ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι τι προσανατολισμό θα έχει η ζητούμενη νέα μορφή ανάπτυξης. Θα τείνει διαρκώς να βοηθήσει την ελληνική οικονομία να απαλλαγεί από την οικονομική πίεση που ασκεί πάνω της το ξένο κεφάλαιο ή θα αναπαράγει, με ορισμένες βέβαια «βελτιώσεις» την σημερινή κατάσταση; Θα βοηθάει στην απόκτηση αυτοδυναμίας από την Ελληνική οικονομία ή θα εντείνει τον συμπληρωματικό της χαρακτήρα; Θα αξιοποιεί πλήρως τις εγχώριες δυνατότητες ή θα συνεχίσει να στηρίζεται σε ξένα δεκανίκια; Θα έχει σαν κατεύθυνση την άμβλυνση του

διαρθρωτικού προβλήματος της ελληνικής βιομηχανίας ή θα διατηρήσει την ανορθολογική της οργάνωση; Και κυρίως θα έχει σαν στόχο την βελτίωση της ζωής, την αύξηση της απασχόλησης και την καλύτερευση του εισοδήματος των εργαζομένων;

Η δυνατότητα για τις νέες εναλλακτικές λύσεις στα τρία κεντρικά ερωτήματα που αντιμετωπίζει οποιαδήποτε πολιτική ανάπτυξη, δηλαδή *ανάπτυξη για ποιόν, ανάπτυξη ποιών μεγεθών, ανάπτυξη με ποιόν τρόπο*, αποτελεί σήμερα περισσότερο από ποτέ αναγκαία και υλοποιήσιμη προοπτική.

Η σωστή αντιμετώπιση προϋποθέτει συνολικές και συνδυασμένες λύσεις στο πρόβλημα της εκβιομηχάνισης, στο πρόβλημα της απασχόλησης, στο πρόβλημα του περιβάλλοντος, στο πρόβλημα της περιφερειακής ανάπτυξης. Προϋποθέτει δηλαδή μία παραγωγική και περιφερειακή ανασυγκρότηση της οικονομίας. Πέρα από αυτό απαιτείται μία ανάπτυξη γρήγορη και ταχύρυθμη. Και κάνει την ανάγκη αυτή πιο επιτακτική το πρόβλημα της ανεργίας.

Ανασυγκρότηση όμως της οικονομίας σημαίνει επενδύσεις, σημαίνει τοποθετήσεις ή μετακινήσεις κεφαλαίων. Πως θα γίνουν αυτές οι επενδύσεις; Από ποιόν; Ποιος θα είναι ο αποφασιστικός μοχλός μιας τέτοιας, αναδιάρθρωσης; Κατά την άποψη μας βασικός φορέας που θα σηκώσει το βάρος μιας τέτοιας νέας ανάπτυξης, είναι το κράτος, ο δημόσιος τομέας της οικονομίας. Ο τομέας αυτός πρέπει να διευρυνθεί αποφασιστικά. Μια διεύρυνση τέτοια που θα έχει σαν αποτέλεσμα να διευρυνθεί η οικονομική βάση πάνω στην οποία μπορεί να στηριχθεί ένα οικονομικό και κοινωνικό πρόγραμμα. Είναι ανάγκη να αποκτήσει ο δημόσιος τομέας τη δυνατότητα να παίζει βασικό και προωθητικό ρόλο για ολόκληρη την οικονομία, σε μία αντιμονοπωλιακή κατεύθυνση.

Οι ιδιωτικές μονοπωλιακές επιχειρήσεις ούτε θέλουν ούτε μπορούν ούτε πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη της αναδιάρθρωσης. Δεν θέλουν γιατί αυτή περιέχει επιχειρηματικούς κινδύνους που δεν θέλουν ν' αναλάβουν. Δεν μπορούν γιατί, για τις νέες επενδύσεις, απαιτούνται τεράστια κεφάλαια που δεν μπορούν να διατεθούν απ' την πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων. Τέλος δεν πρέπει γιατί το δικό τους συμφέρον δεν μπορεί να συμβιβαστεί με τις απαιτήσεις μιας οικονομικής διάρθρωσης που να αντιστοιχεί στις ανάγκες της χώρας.

Η αναπτυξιακή διαδικασία είναι κοινωνική διαδικασία και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να περιοριστεί στα όρια του συμφέροντος της ιδιωτικής εκμετάλλευσης.

Η ανάπτυξη πρέπει να στηριχθεί στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη βάση μιας πολιτικής κινήτρων που θα τις ενθαρρύνει να ενταχθούν σε συνεταιρισμούς και κοινοπραξίες. Στα πλαίσια μιας τέτοιας πολιτικής πρέπει να εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις

που θ' αναχαιτίζουν τον ανταγωνισμό των μονοπωλίων και θα δημιουργούν εύκρατο κλίμα για την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Αναμφίβολα στα πλαίσια των νέων εσωτερικών οικονομικών σχέσεων που θα διαμορφωθούν θα πρέπει να αναθεωρηθεί ριζικά και η φιλοσοφία των σχέσεων με τις άλλες χώρες. Η τεράστια διεθνοποίηση της παραγωγής, σε συνδυασμό με τον "ανοιχτό" χαρακτήρα της ελληνικής οικονομίας κάνουν επιτακτική την ανάγκη κρατικού ελέγχου των διεθνών ανταλλαγών. Κάνουν αναντικατάστατη ανάγκη την άμεση παρέμβαση του κράτους στους τομείς του εξωτερικού εμπορίου. Η ανεξάρτητη οικονομική πορεία του τόπου, έξω από δεσμεύσεις και εντάξεις, αλλά στη βάση της ανάπτυξης από την οποία θα προκύψει αμοιβαία ωφέλεια, προβάλλει σαν η μόνη λύση για την αυτοδύναμη, ισόρροπη και ολόπλευρη ανάπτυξη.

Στα πλαίσια του μοντέλου ανάπτυξης, που περιγράψαμε σημειώσαμε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν και πρέπει να παίζουν ουσιαστικό ρόλο. Ωστόσο για να εκφραστούν σωστά και αποτελεσματικά οι δυνατότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι απαραίτητο να παρθούν υποβοηθητικά μέτρα που θα απελευθερώσουν τις δημιουργικές δυνάμεις. Τέτοια μέτρα πρέπει να αποβλέπουν:

1. Στην διευκόλυνση των διαρθρωτικών αλλαγών στο χώρο τους. Με κατάλληλες νομικές δομές πρέπει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την ενθάρρυνση και την προώθηση όλων των μορφών συνεργασίας ανάμεσα στις ομοειδείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

2. Στην προστασία τους από τον άνισο ανταγωνισμό που προωθεί η συγκέντρωση του κεφαλαίου σε λίγες επιχειρήσεις.

3. Στην ανάδειξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε βασικό φορέα μιας γνήσιας περιφερειακής ανάπτυξης.

4. Στην χορήγηση κινήτρων οικονομικής ανάπτυξης που θα δώσουν τη δυνατότητα για τον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού δυναμικού και την προώθηση των καινοτομιών στην παραγωγή.

5. Στην άρτια επαγγελματική εκπαίδευση των νέων που θα επανδρώσουν τους παραγωγικούς χώρους.

Για μας είναι καθαρό ότι τελικά η κατεύθυνση που θα πάρει η πορεία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο μέλλον θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την κατεύθυνση που θα πάρουν οι αγώνες των ενδιαφερομένων σήμερα, για τα σημερινά καυτά τους προβλήματα.

I. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΧΩΡΑ ΣΕ ΧΩΡΑ

Η χρήση των πληροφοριακών συστημάτων, διαφέρει από χώρα σε χώρα και κυμαίνεται από 17% στην Ουγγαρία έως 71,1% στις ΗΠΑ .

Η χρήση των πληροφοριακών συστημάτων σε επιλεγμένες χώρες	
ΒΡΕΤΑΝΙΑ	59,2%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	45,9%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	17,5%
ΙΤΑΛΙΑ	31,2%
ΙΑΠΩΝΙΑ	50,4%
ΚΟΡΕΑ	60,9%
ΜΑΚΑΟ	32,9%
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	40,8%
ΙΣΠΑΝΙΑ	36,4%
ΣΟΥΗΔΙΑ	66,1%
ΤΑΪΒΑΝ	24,2%
ΗΠΑ	71,1%

Πηγή: UCLA, World Internet Report 2003

Αν βέβαια προχωρήσουμε σε σύγκριση των δεδομένων σε περισσότερες χώρες, με μεγάλες κοινωνικές και οικονομικές διαφορές, το χάσμα στη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων είναι ακόμα μεγαλύτερο. Κατά πάσα πιθανότητα, οι διαφορές αυτές δεν σχετίζονται μόνο με την οικονομική και τεχνολογική πραγματικότητα σε κάθε μία από αυτές τις χώρες. Οπωσδήποτε, η οικονομική κατάσταση μιας χώρας σαφώς επιδρά στη διείσδυση των πληροφοριακών συστημάτων στις επιχειρήσεις. Ωστόσο, το πιο πιθανό είναι ότι η χρήση της τεχνολογίας εξαρτάται εξίσου από κοινωνικούς και πολιτισμικούς παράγοντες, οι οποίοι και προδιαγράφουν την αποδοχή της κάθε τεχνολογίας σε κάθε χώρα ή περιφέρεια.

Κατηγοριοποίηση των χωρών ανάλογα με τη διείσδυση των πληροφοριακών συστημάτων στο σύνολο των επιχειρήσεων

ΧΑΜΗΛΗ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ (λιγότερο από 20% του πληθυσμού συνδέονται στο διαδίκτυο).	ΜΕΤΡΙΑ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ (20 έως 40% του πληθυσμού συνδέονται στο διαδίκτυο).	ΥΨΗΛΗ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ (περισσότερο από 40% του πληθυσμού συνδέονται στο διαδίκτυο).
Αργεντινή, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Ινδία, Ινδονησία, Λετονία, Λιθουανία, Μεξικό, Πολωνία, Ρουμανία, Σερβία – Μαυροβούνιο, Ταϊλάνδη και Ουκρανία	Τσεχία, Εσθονία, Γαλλία, Μεγάλη Βρετανία, Ιταλία, Μαλαισία, Σλοβακία, Ισπανία, Τουρκία.	Αυστραλία, Βέλγιο, Καναδάς, Δανία, Φιλανδία, Γερμανία, Χονγκ Κονγκ, Ιρλανδία, Ισραήλ, Νότια Κορέα, Ολλανδία, Νορβηγία, Σιγκαπούρη, Ταϊβάν και ΗΠΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Γενικά για τον ακριβή καθορισμό της οικονομικής έννοιας της "επιχείρησης" οι απόψεις των οικονομολόγων μάλλον συγκρούονται. Σαν κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα μιας επιχείρησης άλλοι προτείνουν τη συγκέντρωση των παραγωγικών μέσων και την τεχνο-παραγωγική διαρρύθμιση αυτών, άλλοι την αναδοχή του κινδύνου. Άλλοι το μέγεθος και την έκταση των εργασιών, άλλοι το οικονομικό κίνητρο, ενώ κάποιοι άλλοι ακόμη, προσθέτουν ως απαραίτητους όρους την παραγωγή για άγνωστους καταναλωτές και την αυτοτέλειά της.

I. ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κύρια χαρακτηριστικά στοιχεία - γνώρισμα μιας επιχείρησης είναι τα ακόλουθα που αποτελούν και τις αναγκαίες προϋποθέσεις:

1. Οικονομική μονάδα που να προϋποθέτει μόνιμο συνδυασμό συντελεστών παραγωγής
2. Οικονομική μονάδα αυτοτελής.
3. Η παραγωγή της ν' απευθύνεται σε άγνωστο καταναλωτικό κοινό και τέλος
4. Να μην είναι πρωτογενής, αλλά να διαμορφώνεται σε ορισμένο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον χαρακτηριζόμενο τόσο εις χρήμα αποτίμηση, όσο και στην επιδίωξη κέρδους.

II. ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Γενικά οι επιχειρήσεις διακρίνονται ανάλογα εκ του αντικειμένου της δράσης τους, του ιδιοκτησιακού επιχειρηματικού κεφαλαίου, εκ της νομικής μορφής τους και κατά μέγεθος:

Επιχειρήσεις εξ αντικειμένου δράσης

1. Επιχειρήσεις πρωτογενούς παραγωγής.
2. Επιχειρήσεις παραγωγής ή μεταποίησης ή μετασχηματισμού. Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται όλες οι Βιομηχανίες και Βιοτεχνίες.
3. Επιχειρήσεις γενικού εμπορίου, ή εμπορικές.
4. Επιχειρήσεις ασφαλιστικές.
5. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.
6. Τραπεζικές επιχειρήσεις.
7. Επιχειρήσεις μεταφορών, που διακρίνονται σε χερσαίες, θαλάσσιες και εναέριες.

Επιχειρήσεις εκ του φορέα τους

1. Ιδιωτικές επιχειρήσεις
2. Δημόσιες επιχειρήσεις
3. Μικτές επιχειρήσεις

Νομικές μορφές επιχειρήσεων

1. Ατομικές

2. Εταιρικές

- Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
- Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
- Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)
- Ανώνυμη ναυτιλιακή εταιρεία (Α.Ν.Ε.)
- Συνεταιρισμός
- Συμπλοιοκτησία

Επιχειρήσεις κατά μέγεθος

1. Μικρές επιχειρήσεις
2. Μεσαίες επιχειρήσεις
3. Μεγάλες επιχειρήσεις

Επιχειρήσεις κολοσσοί

Τελευταία αναφέρονται και οι "μικρομεσαίες επιχειρήσεις" (ΜΜΕ), όχι τόσο ως ενδιάμεση κατηγορία των δύο πρώτων, αλλά αθροιστικά αυτών, για λόγους πολιτικής ανάπτυξης και ένταξής τους σε προγράμματα επιχορηγήσεων.

ΙΙΙ.ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Σήμερα μια επιχείρηση αποτελεί ένα νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στο κοινωνικό σύνολο με ένα σύνολο πόρων τόσο έμψυχων όσο και άψυχων. Κύριος στόχος της είναι η επίτευξη κέρδους (κερδοφορίας). Η κερδοφορία αυτή αποδίδεται σε χρηματικές μονάδες. Οι έμψυχοι πόροι της επιχείρησης είναι το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησης, δηλαδή το σύνολο των εργαζομένων σ' αυτή (εργάτες, υπάλληλοι και στελέχη). Όσον αφορά τους άψυχους πόρους, αυτοί συνίστανται στις εγκαταστάσεις (εργοστάσια, καταστήματα, γραφεία, αποθήκες κ.α.), τον πάσης φύσης εξοπλισμό (μηχανικό, ηλεκτρονικό, επικοινωνιακό, μέσα μεταφοράς κ.λπ.), στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης όπως

π.χ. η επωνυμία, το εμπορικό σήμα (λογότυπο) και η υπεραξία (φήμη), και τέλος στα διάφορα άλλα στοιχεία που αποσκοπούν στην υποβοήθηση της λειτουργίας της επιχείρησης (π.χ. τεχνογνωσία, χρηματικά διαθέσιμα, αποθέματα κ.α.).

Η επιχείρηση προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά χωρίζεται σε διάφορα τμήματα ανάλογα με τα κατάλληλα κριτήρια που ομαδοποιούν τις λειτουργίες και τις δραστηριότητες της ή που επιτυγχάνουν την καλύτερη δυνατή οργάνωσή της. Μία πολύ συνηθισμένη, απλή αλλά και λειτουργική διάρθρωση σύγχρονης εταιρικής επιχείρησης είναι κατά το ακολουθο οργανόγραμμα διάρθρωσης:

Στο σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο με τους κολοσιαίους πολυεθνικούς ομίλους και τις εκατοντάδες θυγατρικές, με τις συνεχείς εξαγορές και συγχωνεύσεις, οι δομές γίνονται πολύ πιο σύνθετες και πολύπλοκες.

IV. ΜΕΡΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ελλάδα

ΑΓΕΤ-ΗΡΑΚΛΗΣ, ΑΔΕΛ., ΑΕΙΦΟΡΟΣ, AGRINO, AGRIPAN, ΑΓΝΟ, ΑΙΟΛΙΣ, ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΑ, AQUAVEST, ARAL, ΑΡΓΗΣ, ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗ- Sirios Village, ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ, ΒΔΟ, ΒΙΒΕΧΡΩΜ, ΒΙΠΕ ΘΙΣΒΗΣ, DEMIL, CIVITAS, ΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, DRAPA CHEMIE, ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ, ΕΒΡΟΣΤΡΩΜ, ΕΛΑΝΚΟ, ΕΛΠΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, ΕΝΟΙΑ, ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ, ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ, EURISKO, GINKGO, ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ, ΗΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΘΡΑΚΗΣ, INTERNATIONAL ILIOS COTACHEM, JOHNSON & JOHNSON, ΚΑΙΡ, KNORR HELLAS, ΚΟΛΙΟΣ, ΚΡΙΑΡΑΣ-CRETALAT, ΚΡΙΣΠΑΝ, ΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ, ΛΑΒΔΑΣ, ΛΑΡΚΟ, Ι.Ν.ΛΕΟΥΣΗΣ, ΜΕΛ, ΝΑΜΑ, NESTLE, NETCOM, ΝΤΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ, ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΡΟΓΑΛ, PROFIL ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ, SIEMENS METERING, SALIGAR, ΣΕΙΡΙΟΣ, SOVEL, ΣΠΑΝΟΥΔΗ-ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, VITA, ΦΑΡΜΑΧΗΜ, ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΠΕ ΘΙΣΒΗΣ (ΔΙΑ.ΒΙ.ΠΕ.ΘΙ.Β. ΑΕ).

Εξωτερικό

A.N.D. International (Γαλλία), ARENE (Γαλλία), CARLBRO a/s Enery & Environment (Δανία), ECOCLUB (Ιταλία), ENERCON GmbH (Αυστρία), FILAS (Ιταλία), FIRDOS (Συρία), G&L Wien (Αυστρία), GPC (Γαλλία), ITER (Ισπανία), MAWRED (Συρία), OREADE-BRECHE (Γαλλία), SWECO International (Σουηδία), TALOS (Κύπρος), TRAPPEC (Ρουμανία), Vaasa Polyt. (Φιλανδία), VLAR (Βέλγιο).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά λοιπόν θα λέγαμε, ότι ο ρόλος και η συμβολή των ΜΜΕ σε μια αυτοδύναμη αποκεντρωμένη ανάπτυξη της χώρας μας είναι ουσιαστικός και αναντικατάστατος. Η συμβολή τους στην αντιμετώπιση κρίσιμων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η οικονομία μας όπως ανεργία, πληθωρισμός, αξιοποίηση εγχώριων πρώτων υλών, υλοποίηση τοπικών αναγκών της κατανάλωσης, προώθηση των καινοτομιών είναι καθοριστική. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να αποτελέσουν δυναμικούς πυρήνες ανάπτυξης. Η άποψη που επικρατεί ότι η χαμηλή παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας οφείλεται κυρίως στις ΜΜΕ δεν ευσταθεί. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παρά το δυσμενές οικονομικό, τεχνολογικό και οργανωτικό περιβάλλον μέσα στο οποίο αναπτύσσονται και λειτουργούν και τις εσωτερικές αδυναμίες των ίδιων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχουν μέτριους δείκτες αποδοτικότητας αλλά καλύτερους δείκτες δραστηριότητας. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ΜΜΕ οφείλονται τόσο στο δυσμενές περιβάλλον - νομικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό πλαίσιο - μέσα στο οποίο λειτουργούν και αναπτύσσονται οι ΜΜΕ όσο και στη δομή και διάρθρωση τους. Η γραφειοκρατία, πολυνομία, η μερική και ελλιπής πληροφόρηση, εκπαίδευση και γνώση της αγοράς, προβλήματα που συνδέονται με την προμήθεια πρώτων υλών, την φορολογία, την περίθαλψη και κοινωνική ασφάλιση, καθώς επίσης και προβλήματα οργάνωσης, διοίκησης και τεχνολογικού εξοπλισμού που αντιμετωπίσουν οι ΜΜΕ, αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες για την ανάπτυξη τους. Η άμεση και ριζική αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων, θα συμβάλλει ουσιαστικά στην αύξηση της παραγωγικότητας και θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ. Η κοινωνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος, των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας θα συντελέσει αποφασιστικά στην άρση των αντικινήτρων που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίοι και στη βελτίωση της κατανομής των κοινωνικών πόρων. Απαιτείται η άρση των αντικινήτρων για την αύξηση της συμμετοχής των μικρομεσαίων στις πιστώσεις και την κατανομή των κοινωνικών πόρων ανάλογα με την συμβολή του κάθε παραγωγικού τομέα στη διαμόρφωση του εθνικού προϊόντος. Απαιτείται η πολιτεία να απλοποιήσει τις διαδικασίες χρηματοδότησης των ΜΜΕ, οι τράπεζες να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες που ήδη καταβάλλουν για την τροποποίηση των εσωτερικών τους διαδικασιών για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής. Καθώς επίσης και οι ίδιες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να βελτιώσουν τον προγραμματισμό και οργάνωση των δραστηριοτήτων τους.

Ο ρόλος και η σημασία των ΜΜΕ στην ανάπτυξη των καινοτομιών είναι καθοριστικός. Η ανάπτυξη των συνεταιρισμών και κοινοπραξιών αποτελεί μια δυναμική διέξοδο για την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων στο χώρο των ΜΜΕ και τη ριζική αντιμετώπιση των προβλημάτων προμήθειας πρώτων υλών και προώθησης πωλήσεων.

Οι αναπτυξιακοί οργανισμοί που στόχο τους έχουν την ενίσχυση των ΜΜΕ μπορούν να προσφέρουν ουσιαστική βοήθεια. Παρά την σημαντική βελτίωση της λειτουργίας τους και αποδοτικότητας τους απαιτείται η γρήγορη και ουσιαστική αποκέντρωση των υπηρεσιών τους για να μπορούν να εξυπηρετούν άμεσα και αποτελεσματικά τον μικρομεσαίο επιχειρηματία. Πρέπει να επισημάνουμε ότι καμία κυβερνητική πολιτική για αλλαγή των δομών και ισορρόπηση κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς την ενεργή συμμετοχή των ιδίων των ενδιαφερομένων.

Αποτελούν λοιπόν γενικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βασική και άρρηκτη συνάρτηση για την αποτελεσματική αλυσιδωτή λειτουργία της οικονομίας, γιατί ένα αποτελεσματικό οικονομικό σύστημα στηρίζεται σε δύο χαρακτηριστικά γνωρίσματα: το ένα είναι ότι η παραγωγή δεν είναι οργανωμένη μόνο σε μονάδες μεγάλου βιομηχανικού μεγέθους αλλά βασίζεται και στο χαμηλό λειτουργικό και παραγωγικό κόστος. Το άλλο είναι ότι το οικονομικό σύστημα πρέπει να είναι αρκετά εύκαμπτο και ευπροσάρμοστο ώστε να ικανοποιεί τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και απαιτήσεις των καταναλωτών από τις οποίες πηγάζουν οι παραγωγικές επιλογές των επιχειρήσεων τόσο σε ποικιλία ειδών όσο και σε ποσότητες. Σε αυτόν λοιπόν τον συνδυασμό συντελούν κατά κύριο λόγο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με την προσαρμοστικότητα και την επιχειρηματική τους ευελιξία, την μεγάλη αριθμητική τους παρουσία και την πολυποίκιλη παραγωγή τους με παράλληλη συμβολή στη διαμόρφωση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, στην εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής σε σχέση με την απασχόληση και την δημιουργία σταθερών ευνοϊκών συνθηκών και προϋποθέσεων για μια ανθηρή και αυτάρκη εθνική οικονομία.

Η μικρή επιχείρηση εξακολουθεί να είναι η λύση για πολλούς Έλληνες, η ιδανική εφαρμογή για την ανάπτυξη και δημιουργικότητα μέσα από την αυτοαπασχόληση, παρέχοντας παράλληλα σημαντικές ευκαιρίες για οικονομική ανέλιξη.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν σε γενναία βήματα. Να μειώσουν το κόστος λειτουργίας τους, να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών και προϊόντων που προσφέρουν, να επεκταθούν σε νέες αγορές, να βελτιώσουν την παραγωγικότητα της εργασίας επενδύοντας στην εκπαίδευση του προσωπικού τους, στις νέες τεχνολογίες στην έρευνα και στην καινοτομία. Έτσι θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κυριαζόπουλος Π. Γ., «Σύγχρονες μορφές διοίκησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων» Εκδόσεις, Σύγχρονη Εκδοτική Αθήνα 2000.
- Κυριαζόπουλος Π. Γ., - Τερζίδης κ. π., «Διοίκηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην 3^η βιομηχανική επανάσταση» - Εκδόσεις, Σύγχρονη Εκδοτική Αθήνα 2000.
- Murphy michael, «Μανατζμεντ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων» Έκδοσεις Κλειδάριθμος , Αθήνα 1999.
- Siropolis nicholas, «Διοίκηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων» Έκδοσεις Παπαζηση, Αθήνα 2001.
- Φωλίνας Δημήτρης, «Ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης επιχειρηματικών πόρων», Εκδόσεις Ανίκουλα, Αθήνα 2006.
- Τασόπουλος Αναστάσιος , «Πληροφοριακά συστήματα. Οργάνωση, μεθοδολογία, εφαρμογές», Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα 2005.
- Οικονόμου Σ. Γεώργιος – Γεωργόπουλος Β. Νικόλαος, «Πληροφοριακά συστήματα για τη διοίκηση επιχειρήσεων. Διοίκηση, πληροφορία, σύστημα», Εκδόσεις Μπένου Ευγ., Αθήνα 1995.
- Βασιλακόπουλος Γεώργιος – Χρυσικόπουλος Βασίλειος, «Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης. Ανάλυση και σχεδιασμός», Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα 1990.
- Λαοπόδης Γ. Βασίλειος, «Ανάλυση και σχεδιασμός συστημάτων. Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων», Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα 1996.
- Δημητριάδης Αντώνης, «Διοίκηση-διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων», Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα 1998.

➤ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ - INTERNET

- «ΕΘΝΟΣ», ημερησία εφημερίδα
- «ΕΞΠΡΕΣ», ημερησία οικονομική εφημερίδα
- «ΚΕΡΔΟΣ», ημερησία οικονομική εφημερίδα
- «ΤΟ ΒΗΜΑ», ημερησία εφημερίδα
- «ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΑ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ», ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
- «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΥ», ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

- «Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
- «ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ», Γ.Γ. ΕΣΥΕ/1995
- «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ», ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΝΟΜΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1

ΝΟΜΟΣ 3299/2004

ΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ ΣΤΟ ΦΕΚ 261 / ΤΕΥΧΟΣ Α΄ / 23-12-2004

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. ΝΟΜΟΣ 3470/2006, άρθρο 25 (Φ.Ε.Κ. 132/τ.Α΄/28-6-2006)
2. ΝΟΜΟΣ 3522/2006, άρθρο 37 (Φ.Ε.Κ. 276/τ.Α΄/22-12-2006)
3. ΝΟΜΟΣ 3631/2008, άρθρο 7 (Φ.Ε.Κ. 6/τ.Α΄/29-1-2008)
4. ΝΟΜΟΣ 3752/2009, άρθρα 3 και 4 (Φ.Ε.Κ. 40/τ.Α΄/4-3-2009)

2

«Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη
και την Περιφερειακή Σύγκλιση»

3

1 Στο κείμενο που ακολουθεί ενσωματώθηκαν οι τροποποιήσεις που έχουν θεσπιστεί με το άρθρο 25 του Ν. 3470/2006, το άρθρο 37 του Ν. 3522/2006 (μπλε χρωματισμός) και το άρθρο 7 του Ν. 3631/2008 (πορτοκαλί χρωματισμός) και τα άρθρα 3 και 4 του Ν.3752/2009 (πράσινος χρωματισμός).

Η «άτυπη κωδικοποίηση» έγινε για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων της λειτουργίας του επενδυτικού νόμου και δεν υποκαθιστά τα κείμενα των αντίστοιχων νόμων, όπως δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τα οποία φυσικά υπερισχύουν και για τις τυχόν παραλείψεις, διαφοροποιήσεις ή και τις αμφισβητήσεις ανακύπτουν κατά την ανάγνωση του περιεχομένου των κατωτέρω σε ισχύ νομοθετικών διατάξεων.

4

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της

επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το ημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το ημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(γ) Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το ημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

(β) Φορολογική απαλλαγή

(γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων.

Γς επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης .

4. Το καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων του παρόντος νόμου είναι σύμφωνο με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006 για Όπου στο κείμενο του νόμου 3299/2004, όπως ισχύει, γίνεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.

1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006 ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001, όπως ισχύουν, νοείται ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία).

την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

5. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλει προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Με απόφαση του ίδιου Υπουργού εξειδικεύονται ως εθνικό καθεστώς ο παραπάνω εγκεκριμένος Χάρτης καθώς και οι κατευθυντήριες Γραμμές και οι Κανονισμοί σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις Περιφερειακού χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διάρθρωση της Επικράτειας. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τρεις περιοχές ως εξής :

ΠΕΡΙΟΧΗ Α΄. Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης πλην των Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ) και των νησιών των Νομών αυτών που εντάσσονται στην Περιοχή Β΄.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄. Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων), τους Νομούς της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδων, Δωδεκανήσου), τους Νομούς της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (Κέρκυρας, Λευκάδας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου), τους Νομούς της Περιφέρειας Κρήτης (Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου, Χανίων), τους Νομούς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Χαλκιδικής, Σερρών, Κιλκίς, Πέλλας, Ημαθίας, Πιερίας), τους Νομούς της Περιφέρειας Αττικής Μακεδονίας (Γρεβενών, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς) καθώς και τους Νομούς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος (Φθιώτιδας, Φωκίδας, Εύβοιας, Βοιωτίας, Ευρυτανίας).

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ΄. Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Καβάλας, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου), τους Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου (Άρτας, Πρέβεζας, Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας), τους Νομούς της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Λέσβου, Χίου, Σάμου), τους Νομούς της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Λακωνίας, Μεσσηνίας, Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας) καθώς και

τους Νομούς της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος (Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Ηλείας). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών η ισχύς της οποίας διαρκεί δύο (2) έτη από την έκδοσή της, καθορίζονται τα κράτη της αλλοδαπής και οι συγκεκριμένες περιοχές αυτών, για τις οποίες έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3, με την οποία προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα κράτη αυτά.

Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατόν να καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων του παρόντος:

- (α) Ο χρόνος υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.
- (β) Τα κριτήρια βαθμολόγησης.
- (γ) Η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων.
- (δ) Ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων.
- (ε) Η προθεσμία ολοκλήρωσης.

Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά προσδιορίζονται για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, τα οποία κατανέμονται σε πέντε (5) κατηγορίες προκειμένου να οριστούν οι παρεχόμενες ενισχύσεις.

- (α) Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα:
 - (i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης και θραύσης βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών. (F₃ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)
 - (ii) Επενδυτικά σχέδια σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς ή αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου. (F₃ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)
 - (iii) Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας μη προερχόμενα από μεταποιητική δραστηριότητα, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου. (F₃ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)
 - (iv) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου και βιολογικής γεωργίας, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταυλισμένου ή ημιεσταυλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες)

σύγχρονης τεχνολογίας, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου. (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(β) Επενδυτικά σχέδια στο δευτερογενή τομέα:

(i) Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών. Επενδυτικά σχέδια λατόμευσης και αξιοποίησης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας . (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(ii) Μεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια . (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(iii) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα της μεταποίησης όπως ορίζεται στην Στατιστική Ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟ)

(Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία

2) Οι ανωτέρω 5 κατηγορίες, στις οποίες κατατάσσονται τα είδη των επενδυτικών σχεδίων σύμφωνα με το άρθρο αυτό, έχουν εναρμονισθεί, προς διευκόλυνση, με τις 2 νέες αντίστοιχες κατηγορίες που υιοθετεί το άρθρο 4 για τον ορισμό των ποσοστών χρηματοδότησης.

7

(iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(v) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων ή στερεών καυσίμων από βιομάζα, επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(vi) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα, ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας. Επίσης επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από την ηλιακή ενέργεια, εξαιρουμένων των σχεδίων παραγωγής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα ισχύος μεγαλύτερης από 2MW 1(Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(vii) Επενδυτικά σχέδια για την αφαλάτωση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού. (Fς προς τα

ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(viii) Επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή του 1(Φς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(ix) Επενδυτικά σχέδια για την παραγωγή ή και τυποποίηση προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.) εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα (Φς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(x) Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας, προερχόμενων από μεταποιητική δραστηριότητα, όπως αυτά ορίζονται με την κοινή Υπουργική απόφαση της παρ. 2(α) του παρόντος άρθρου

(Φς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(γ) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού:

(i) Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστέρων (3*), πρώην Β' τάξης 1(Φς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(ii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων ή ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου, με την προϋπόθεση ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία τεσσάρων αστέρων (4*). Επίσης εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ως άνω ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τριών αστέρων (3*) και ως ενισχυόμενου κόστους ενός εκατομμυρίου (1.000.000)

Η εξαίρεση της δεύτερης πρότασης της ανωτέρω υποπερίπτωσης καταλαμβάνει τα επενδυτικά σχέδια των

οποίων οι αιτήσεις άδειας παραγωγής υποβάλλονται στους αρμόδιους φορείς μετά την ημερομηνία

κατάθεσης του παρόντος νόμου στη Βουλή των Ελλήνων, ήτοι την 22-01-2009.

8 ευρώ (Φς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(iii) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, τα οποία λειτουργούν ή έχουν διακόψει τη λειτουργία τους χωρίς στο διάστημα της διακοπής να έχει

- γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου, με την προϋπόθεση ότι με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία τεσσάρων αστερών (4*) (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (iv) Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων που αφορά στη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων, νέων χρήσεων επί κοινόχρηστων χώρων, πισίνων και αθλητικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας τεσσάρων αστερών (4*), με σκοπό την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (v) Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (vi) Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (vii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (viii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός χιονοδρομικών κέντρων (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (ix) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αξιοποίησης ιαματικών πηγών . (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (x) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) για επενδυτικά σχέδια που γίνονται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α') .(F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (xi) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γηπέδων γκόλφ. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (xii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων θαλασσοθεραπείας. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (xiii) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων τουρισμού υγείας . (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (xiv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(xv) Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που αποτελούν οργανωμένες μορφές τουρισμού οι οποίες διαφοροποιούν ή διευρύνουν το τουριστικό προϊόν και παρέχουν ολοκληρωμένης μορφής υποδομές και υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων κατ'ελάχιστον των υπηρεσιών στέγασης σίτισης, στέγασης ψυχαγωγίας και κοινωνικής μέριμνας
(Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(xvi) Ίδρυση

επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομιών απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(δ) Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα

(i) Επενδυτικά σχέδια συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για την δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(ii) Επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών ή και εμπορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(iii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας –
(Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(iv) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού που εξασφαλίζει την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις, σε επίπεδο ΟΤΑ, Περιφερειών κλπ. ή άλλης γεωγραφικής περιοχής με επιχειρηματικό ενδιαφέρον (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(v) Επενδυτικά σχέδια παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(vi) Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(vii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής,

δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(viii) Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών με την εφαρμογή εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας όπως θα εξειδικευθούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Επίσης, επενδυτικά σχέδια δημιουργίας μεγάλων οργανωμένων αποθηκευτικών συγκροτημάτων και παροχής υπηρεσιών διάθεσης – εκχώρησης επιμέρους αποθηκευτικών εγκαταστάσεων, σε βιομηχανικές επιχειρηματικές περιοχές (Β.Ε.ΠΕ), καθώς και υπηρεσιών λειτουργίας και διαχείρισης σε επιχειρήσεις της χώρας (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(ix) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων, δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(x) Επενδυτικά σχέδια για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων που γίνονται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή συνεταιρισμούς. Επίσης επενδυτικά σχέδια των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασιών και λοιπών εγκαταστάσεων για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εκθεσιακών κέντρων, κεντρικών αγορών και σφαγείων (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(xi) Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων υγρών καυσίμων, αερίων καυσίμων και υγραερίων, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων αερίων καυσίμων και υγραερίων σε νησιά (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(xii) Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες χερσαίες, νησιωτικές και παραλίμινες περιοχές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας ορίζονται οι περιοχές αυτές. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

(xiii) Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του Ν. 2072/1992 και επενδυτικά σχέδια για την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου – (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(xiv) Επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση ή επέκταση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ.) για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως, υπέργειων, υπόγειων ή και πλωτών σταθμών αυτοκινήτων. Επίσης, επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση ή επέκταση δημόσιας χρήσης εστεγασμένων ή και ημιεστεγασμένων σταθμών φορτηγών, λεωφορείων και άλλων εν γένει βαρέων οχημάτων τουλάχιστον τριάντα (30) θέσεων (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1). Τα επενδυτικά σχέδια της υποπερίπτωσης αυτής δύνανται να πραγματοποιούνται και από ιδιώτες βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου και παραχώρησης χρήσης, με Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού.

(xv) Επενδυτικά σχέδια που γίνονται από την Εκκλησία της Ελλάδος, την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης και τις Ιερές Μητροπόλεις της Χώρας, Ιερές μονές καθώς και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την ανέγερση ή και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες, καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εργαστηρίων και χειροτεχνίας. (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 2)

(ε) Ειδικά επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (α) έως (γ) του παρόντος:

(i) Επενδυτικά σχέδια προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος και αφαλάτωσης θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού. (Fς προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

- (ii) Επενδυτικά σχέδια για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (iii) Επενδυτικά σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (iv) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής νέων προϊόντων ή και υπηρεσιών ή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (v) Επενδυτικά σχέδια για ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής ή ενεργειακής έρευνας. – (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (vi) Επενδυτικά σχέδια εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (vii) Επενδυτικά σχέδια παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή υπηρεσιών εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και εμπορευματοποίησης πρωτοτύπων προϊόντων και υπηρεσιών. (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (viii) Επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ή και υπηρεσιών (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (ix) Επενδυτικά σχέδια για αγορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου λογισμικού για την δημιουργία επέκταση ή και ανάπτυξη στον χώρο του βιομηχανοστασίου στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας (F₅ προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)
- (x) Επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης βιομηχανικών ή βιοτεχνικών

μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά. (Ές προς τα ποσοστά χρηματοδότησης:

νέα κατηγορία 1)

(χι) Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους) των μεγάλων και μεσαίων μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελαχίστου συνολικού κόστους 3.000.000 ΕΥΡΩ, και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελάχιστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ και Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει τριετία από τη σύστασή τους) των μικρών και πολύ μικρών μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελαχίστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ, και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελάχιστου συνολικού κόστους 1.500.000 ΕΥΡΩ που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με ένα η περισσότερους από τους επόμενους στόχους:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά,
- Παραγωγή και προώθηση Επώνυμων Προϊόντων ή και Υπηρεσιών.
- Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.
- Μεταφορά παραγωγικών - ερευνητικών δραστηριοτήτων από το εξωτερικό στην Ελληνική Επικράτεια.
- Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών από τη σύμπραξη μη ομοειδών επιχειρήσεων (κατά προτίμηση από διαφορετικούς κλάδους) με στόχο την παραγωγή σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων προϊόντων ή υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών.

(Ές προς τα ποσοστά χρηματοδότησης: νέα κατηγορία 1)

στ) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού ορίζονται προδιαγραφές, όροι και προϋποθέσεις για την εξειδίκευση επενδυτικών σχεδίων των περιπτώσεων (α) έως (ε).

(α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Με όμοια απόφαση επιτρέπεται να καθορίζονται προδιαγραφές, πρόσθετοι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ενισχύσεων στα επενδυτικά σχέδια της πιο πάνω περίπτωσης, σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού καθορίζονται τα επενδυτικά σχέδια για την δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια μεταφορικών επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων, λαμβανομένης υπόψη της κοινοτικής νομοθεσίας.

Στην ενίσχυση της επιχορήγησης του νόμου αυτού υπάγονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην κατηγορία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία αντίστοιχα των κατηγοριών Β' και Γ' του ισχύοντος στην Ελλάδα Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.), για τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια:

(α) Επενδυτικά σχέδια σε όλους του κλάδους της μεταποίησης, μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης.

(β) Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταβλισμένου ή ημιεσταβλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας.

(α) Επενδυτικά σχέδια στους κλάδους:

(i) Χαλυβουργίας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Β του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια

(Ανακοίνωση C (2002) 315, EL 2002 C 70/04).

(ii) Συνθετικών Ινών, όπως ορίζεται στο Παράρτημα του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια.

(iii) Ναυπηγικό και ναυπηγοεπισκευαστικό, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στην ναυπηγική βιομηχανία (2003/ C 317/06).

(β) Επενδυτικά σχέδια δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και των θυγατρικών εταιρειών τους, στις οποίες συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου. Επίσης, επενδυτικά σχέδια εταιρειών στις οποίες συμμετέχουν το ημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π..) ή οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου ή επιχορηγούνται τακτικά ή έκτακτα από αυτά και η επιχορήγηση υπερβαίνει το 50% των ετήσιων εσόδων τους.

(γ) Επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρίας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας.

(δ) Επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

(ε) ενισχύσεις σε επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του ημοσίου από ιδιώτη βάσει σχετικής συμβάσεως εκτελέσεως έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

(στ) ενισχύσεις σε φορείς επενδυτικών σχεδίων για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής με την Όπου στο κείμενο του νόμου 3299/2004, όπως ισχύει, γίνεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.

1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006 ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Επιτροπής

της 12ης Ιανουαρίου 2001, όπως ισχύουν, νοείται ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της

6ης Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά

κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία).

14

οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την Κοινή

Αγορά.

(α) Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες.

(i) Την κατασκευή, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και τις δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) την αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με μια παραγωγική μονάδα και υπό την προϋπόθεση ότι

- η μονάδα αυτή έχει παύσει την λειτουργία της,
- αποκτάται από ανεξάρτητο επενδυτή,
- η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους τους αγοράς,
- αφαιρούνται ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν την αγορά.

(iii) Την αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών επιχειρηματικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ι.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνοπόλεων ή τεχνολογικών πάρκων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση, όπως ορίζεται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ανακοίνωση 1999/ C 288/02) και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

(iv) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(v) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών, συστημάτων δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού καθώς και δαπανών εξοπλισμού για τη διασφάλιση του ηλεκτρονικού περιεχομένου.

(vi) Τις δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.

(vii) Τις δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση

του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές Β.Ε.ΠΕ. (ΒΙ.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ.).

(viii) Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και την κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

(ix) Την αγορά καινούργιων αυτοκινήτων-ψυγείων μόνο εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της μονάδας

(x) Την κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, προοριζομένων για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, καθώς και αιθουσών κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

(xi) Τις δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επενδύσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.

(xii) Τις δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο της ΕΗ προκειμένου για επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγής.

(xiii) Τις δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν δρόμους, στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης και περιχάραξης, προκειμένου για μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών.

(xiv) Τις δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων στα νησιά.

(xv) Την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και την κίνησή τους, εφόσον είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές.

(xvi) Τις δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.

(xvii) Τις δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

(xviii) Τις δαπάνες που αφορούν τα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, εφόσον έχει αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευσή της, ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου των τελών.

(xix) Τις δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά .

(xx) απάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας , άδειες εκμετάλλευσης ή τεχνικές γνώσεις .

(xxi) Τις δαπάνες μελετών και τις αμοιβές συμβούλων για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τους περιορισμούς της ΕΕ. Ειδικότερα, την εκπόνηση κάθε μορφής μελετών σχετιζόμενων με την υλοποίηση του

16

Επενδυτικού σχεδίου και αναφερόμενων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Επιλέξιμες είναι μελέτες όπως οργάνωση διοίκησης, αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμός επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, ερευνών αγοράς, εκπόνησης μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών καθώς και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω υπηρεσίες υπόκεινται στους περιορισμούς της παρακάτω περίπτωσης (γ).

(xxii) Αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών, του αναγκαίου λογισμικού και περαιτέρω ανάπτυξής του μέχρι 60% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου, που αφορά ανάπτυξη λογισμικού.

(xxiii) απάνες κατασκευής δικτυακών υποδομών πρόσβασης καθώς και ειδικών βοηθητικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποσκοπεί στη λειτουργία του δικτύου και στην υποστήριξη της διασύνδεσής του με υφιστάμενα δίκτυα.

(xxiv) Αγορά γηπέδων, έως 10% της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης, αποκλειστικά για μικρές επιχειρήσεις.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή και κατά περίπτωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι ενισχυόμενες δαπάνες ανά κατηγορία επένδυσης, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Με όμοια απόφαση δύνανται να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες, όροι ή περιορισμοί ενισχυόμενων δαπανών ανά είδος επενδυτικού σχεδίου.

(γ) Οι δαπάνες πρέπει να αφορούν πάγια στοιχεία, ενσώματα και άυλα. Λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται.

Το ποσοστό ενίσχυσης των άυλων πάγιων στοιχείων δεν θα υπερβαίνει για τις μεγάλες επιχειρήσεις το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Τα άυλα πάγια στοιχεία θα πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Οι ενισχύσεις για δαπάνες αμοιβών μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και δεν αφορούν συνήθεις λειτουργικές δαπάνες αυτών.

(α) Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

(β) Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

(γ) Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων, πλην των οριζόμενων στην υποπερίπτωση <<xxiv>> της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού. Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

(δ) Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης.

Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

(i) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από το ημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, την Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα ΑΕ, τις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης, λοιπές ΒΕΠΕ (ΒΙΠΕ, ΒΙΠΑ και ΒΙΟΠΑ), την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ολυμπιακά Ακίνητα ΑΕ, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σωματεία ή ιδρύματα, καθώς και από τεχνολογικά πάρκα προκειμένου για ανέγερση ή επέκταση κτιρίων εντός τεχνολογικών πάρκων.

Επίσης η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στον φορέα της επένδυσης αλλά έχει εκμισθωθεί από το ημόσιο, νομικά ή φυσικά πρόσωπα για χρονική διάρκεια δεκαπέντε (15) ετών, η μίσθωση έχει μεταγραφεί και ο εκμισθωτής έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα ιδιόχρησης.

Η διάρκεια της παραχώρησης ή μίσθωσης υπολογίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της επένδυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 11 του άρθρου 7.

(ii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων θερμοκηπίων, επί γηπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών

(iii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων χιονοδρομικών κέντρων, παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γηπέδων γκολφ, επί ακινήτου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.

(iv) Η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών σε αιγιαλό.

Οι μισθώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο. Το γνήσιο της υπογραφής του εγγράφου βεβαιώνεται από τη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην οποία και κατατίθεται. Μετά την κατάθεσή του το έγγραφο με το οποίο καταρτίζεται η μίσθωση μεταγράφεται στο γραφείο μεταγραφών της περιφέρειας του ακινήτου. Από τη μεταγραφή η μίσθωση έχει την ισχύ που ορίζεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

(ε) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων πριν παρέλθει οκταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας. Στην οκταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας, της παραγράφου αυτής, περιλαμβάνεται και το διάστημα κατά το οποίο η μονάδα λειτουργούσε ως επιχείρηση εκμετάλλευσης ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων, προκειμένου για ξενοδοχειακές μονάδες που προέκυψαν από υποχρεωτική μετατροπή μονάδας ενοικιαζόμενων δωματίων ή διαμερισμάτων. Κατ' εξαίρεση ο ανωτέρω εκσυγχρονισμός ενισχύεται για τμήματα της ξενοδοχειακής μονάδας που δεν περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ενίσχυση.

(στ) Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης, πριν παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 2601/1998, 1892/1990 και 1262/1982. Κατ' εξαίρεση για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις

18

(campings) για τα οποία έχει υπαχθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους στις διατάξεις των νόμων 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998, για τα οποία υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους πριν παρέλθει πενταετία από την ολοκλήρωση του ήδη εγκριθέντος εκσυγχρονισμού, ο αιτούμενος εκσυγχρονισμός μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε διαφορετικά του προηγούμενου, τμήματα του κατασκηνωτικού κέντρου ή και στα εκσυγχρονισθέντα, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησης περαιτέρω έργων εκσυγχρονισμού τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

(ζ) Η ανέγερση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξάρτητα από την τάξη.

(η) Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων.

7. Περιεχόμενο Επενδυτικών Σχεδίων.

Τα επενδυτικά σχέδια που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό, πλην αυτών που διέπονται από άλλον του υπ' αριθμ. 1628/2006 ειδικό Κανονισμό της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής, θα πρέπει να αφορούν

- _ τη δημιουργία νέας μονάδας,
- _ την επέκταση υπάρχουσας μονάδας,
- _ τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας προς νέα, πρόσθετα προϊόντα,
- _ τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας.

Επενδυτικά σχέδια δεν ενισχύονται εφόσον δεν ικανοποιούν μία τουλάχιστον από τις ως άνω προϋποθέσεις.

1. α. Για τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχονται κατά περιοχή και κατηγορία οι ακόλουθες ενισχύσεις:

Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού στην κατηγορία 1 περιλαμβάνονται οι κατηγορίες 3, 4 και 5 της κατάταξης των επενδυτικών σχεδίων του άρθρου 3 παρ. 1 και στην κατηγορία 2 περιλαμβάνονται οι αντίστοιχες κατηγορίες 1 και 2.

Όπου στο κείμενο του νόμου 3299/2004, όπως ισχύει, γίνεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.

1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006 ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Επιτροπής

της 12ης Ιανουαρίου 2001, όπως ισχύουν, νοείται ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της

6ης Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά

κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία).

Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

Περιοχή Α' - Κατηγορία 1 - 20%

- Κατηγορία 2 - 15%

Περιοχή Β' - Κατηγορία 1 - 30%

- Κατηγορία 2 - 25%

Περιοχή Γ' - Κατηγορία 1 - 40%

- Κατηγορία 2 - 35%

Ή εναλλακτικά Φορολογική απαλλαγή

Το ποσό της ενίσχυσης λόγω της μη καταβολής του φόρου εισοδήματος επί των μη διανεμόμενων κερδών θα είναι ίσο με το ποσό της επιχορήγησης σύμφωνα με τα ορισθέντα ποσοστά του δευτέρου εδαφίου της περίπτωσης αυτής, ανάλογα με την περιοχή και την κατηγορία του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και τα επιπλέον ποσοστά ενίσχυσης των περιπτώσεων γ' και δ' της ίδιας παραγράφου.

β. Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της περίπτωσης α, αναγόμενες σε ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης, δεν επιτρέπεται να υπερβούν τα ποσοστά του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

γ. Στις μεσαίες επιχειρήσεις παρέχεται για κάθε επενδυτικό σχέδιο επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως δέκα τοις εκατό (10%) μέχρι το ενισχυόμενο κόστος των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ.

δ. Στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις παρέχεται για κάθε επενδυτικό σχέδιο επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως είκοσι τοις εκατό (20%) μέχρι το ενισχυόμενο κόστος των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ.

2. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα επιπλέον ποσοστά ενίσχυσης των περιπτώσεων γ και δ της προηγούμενης παραγράφου για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σε Περιφέρειες, Νομούς ή τμήματα αυτών, ανά είδος επενδυτικού σχεδίου, βάσει των κριτηρίων του κατά κεφαλή Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.), του ποσοστού ανεργίας και της γεωγραφικής θέσης των αντίστοιχων περιοχών ή του κριτηρίου της έκτακτης ανάγκης εκ φυσικών καταστροφών.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να μετατάσσονται κατηγορίας τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου 1 του άρθρου (3).

3. Ενισχύσεις μεγάλων επενδυτικών σχεδίων.

α. Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ως «Μεγάλο επενδυτικό σχέδιο» νοείται επένδυση της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος, με ενισχυόμενες δαπάνες άνω των πενήντα (50) εκατομμυρίων ευρώ, υπολογιζόμενες με τις τιμές και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

β. Για τον υπολογισμό του συνολικού ποσού των ενισχυόμενων δαπανών θα λαμβάνεται υπόψη η υλοποίηση για περίοδο τριών ετών, σε μία εγκατάσταση, εκ μέρους μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, πάγιων περιουσιακών στοιχείων συνδυαζόμενων κατά αδιαίρετο από οικονομική άποψη τρόπο.

γ. Στα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου αυτής δεν παρέχονται οι προσαυξήσεις των ποσοστών ενίσχυσης που χορηγούνται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

δ. Για επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ το ανώτατο χορηγούμενο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

i. για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

ii. για το τμήμα που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

iii. για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 34% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

4. Οι ανωτέρω ενισχύσεις δεν σφραγίζονται με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παρ. 1 της Συνθήκης ή με οποιαδήποτε άλλη κοινοτική ή εθνική χρηματοδότηση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η εν λόγω σφράγιση θα είχε ως αποτέλεσμα η ένταξη της ενίσχυσης να υπερβεί την ένταξη της ενίσχυσης που προβλέπει ο κανονισμός.

5. Για τα επενδυτικά σχέδια της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης (δ) και των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 παρέχεται η ενίσχυση της επιχορήγησης ή της φορολογικής απαλλαγής.

6. Για τα επενδυτικά σχέδια των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 3, που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης, το ποσοστό της οποίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία.>>

7. Στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που θα υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού για να ενισχυθούν με το κίνητρο της επιχορήγησης ή και της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και θα υλοποιήσουν στην Περιοχή Α' επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων <<iii και viii>> της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης <<iv>> της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, παρέχεται κατ' εξαίρεση του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, ποσοστό ενίσχυσης 30%.

(α) Στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια τα οποία

υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος κατά περίπτωση ως κατωτέρω:

21

Για μεγάλες επιχειρήσεις, 500.000 ευρώ

Για μεσαίες επιχειρήσεις, 250.000 ευρώ

Για μικρές επιχειρήσεις, 150.000 ευρώ

Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, 100.000 ευρώ

Το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζεται βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.

70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως

τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται

το ελάχιστο όριο της παραγράφου αυτής, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο

ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων για ορισμένους κλάδους οικονομικών

δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα ανάπτυξης και

απασχολήσεως.

(β) Ειδικότερα στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υπάγονται επενδυτικά

σχέδια εκσυγχρονισμού βιοτεχνικών μονάδων που πραγματοποιούνται από πολύ

μικρές επιχειρήσεις, τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος των 30.000 ευρώ.

(γ) Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις των επενδυτικών νόμων,

περιλαμβανομένων και των ενισχύσεων των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων με

αυτών επιχειρήσεων, όπως οι έννοιες αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα του

Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6.8.2008, δεν

μπορούν να υπερβούν σωρευτικά κατά τη διάρκεια μιας πενταετίας το όριο των δέκα

εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και των είκοσι

εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή

συνδεδεμένων επιχειρήσεων και για επενδυτικά σχέδια που αφορούν την ίδια

παραγωγική διαδικασία και υλοποιούνται εντός της ίδιας Περιφέρειας. Η ρύθμιση του

προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για τα επενδυτικά σχέδια της παραγράφου 1

περίπτωση βνί του άρθρου 3 των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για τα

επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται με το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής.

Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των 200.000 ευρώ,

υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος νόμου, υποχρεούνται το αργότερο

μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με μορφή

εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού.

Η Εκκλησία της Ελλάδος, η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, οι Ιερές Μητροπόλεις της

Χώρας, Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την πραγματοποίηση των επενδύσεων δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρίας.

Όπου στο κείμενο του νόμου 3299/2004, όπως ισχύει, γίνεται αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.

1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006 ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Επιτροπής

της 12ης Ιανουαρίου 2001, όπως ισχύουν, νοείται ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της

6ης Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά

κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία).

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών εξειδικεύονται οι έννοιες και καθορίζονται οι

προϋποθέσεις και οι όροι για τον τρόπο εφαρμογής των ρυθμίσεων της υποπερίπτωσης αυτής.

22

Α.(α) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 25% των ενισχυόμενων δαπανών.

(β) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση απόφασης αυτής.

(γ) Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις ιερές μονές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυόμενους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του κεφαλαίου τους ή το αποθεματικό που σχηματίζεται για το σκοπό αυτό. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοϊδρυόμενες εταιρίες το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά

προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10. Τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης αποτελούν ίδια συμμετοχή στην επένδυση, εφόσον κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης ελέγχεται και διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

Για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (χι) της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 για τον υπολογισμό της ίδιας συμμετοχής λαμβάνεται υπόψη μόνο το σκέλος της επένδυσης που αφορά σε επενδύσεις παγίων.

(δ) Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Η αύξηση του κεφαλαίου των Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, βάσει της σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων αντίστοιχα, σκοπό τη χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή, στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι, μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης ή του σχεδίου το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρίας και δεν έχει αναλωθεί.

Β. Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, τουλάχιστον το 25% του κόστους πρέπει να καλύπτεται από χρηματοδοτική συμβολή του φορέα της επένδυσης που συνίσταται σε ίδια κεφάλαια ή δάνειο, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν συνοδεύεται από καμία κρατική ενίσχυση.

Με την απόφαση πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, είναι δυνατόν, μετά από αίτηση του επενδυτή, να αναμορφωθεί το

ενισχυόμενο κόστος αυτής, το οποίο σε περίπτωση αύξησης δεν δύναται να υπερβεί το πέντε τοις εκατό (5%) αυτού που έχει εγκριθεί.

Για τον καθορισμό του ποσού της αναμόρφωσης του κόστους της επένδυσης, λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης, μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, υπό τις προϋποθέσεις ότι (α) η υποβολή του αιτήματος γίνεται το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και (β) έχει πραγματοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκριθέντος έργου.

Αν διακοπούν ή καθυστερήσουν οι εργασίες για λόγους ανωτέρας βίας, η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρα βία ανακύπτει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά με την απόφαση υπαγωγής, το σχετικό αίτημα πρέπει να υποβληθεί μόνο εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής χωρίς να απαιτείται η πραγματοποίηση του 50% του εγκριθέντος έργου.

Αν χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας η επένδυση ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών από τη λήξη της αρχικής ή κατά παράταση προθεσμίας, η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας επιτρέπεται να πιστοποιηθεί εφόσον κατατεθεί σχετική αίτηση για πιστοποίηση κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β παραγράφου 1 του άρθρου 8 και ενισχύονται μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εμπρόθεσμα.

α. Η έναρξη της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων γίνεται μετά τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής δύναται να γίνει, με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή, μετά την υποβολή της αίτησης στις αρμόδιες υπηρεσίες ώστε να τεκμηριώνεται πως η αιτούμενη ενίσχυση αποτελεί κίνητρο για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Η έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων πριν την υποβολή της ως άνω αίτησης επιφέρει απόρριψη του συνόλου του επενδυτικού σχεδίου.

Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί

στις διατάξεις του ν. 3299/2004 μέχρι την 30η Ιουνίου 2007.

24

β. Οι μεγάλες επιχειρήσεις οφείλουν επιπρόσθετα με την υποβολή της αίτησής τους να προσκομίζουν έγγραφα από τα οποία να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας κινήτρου της αιτούμενης ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων τους, βάσει ενός ή περισσοτέρων από τα ακόλουθα κριτήρια:

- i) ουσιώδη αύξηση του μεγέθους του επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητάς τους ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,
- ii) ουσιώδη αύξηση του πεδίου εφαρμογής του επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητάς τους ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,
- iii) ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το επενδυτικό σχέδιο ή τη δραστηριότητα, ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης,
- iv) ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του υπόψη επενδυτικού σχεδίου ή της δραστηριότητας,
- v) το επενδυτικό σχέδιο καθ' εαυτό δεν θα είχε υλοποιηθεί στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη περιφέρεια εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση.⁹

Αν στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

- (i) να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,
- (ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού,
- (iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και
- (iv) να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισής του πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησης του δανείου και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για πρόγραμμα απόκτησης της χρήσης καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην

9 Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής καταλαμβάνουν και τα επενδυτικά σχέδια που έχουν ήδη υποβληθεί

στις αρμόδιες υπηρεσίες και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν έχει

εκδοθεί απόφαση υπαγωγής τους στις διατάξεις του νόμου 3299/2004, όπως ισχύει. Στην περίπτωση αυτή

η προσκόμιση από τις μεγάλες επιχειρήσεις των απαραίτητων εγγράφων για την τεκμηρίωση του χαρακτήρα

κινήτρου της αιτούμενης ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων τους πραγματοποιείται έως την εισαγωγή του

θέματος στη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική

σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

(α) Η επιδότηση αφορά τις συνδεόμενες με την πραγματοποίηση της επένδυσης θέσεις απασχόλησης. Θέσεις απασχόλησης συνδεόμενες με την επένδυση θεωρούνται οι νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται μέσα στην πρώτη τριετία από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την εξυπηρέτησή της, καθώς και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά το ίδιο χρονικό διάστημα λόγω της αύξησης του συντελεστή αξιοποίησης του δυναμικού παραγωγής που οφείλεται στην εν λόγω επένδυση.

Η δημιουργούμενη απασχόληση αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση των θέσεων πλήρους ή μερικής απασχόλησης επιπλέον των υφιστάμενων κατά το χρόνο ολοκλήρωσης.

(β) Η ενίσχυση καταβάλλεται επί του μισθολογικού κόστους για το σύνολο των συνδεόμενων με την επένδυση θέσεων απασχόλησης και παρέχεται για τα δύο πρώτα έτη από την δημιουργία της κάθε θέσης απασχόλησης. Το μισθολογικό κόστος περιλαμβάνει το μισθό πριν από την αφαίρεση φόρων καθώς και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

(γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και οι διαδικασίες ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου για την ενίσχυση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε

επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και σε επενδύσεις ή προγράμματα επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, της υποπερίπτωσης (viii) της περίπτωσης (δ) και της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γενικής Γραμματείας Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή του προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επενδύσεις για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

Με τη γνωμοδότηση της προηγούμενης περίπτωσης α΄ η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων γνωμοδοτεί και για την πλήρωση ή μη των ως άνω προδιαγραφών στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας,

26

προκειμένου να είναι δυνατή για αυτές η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος νόμου.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια που αφορούν στην παραγωγή των νέων προϊόντων ή υπηρεσιών της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Εξ νέα προϊόντα θεωρούνται αυτά που, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, δεν παράγονται από άλλες παραγωγικές μονάδες της χώρας αυτούσια ή παραλλαγμένα.

(β) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και

οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3.

(α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το φάκελο που υποβάλλεται από αυτές για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος .

(β) Ο χαρακτηρισμός τους ως επενδύσεων ανάπτυξης λογισμικού γίνεται με γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε: (i) επενδύσεις για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας και (ii) επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για το χαρακτηρισμό εκδίδεται γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των υποπεριπτώσεων (i), (ii) και (iii) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος, για το χαρακτηρισμό τους αποφαινεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και ημόσιων Έργων εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος

27

Χωροταξίας και ημόσιων Έργων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης της επένδυσης ή του προγράμματος.

(β) Προκειμένου για επενδύσεις που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, η

εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφορά στον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και ότι από την επένδυση ή το πρόγραμμα προκύπτει μείωση τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(γ) Προκειμένου για τις επενδύσεις ή προγράμματα των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις που αφορούν στην παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, και εμπορευματοποίησης προτύπων προϊόντων καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

α) Για τις ανάγκες του παρόντος, ως καινοτομία ορίζεται η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης για τη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών και υπηρεσιών που χρήζουν άμεσης παραγωγικής και εμπορικής αποδοχής. Αποδεκτά πεδία καινοτομίας ορίζονται αυτά που αφορούν προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγική διαδικασία και ανάπτυξη τεχνολογίας.

(β) Στην περίπτωση επιχειρηματικών σχεδίων καινοτομίας αξιολογείται η πρωτοτυπία, η εστίαση και αποσαφήνιση του βέλτιστου πεδίου εφαρμογής ή συγκεκριμένης εφαρμογής της καινοτομικής ιδέας, ο βαθμός βελτίωσης των τεχνικών και των οικονομικών μεγεθών του στοχευόμενου προϊόντος και παραγωγικής διαδικασίας και υπηρεσίας, η ύπαρξη και χρήση ή η εξασφάλιση χρήσης μεμονωμένων ή συνδυασμών υπαρχόντων πατεντών και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας η ύπαρξη και αξιοποίηση αξιόπιστων αποτελεσμάτων έρευνας και ανάπτυξης, η πρωτοτυπία συνδυασμού τεχνογνωσίας από διαφορετικές περιοχές και κλάδους, και ο βαθμός εξασφάλισης πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών ή ο βαθμός εξασφάλισης χρήσης των διαδικασιών. Η ύπαρξη πιστοποιητικού από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.) για πρωτοτυπία και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί θετικό αλλά όχι καθοριστικό ή απαραίτητο παράγοντα για την αξιολόγηση και υπαγωγή της προτεινόμενης επένδυσης στην κατηγορία καινοτομία.

(γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης

καθορίζονται και συμπληρώνονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από την Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. για το χαρακτηρισμό προϊόντων, παραγωγικών διαδικασιών και υπηρεσιών ως καινοτομικά.

Ο χαρακτηρισμός των επενδύσεων αυτών γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με την κοινή απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 10 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Α. του χαρακτηρισμού των προϊόντων ως καινοτομικών και των επενδύσεων ως καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

28

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την ένταξη επενδύσεων για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Επενδύσεις για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγματοποιούνται:

(i) Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), όπως ορίζονται με τον Ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α).

(ii) Στα τμήματα των ενισχυόμενων περιοχών της Επικράτειας που δεν περιλαμβάνονται στην κοινή απόφαση της επόμενης περίπτωσης β'. Για να είναι δυνατή η ενίσχυση για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων στα τμήματα αυτά της Επικράτειας πρέπει: (α) η επένδυση να πραγματοποιείται σε ζώνη τουρισμού - αναψυχής χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και (β) να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται κατά περίπτωση με ειδική γνωμάτευση του Ε.Ο.Τ., η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό και προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και ημοσίων Έργων καθορίζονται τμήματα της Επικράτειας που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας, στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του μισθολογικού κόστους

του παρόντος για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.10

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις, επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για να είναι δυνατή η ενίσχυσή τους, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο διατηρητέο ή παραδοσιακό οικισμό είτε όχι, να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα από το Υπουργείο Πολιτισμού ή από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και ημοσίων Έργων ή ως παραδοσιακά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και ημόσιων Έργων ή τον Ε.Ο.Τ..

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης καθορίζονται, το είδος και η έκταση των έργων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μονάδας ή των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), για να θεωρείται αυτός ως

Η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και ημόσιων Έργων με αριθμό 45806/8.10.2008 (ΦΕΚ 2141 Β'/15.10.2008),

που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 16 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004,

διατηρείται σε ισχύ έως την αντικατάσταση ή την τροποποίηση της.

ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών και θεματικών πάρκων, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Τουριστικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και ημόσιων Έργων καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι ως άνω μονάδες. Οι αιτήσεις των φορέων

για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραπάνω μονάδων συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση του Ε.Ο.Τ. για την πλήρωση των κατά περίπτωση προδιαγραφών.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και γηπέδων γκολφ, της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων λιμένων σκαφών αναψυχής και γηπέδων γκολφ, συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση της Γενικής Ιεύθυνσης Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης αντίστοιχα για τη δημιουργία ή την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό τους.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, καθώς και μονάδων παροχής στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, της υποπερίπτωσης (xiii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων των παραπάνω επιχειρήσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από την κατά περίπτωση απαιτούμενη έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 και 30 του Ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α') αντίστοιχα.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ίδρυσης δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της υποπερίπτωσης (xiv) περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(α) Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων αυτών πρέπει να αφορούν στη δημιουργία δημόσιας χρήσης εστεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων.

(β) Πρέπει να διασφαλίζεται η καταλληλότητα του συγκεκριμένου χώρου και της περιοχής εγκατάστασης του σταθμού αυτοκινήτων σε σχέση με τις ανάγκες στάθμευσης.

(γ) Η δημιουργία και λειτουργία του σταθμού αυτοκινήτων στο συγκεκριμένο χώρο πρέπει να συμβιβάζεται με τις λοιπές υφιστάμενες ή και προγραμματισμένες λειτουργίες της περιοχής εγκατάστασης.

(δ) Το επενδυτικό σχέδιο για την ίδρυση δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων να λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτοτελώς και να μην εξυπηρετεί παρακείμενη επιχείρηση της οποίας η λειτουργία δημιουργεί συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ατόμων και η

οποία ανήκει στον αυτό φορέα στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος της.

(ε) Η συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων (β) και (γ) πιο πάνω πιστοποιείται από τους Οργανισμούς Αθήνας ή Θεσσαλονίκης για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και ημόσιων Έργων (τέως Π.Υ..Ε.), για τις υπόλοιπες περιοχές της Επικράτειας. Η έγκριση αυτή, καθώς και η σχετική άδεια του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και των κατά περίπτωση ευθύνσεων Συγκοινωνιών των οικείων νομαρχιών συνοδεύει υποχρεωτικά τις αιτήσεις των φορέων για ένταξη στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδυτικών σχεδίων ίδρυσης τέτοιων σταθμών.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας, ή επιχειρήσεων συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, της υποπερίπτωσης (vi) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας συνοδεύονται υποχρεωτικά από την άδεια παραγωγής του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις εξόρυξης και θραύσης αδρανών υλικών και βιομηχανικών ορυκτών της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

Για τις επενδύσεις της παραπάνω περίπτωσης, η αρμόδια διεύθυνση της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ελέγχει την ισχύ ή μη της άδειας εκμετάλλευσης της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων εντός (1) μηνός από την διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης η και του προγράμματος.

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις εξόρυξης επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών και μεταλλευτικές επενδύσεις, της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης (α) και των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Για τις επενδύσεις των παραπάνω περιπτώσεων γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης για την ισχύ ή μη των δικαιωμάτων μεταλλιοκτησίας, της άδειας εκμετάλλευσης και της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, εντός ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης ή και του προγράμματος.

(α) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά

κέρδη, που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στο παρόντα Νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος, των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Προκειμένου για ΑΕ και ΕΠΕ για τον υπολογισμό του κατά τα παραπάνω τακτικού αποθεματικού και των διανεμόμενων ποσών γίνεται αναγωγή των ποσών αυτών με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

(β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή περίοδο ή αν αυτά που πραγματοποιήθηκαν δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών περιόδων μέχρι να καλυφθεί το ποσοστό της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή της αξίας κτήσης του εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις (10) διαχειριστικές περιόδους.

(γ) Προκειμένου για επενδύσεις, που η υλοποίησή τους διαρκεί πέραν της μίας (1) διαχειριστικής περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής περιόδου, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται μέσα σε αυτή και υπο την προϋπόθεση ότι η επένδυση ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από τον χρόνο έναρξής της. Όταν ο εξοπλισμός αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, το αφορολόγητο αποθεματικό υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν στην οικεία διαχειριστική περίοδο και με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα ολοκληρώνεται εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξής της και μετά τη λήξη της σύμβασης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

(δ) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

(ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής

υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία ορίζονται απο το Π.
186/1982 (ΦΕΚ 84/Α').

(στ) Οι φορείς επενδύσεων που επιλέγουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται, όπου απαιτείται, να εφοδιαστούν, με ίδια πρωτοβουλία, με τις αναγκαίες γνωμοδοτήσεις, χαρακτηρισμούς ή εγκρίσεις των επενδυτικών σχεδίων τους, από τις Ειδικές Επιτροπές ή άλλες αρμόδιες υπηρεσίες του ημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Επίσης υποχρεούνται στην υποβολή ήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (.Φ.Α.).

Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος για την πραγματοποίηση επενδύσεων του άρθρου 3 παράγραφος 3 στην αλλοδαπή υπάγονται μόνον οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33).

εν υπάγονται στο ανωτέρω καθεστώς επιχειρήσεις η παραγωγική δραστηριότητα των οποίων επηρεάζει αρνητικά αντίστοιχη δραστηριότητα που ασκείται στην Ελλάδα με συνέπεια τη μείωση της απασχόλησης και τη μείωση των εξαγωγών, καθώς και επιχειρήσεις οι οποίες έχουν διακόψει ή μειώσει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά τα αναφερόμενα στην επόμενη παράγραφο, στο χρονικό διάστημα της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Οι φορείς επενδύσεων στην αλλοδαπή, οι οποίοι υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος, δεν επιτρέπεται να διακόπτουν ή να μειώνουν με οποιονδήποτε τρόπο την τυχόν άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκείται από τους ίδιους ή μέσω συνδεδεμένων με αυτούς επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

α) Ες μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται και η μείωση των θέσεων εργασίας.

β) Ες συνδεδεμένη επιχείρηση νοείται κάθε επιχείρηση η οποία μπορεί να ασκήσει κυρίαρχη επιρροή σε άλλη επιχείρηση ή υπόκειται στην κυρίαρχη επιρροή μιας άλλης επιχείρησης λόγω ιδιοκτησίας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που διέπουν τη λειτουργία της. Η κυρίαρχη επιρροή τεκμαίρεται όταν μία επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης, άμεσα ή έμμεσα:

(i) κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης ή

(ii) διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση ή

(iii) μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας της επιχείρησης.

Κατάλογος συνδεδεμένων επιχειρήσεων, που τυχόν υπάρχουν, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής.

Από την υπαγωγή και για μία πενταετία από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, αν διαπιστωθεί παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων ή απόκρυψη τέτοιων παραβάσεων, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

Με Προεδρικό ιάταγμα ορίζονται όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.

Με όμοιο Προεδρικό ιάταγμα μπορεί να καθορίζονται τυχόν διαφορετικές ή και πρόσθετες διαδικασίες και δικαιολογητικά για την υποβολή και εξέταση επενδύσεων και γενικά για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος ή να αποκλείονται των ενισχύσεων, συγκεκριμένοι τομείς ή κλάδοι ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, λόγω καθιέρωσης ή θέσπισης ανάλογων όρων και απαγορεύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

(i) Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια. Εξετάζονται, επίσης, ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων της. Στην περίπτωση νεοϊδρυόμενου φορέα εξετάζονται ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων του.

33

(ii) Η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

(i) Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.

(ii) Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση

(iii) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση.

(i) Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.

(ii) Η περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του νομού εγκατάστασης.

(iii) Η συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, όπου ειδικότερα εξετάζονται:

_ Η συμβολή στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανακύκλωση του ύδατος,

_ Η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας

_ Η αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας, η υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα ή επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά.

_ Η εξοικονόμηση ενέργειας.

(iv) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα ο εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης ή η υποκατάσταση εισαγωγών.

(v) Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(vi) Η συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

(i) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα:

_ Η κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με την γεωργική πολιτική της χώρας.

_ Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(ii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον δευτερογενή τομέα:

_ Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

_ Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή ο χαρακτηρισμός

των προϊόντων ως καινοτομικών.

_ Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α΄. Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

_ Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.

(iii) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού:

_ ημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.

_ Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.

_ Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.

_ Αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστέρων (*) προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και σε ανώτερη τάξη προκειμένου για τουριστικές οργανωμένες κατασκηνώσεις.

(iv) Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

_ Ο χαρακτηρισμός των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

_ Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.

_ Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

_ Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες αυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.

(ε) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο αριθμός και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου αυτής ανα τομέα δραστηριότητας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το κοινό και για τις τέσσερις κατηγορίες των περιπτώσεων α΄ έως και δ΄ πιο πάνω ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών των κοινών και ειδικών κριτηρίων κάθε τομέα πάνω από το οποίο κάθε επένδυση ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και βαθμολόγησή του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, αν είναι κατώτερο το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης επιτρέπεται να καθοριστούν επιπρόσθετα ειδικά κριτήρια για τα επιχειρηματικά

σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' και για τις ειδικές επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τις ως άνω επενδύσεις.

3. Για την υπαγωγή στην ενίσχυση επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 3, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 και επιπλέον εφόσον η επένδυση συμβάλλει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους.

υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος

(α) Αιτήσεις επενδύσεων πλην αυτών που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για τις οποίες δεν απαιτείται υποβολή αίτησης, ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, υποβάλλονται καθόλη τη διάρκεια του έτους ως εξής:

(i) Στην Γενική Ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων, ύψους άνω των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) ευρώ, που πραγματοποιούνται στα όρια της ιοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και οι επενδύσεις ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια.

Επίσης υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv), (xvi) της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3, των υποπεριπτώσεων (iv), (v), (vi), (vii) και (viii) της περίπτωσης (β) της ίδιας παραγράφου, των υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii), (iv), (v) και (xii) της περίπτωσης (δ), καθώς και των υποπεριπτώσεων (ii) και (iii) της περίπτωσης (ε) της ίδιας παραγράφου, καθώς και εκείνες που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας περιφερειών της Επικράτειας.

Στην Γενική Ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας

και Οικονομικών υποβάλλονται επίσης οι επενδύσεις στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 καθώς και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 9 ανεξαρτήτως ύψους.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων των οποίων οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στην Γενική ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ανεξαρτήτως ύψους.

(ii) Στις ιευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε ιοικητικής Περιφέρειας ή προκειμένου για την ιοικητική Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ύψους μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000,00) ευρώ. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι δύο εκατομμυρίων (2.000.000,00) ευρώ, που πραγματοποιούνται στο Νομό ωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ωδεκανήσου της ιοικητικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

(iii) Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000,00) ευρώ, καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού.

(iv) Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ, ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

Επίσης στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii) (ix) και (x) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους

τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ ή ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

(β) Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων (i), (ii), (iii) και (iv) μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

(γ) Οι ανωτέρω αιτήσεις υποβάλλονται και ηλεκτρονικά.

2. (α) εν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα, αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίας ή φορείς για επενδύσεις κατά βάση ίδιες, που εμφανίζουν όμως διαφοροποιήσεις είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδύσεις που αφορούν στην ίδια παραγωγική μονάδα.

Εαν υποβληθούν πολλαπλές αιτήσεις υπαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και σε περίπτωση υποβολής αίτησης για υπαγωγή επένδυσης είτε στο σύνολό της είτε κατά ένα τμήμα της που έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή του Ν.2601/98, όλες οι αιτήσεις δεν εξετάζονται και δεν επιστρέφεται το καταβληθέν γι' αυτές χρηματικό ποσό που προβλέπεται στην περ.β' της παράγραφο 3.

(β) Εταιρία της οποίας επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή του Ν.2601/98 ή του Ν.1892/ 1990, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα αίτηση υπαγωγής επένδυσης η οποία να αφορά στα προϊόντα στα οποία αφορά το υλοποιούμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Σε περίπτωση υποβολής τέτοιας αίτησης, αυτή δεν εξετάζεται, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτήν χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην πιο κάτω περίπτωση β' της παραγράφου 3.

3. Την αίτηση υπαγωγής της παράγραφου 1 συνοδεύουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

(α) Οικονομοτεχνική μελέτη. Στην περίπτωση που η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύει αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, συνολικού κόστους άνω των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000,00) ευρώ, υπογράφεται από οικονομολόγο μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μηχανικό, εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Τεχνικού

Επιμελητηρίου Ελλάδος και κατά περίπτωση, όπου απαιτείται από το εντικείμενο της επένδυσης, από γεωτεχνικό, μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.

(β) Αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης. Το παραπάνω χρηματικό ποσό καταβάλλεται στη ημόσια Οικονομική Υπηρεσία (.Ο.Υ.).

4. (α) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με την επιφύλαξη των παρακάτω περιπτώσεων (β) και (γ) καθορίζει με απόφασή του επιπλέον δικαιολογητικά και προσδιορίζει τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (χι) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

5. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος για αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης.

Κατά την εξέταση της αίτησης υπαγωγής οι υπηρεσίες ή οι φορείς δύνανται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στο φορέα της επένδυσης ή

τον αντίκλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής.

6. Οι αιτήσεις υπαγωγής εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους υποβάλλονται ή, προκειμένου για αιτήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανάλογα. Για τις αιτήσεις που υποβάλλονται στο ΕΛ.Κ.Ε., ο οργανισμός αυτός συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση σκοπιμότητας, η οποία διαβιβάζεται είτε στην Γενική ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών είτε στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά περίπτωση.

7.(α) Η διαδικασία εξέτασης κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ολοκληρώνεται, από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τα επενδυτικά σχέδια διακρίνονται σε δύο κατηγορίες με βάση το ύψος τους που για το σκοπό αυτό ορίζεται στο ποσό των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Για την κάθε ως άνω κατηγορία επενδυτικών σχεδίων τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με βάση την ημερομηνία που έχουν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορούν να προτάσσονται στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή, κατ' εξαίρεση της απόλυτης χρονικής σειράς προτεραιότητας, αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων συγκεκριμένων κατηγοριών ή γεωγραφικών περιοχών, αποκλειστικά λόγω έκτακτων αναγκών εκ φυσικών καταστροφών.

(β) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής κάθε επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης από την αρμόδια υπηρεσία και την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνονται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός του οποίου δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία αυτές έχουν υποβληθεί.

8. Η αξιολόγηση των επενδύσεων θα γίνεται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Αξιολογήσεις επενδύσεων μπορεί να ανατίθενται και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα σε υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του δημοσίου, ή και εξωτερικούς αξιολογητές, ή και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Οι ανωτέρω εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητές, υποβάλλουν την έκθεση αξιολόγησής τους στην αρμόδια υπηρεσία η οποία μετά από μελέτη και έλεγχο αυτής και του φακέλου, συντάσσει εισηγητικό σημείωμα αξιολόγησης προς την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή.

Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας ελέγχεται η πληρότητα της έκθεσης αξιολόγησης, των εκτός της αρμόδιας υπηρεσίας αξιολογητών και γίνεται η παραλαβή που αποτελεί και την πιστοποίηση για την καταβολή της σχετικής αμοιβής.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται κατά την αρμοδιότητά τους η διαδικασία σύνταξης πίνακα αξιολογητών, οι διαδικασίες και οι όροι ανάθεσης, ο αριθμός των επενδυτικών σχεδίων που ανατίθενται κατ' έτος ανά αξιολογητή, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης της αξιολόγησης, η διαδικασία και ο τρόπος αξιολόγησης ανάλογα με την κατηγορία επένδυσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

9. (α) Κάθε επένδυση εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 6.

Ειδικότερα η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή (υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α', καθώς και το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης α' στην περίπτωση υφιστάμενου φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί σύμφωνα με τα παραπάνω ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων (α), β, γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περ. 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

(β) Οι επενδύσεις οι οποίες σύμφωνα με την υποπερίπτωση (iv) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης εξετάζονται ως προς τα κριτήρια των

περιπτώσεων (α, β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και ως προς τα τυχόν επιπρόσθετα κριτήρια της παρ. 2(α) του αυτού άρθρου.

Η επένδυση απορρίπτεται και δεν αξιολογείται σε επόμενο στάδιο στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι δεν καλύπτεται η ίδια συμμετοχή ή το κατώτατο όριο βαθμολογίας ως προς τα κριτήρια των υποπεριπτώσεων (i) της περίπτωσης (α) προκειμένου για παλαιό φορέα και (iii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Εφόσον η επένδυση κριθεί σύμφωνα με τα παραπάνω ότι πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βαθμολογείται στο σύνολο των κριτηρίων των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον την κοινή ελάχιστη βαθμολογία που ορίζεται στην απόφαση της περίπτωσης 2 του άρθρου 6 και το διατιθέμενο ποσό επαρκεί, εντάσσεται προς υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Έχει καταργηθεί.

(δ) Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων, το κατά περίπτωση διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό ενισχύσεων εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής, για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση τα ποσά ενισχύσεων που καθορίζονται για το έτος αυτό, πριν την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

101 Κάθε επένδυση που γίνεται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3, εξετάζεται ως προς τα κριτήρια των περιπτώσεων α' και β' παράγραφο 1 του άρθρου 6. Η υπαγωγή της επένδυσης γίνεται εφόσον αυτή πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης σύμφωνα με τα ίδια κριτήρια και επιπλέον εκτιμάται ότι συμβάλλει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών των χωρών στις οποίες πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους και με την προϋπόθεση ότι το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχορηγήσεις αυτών των επενδύσεων επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος. Επίσης, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων ιδιωτικών επιχειρήσεων λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι και οι προτεραιότητες του αντίστοιχου

Προγράμματος μέρους Οικονομικής Συνεργασίας.

Σε περίπτωση που, κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων αυτών, το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων γι' αυτές εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των επιχορηγήσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση το ποσό ενισχύσεων που καθορίζεται για την κατηγορία αυτή επενδύσεων για το έτος αυτό, πριν από την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

11. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος εκδίδονται:

(α) Από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στην Γενική ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την υποπερίπτωση (i) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και για τις επενδύσεις που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από την Γενική ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(β) Από τον Υπουργό Ανάπτυξης, για τα επενδυτικά σχέδια των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix), (x) και (xi) της περίπτωσης ε καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(γ) Από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών, για τα επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται στα όρια κάθε ιοικητικής Περιφέρειας και υποβάλλονται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων της Περιφέρειας σύμφωνα με την υποπερίπτωση (ii) της περίπτωσης α' της πιο πάνω παραγράφου 1.

Οι αποφάσεις τροποποίησης, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, καθώς και μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων εκδίδονται με ανάλογη αρμοδιότητα.

12. Οι αποφάσεις υπαγωγής, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις που καθορίζονται στην παρ. 11 εκδίδονται μετά από γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής.

Περίληψη της απόφασης υπαγωγής, που περιέχει τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το κόστος της επένδυσης, το ποσοστό και το ποσό των

ενισχύσεων, καθώς και τον αριθμό των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. εν απαιτείται δημοσίευση περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό και ποσοστό των ενισχύσεων και τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας. Μεταβολή με οποιονδήποτε τρόπο των όρων της απόφασης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του φορέα της επένδυσης.

13. Ετήσιος προγραμματισμός του ύψους των εγκρινόμενων βάσει του παρόντος επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότησης του κόστους απασχόλησης.

(α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 9, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης και του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους που εγκρίνεται ετησίως και κατανέμεται μεταξύ των αρμοδίων φορέων υπαγωγής της παραπάνω παραγράφου 11.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9.

Επίσης, με την ίδια απόφαση είναι δυνατό να κατανέμεται το ως άνω ποσό, κατά τομέα δραστηριότητας και ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων.

Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών είναι δυνατό με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοια απόφαση καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε κράτος προκειμένου για τις επενδύσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

(β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix),(x) και (xi) της περίπτωσης (ε) καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό. Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στις ενισχύσεις του παρόντος, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί, δεν

επανεξετάζονται.

(α) Γνωμοδοτική Επιτροπή Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επενδύσεων που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως Πρόεδρος, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι Προϊστάμενοι των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικών σε θέματα επενδύσεων. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή Πάρεδρος του ίδιου Υπουργείου που ορίζεται από τον Προϊστάμενο Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Όταν η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικές προτάσεις για υπαγωγή στο Ε.Σ.Ο.Α.Β., στη σύνθεσή της μετέχει ο Γενικός Γραμματέας ιεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, δύο υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Εξωτερικών των δύο ανώτατων βαθμών της ιεραρχίας, καθώς και ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος.

(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

(i) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή επιχειρηματικών σχεδίων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομίας και

Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής ιεύθυνσης ή ιεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής ιεύθυνσης ή ιεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Ανάπτυξης ή Πάρεδρος του ιδίου Υπουργείου. Όταν η Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στο Ε.Λ.Κ.Ε., στη σύνθεσή της παρίσταται και εκπρόσωπος αυτού, ως μέλος άνευ ψήφου.

(ii) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα Νόμο των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε΄ καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γ.Γ. Βιομηχανίας ή στο Ε.Λ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, δύο (2) προϊστάμενοι Γενικών ιευθύνσεων ή αρμόδιων ιευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β. και ένας (1) της Γ.Σ.Ε.Ε. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρίσταται ως μέλος άνευ ψήφου και Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου Ανάπτυξης ή Πάρεδρος του ιδίου Υπουργείου. Όταν η Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή εξετάζει επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί στο Ε.Λ.Κ.Ε., στη σύνθεσή της παρίσταται και εκπρόσωπος αυτού, ως μέλος άνευ ψήφου.

Ειδικά, για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (vii) της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στην Επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής ιεύθυνσης ή αρμόδιας ιεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

(γ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας συστήνεται στην έδρα κάθε ιοικητικής Περιφέρειας, καθώς και στην πρωτεύουσα του Νομού ωδεκανήσου Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται σε κάθε Περιφέρεια ή στο Νομό ωδεκανήσου και εξετάζονται από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του παρόντος Νόμου.

Μέλη της κάθε Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ως Πρόεδρος, προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών ιδιωτικών επενδύσεων της Περιφέρειας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εκπρόσωποι τραπεζών και λοιπών φορέων ειδικοί σε θέματα επενδύσεων.

43

(δ) Οι καθοριζόμενες πιο πάνω γνωμοδοτικές επιτροπές γνωμοδοτούν επίσης επί αιτημάτων ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων, αιτημάτων παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης για λόγους ανώτερης βίας καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε επενδυτικά σχέδια για την υπαγωγή των οποίων γνωμοδότησαν κατά περίπτωση, ως και για θέματα επενδύσεων που έχουν υπαχθεί σε προγενέστερους επενδυτικούς νόμους, εφόσον οι σχετικοί φάκελοι των επενδύσεων αυτών είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων και τηρούνται σε αυτούς.

(ε) Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης. του Υπουργείου Ανάπτυξης

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που γνωμοδοτεί για το χαρακτηρισμό: (1) των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (2) των προϊόντων ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (3) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης λογισμικού, (4) επενδύσεων ως εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας ή των εργαστηρίων αυτών (5) επενδύσεων ως επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών, (6) επενδύσεων ως επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή και εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

Μέλη της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων είναι ο Γενικός Γραμματέας Ανάπτυξης ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, ένα (1) εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας στέλεχος της Γ.Γ.Ε.Τ., ένα (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (Γ.Γ.Β.) του Υπουργείου Ανάπτυξης εξειδικευμένο σε θέματα τεχνολογίας ένα (1) εξωτερικό εμπειρογνώμονα που προέρχεται από πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή εργαστήρια και ένα (1) εξωτερικό εμπειρογνώμονα που ορίζεται από το ΣΕΒ.

Η σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

(στ) Η συγκρότηση των ως άνω γνωμοδοτικών επιτροπών γίνεται με αποφάσεις των οργάνων που είναι αρμόδια για τη σύστασή τους μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται επίσης οι γραμματείς και οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματείς των επιτροπών, καθώς και οι εισηγητές.

ζ) εν μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις των παραπάνω γνωμοδοτικών επιτροπών τα μέλη, σύμβουλοι ή φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή έχουν καταρτίσει ή συμμετάσχει στην κατάρτιση επενδυτικών σχεδίων ή έχουν αξιολογήσει ή ελέγξει αιτήσεις υπαγωγής, κατά την τελευταία πενταετία, που έχουν υπαχθεί στους Νόμους 3299/2004 και 2601/1998 ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον στις συνεδριάσεις αυτές εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ίδιου ή συναφούς αντικειμένου.

η) Στα μέλη και τους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών που προβλέπονται στο παρόν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2429/1996 περί υποβολής

44
δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3213/2003.

α. Η παρακολούθηση των επενδύσεων που εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και τις Περιφέρειες, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους. Ο έλεγχος γίνεται από όργανα ελέγχου τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου φορέα υπαγωγής.

β. Με Προεδρικό διάταγμα ορίζονται οι διαδικασίες, το περιεχόμενο και τα όρια των ελέγχων που διενεργούνται στις επιχειρήσεις των οποίων επενδύσεις υπήχθησαν στις διατάξεις των νόμων 3299/2004, 2601/1998 και 1892/1990 από τα κατά περίπτωση

αρμόδια Όργανα Ελέγχου.

Για τη διαμόρφωση του σχεδίου του Προεδρικού Διατάγματος συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Επιτροπή από στελέχη του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και από εκπροσώπους φορέων ειδικών σε θέματα ελέγχου επιχειρήσεων.

Οι δαπάνες αποζημιώσεων των εργασιών της ανωτέρω Επιτροπής θα καλυφθούν από τις πιστώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 18 του άρθρου αυτού.

(α) Όργανα ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

(i) Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

(ii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύνανται να συσταθούν ειδικά όργανα ελέγχου με αρμοδιότητα τον επανέλεγχο επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του Ν.2601/1998 ή προγενέστερων αναπτυξιακών νόμων από οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα.

(iii) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συνιστώνται τα όργανα και καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 20 του παρόντος.

(β) Όργανα Ελέγχου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδικά Όργανα Ελέγχου με αρμοδιότητα τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' και της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος καθώς και των σχετικών αποφάσεων υπαγωγής τους.

γ) Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου και συνιστώνται Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τον παρόντα νόμο, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις υπαγωγής.

Η αρμοδιότητα των Π.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα όρια της οικητικής Περιφέρειας και έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της επιχορήγησης ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ή του Νομάρχη προκειμένου για τον παρόντα ή προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους.

(δ) Οι συγκροτήσεις των Οργάνων Ελέγχου γίνονται σύμφωνα με τις οριζόμενες ανωτέρω αποφάσεις ή προκειμένου για τα Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα από διατιθέμενους για το έργο αυτό υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου ή άλλων υπηρεσιών ή και από ορκωτούς ελεγκτές ή εκτιμητές ή και συμβούλους εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου επενδύσεων ή /και εκπροσώπους της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού. Συγκροτούνται κάθε φορά όσα όργανα ελέγχου κρίνονται απαραίτητα για την πλήρη και ταχεία κάλυψη των αναγκών σε ελέγχους.

(ε) Στα μέλη των οργάνων ελέγχου που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και στα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 2429/1996 περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3213/2003.

Τμήμα που δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστό οκτώ τοις χιλίοις (8%) των προβλεπόμενων πιστώσεων για την καταβολή των επιδοτήσεων του παρόντος που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των ημοσίων Επενδύσεων όπως ορίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 8, αφορά στην κάλυψη δαπανών των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης, ελέγχου και πιστοποίησης και αμοιβών των οργάνων αξιολόγησης και ελέγχου, περιλαμβανομένων και των αποζημιώσεων των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων, που προβλέπονται στο Νόμο

αυτόν.

Για το σκοπό αυτό εγγράφεται στο Πρόγραμμα ημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο ανωτέρω ποσό των πιστώσεων που προβλέπονται κατ' έτος από τον προϋπολογισμό ημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων επενδύσεων και επιδοτήσεων εν γένει του παρόντος Νόμου.

Οι αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Με ίδιες αποφάσεις μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά αυτά.

Οι παραπάνω αποζημιώσεις παρέχονται πέραν της, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων.

46

Οι αποζημιώσεις αυτές, δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του Ν. 1256/1982 του άρθρου 15 του Ν. 2703/1999 και του άρθρου 17 του Ν. 3205/2003.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης των μελών των οργάνων ελέγχου, που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι.

Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης αλλά και σε μεταγενέστερα στάδια της υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ή οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτησή του για υπαγωγή στο Νόμο αυτόν απορρίπτεται, η δε δοθείσα έγκριση ανακαλείται και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

α) Η επιχείρηση μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης υποβάλλει στην αρμόδια για τη φορολογία της ημόσια Οικονομική Υπηρεσία (.Ο.Υ.) αίτηση με την οποία ζητείται ο

έλεγχος της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνυποβάλλεται κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και τα στοιχεία των αντίστοιχων φορολογικών στοιχείων που εκδόθηκαν.

Η αίτηση με τα πιο πάνω δικαιολογητικά υποβάλλεται μέσα στις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 και 107 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, κατά περίπτωση.

Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και το αργότερο μέχρι τέλους του οικείου οικονομικού έτους, η αρμόδια για τον φορολογικό έλεγχο υπηρεσία υποχρεούται να προβεί στον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων και θα διαπιστώσει την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του παρόντος.

Μετά τον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων συντάσσεται συνοπτικό δελτίο τεχνικών και οικονομικών στοιχείων για την ενισχυόμενη επιχείρηση αντίγραφο του οποίου διαβιβάζεται στην Γενική Ιεύθυνση των Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Οι αρμόδιοι επιθεωρητές ημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών υποχρεούνται να παρακολουθούν την ορθότητα και το εμπρόθεσμο των διενεργούμενων ελέγχων. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση παραγωγικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στην παράγραφο 26 του άρθρου 5 του παρόντος.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τον επενδυτή, τα απαραίτητα για τον έλεγχο της επένδυσης στοιχεία, τα στοιχεία με τα οποία πρέπει να ενημερώνεται η Γενική Ιεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής του Νόμου αυτού.

(δ) Η έναρξη δαπανών για την υπαγωγή στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ισχύει μετά (2) δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

Για την υποστήριξη των διαδικασιών ηλεκτρονικής υποβολής των αιτημάτων των επενδυτών που αφορούν τις ενισχύσεις επιχορήγησης ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργουμένης απασχόλησης και των δηλώσεων που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής

απαλλαγής καθώς και των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης και ελέγχου των επενδύσεων προβλέπεται η λειτουργία πληροφοριακού συστήματος εγκατεστημένου στους κατά τόπους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

Οι επενδυτές και οι αρμόδιοι φορείς και υπηρεσίες υποχρεούνται να καταχωρούν στο Πληροφοριακό Σύστημα τις απαραίτητες πληροφορίες που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την οργάνωση, διαχείριση και λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος και προσδιορίζονται τα στοιχεία που καταχωρούνται, ο χρόνος υποβολής τους, οι υποχρεώσεις των φορέων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

α) Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε δόσεις ως εξής:

(i) Το 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση του αρμοδίου οργάνου ελέγχου του άρθρου 7 ότι υλοποιήθηκε το τμήμα αυτό του έργου και ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.

(ii) Το υπόλοιπο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου του άρθρου 7.

(iii) Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής που συνολικά δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής προσαυξημένης κατά 10% από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η ανωτέρω προκαταβολή αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης επιχορήγησης. Σε περίπτωση χορήγησης του συνόλου της προκαταβολής δεν εφαρμόζεται η ανωτέρω υποπερίπτωση (i).

β) Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας γίνεται μετά από αίτηση του επενδυτή, η οποία κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, όπως αυτή ισχύει.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και

Οικονομικών.

Μετά την πάροδο της παραπάνω εξάμηνης προθεσμίας, χωρίς να υποβληθεί αίτηση συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα παραστατικά, η επένδυση θεωρείται κατ' αμάχητο τεκμήριο ως μη ολοκληρωθείσα και εκδίδεται απόφαση με την οποία ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και διατάσσεται η επιστροφή του ποσού της καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο κατά το ποσό των νομίμων τόκων από της καταβολής. Εντός ενός (1) μηνός από την κατάθεση της παραπάνω αίτησης συγκροτείται από τον φορέα της επένδυσης το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 7, το οποίο ολοκληρώνει τον έλεγχο και υποβάλλει έκθεση ελέγχου εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη συγκρότησή του. Η απόφαση πιστοποίησης ή μη της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της έκθεσης του οργάνου ελέγχου. Περίληψη της απόφασης αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την έκδοσή της.

(γ) Για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας απαιτείται και η δημιουργία των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής και η πραγματοποίηση αγορών πρώτων υλών και πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών.

(δ) Η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται μετά από επιτόπιο έλεγχο των οργάνων ελέγχου του άρθρου 7, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας. Κατ' εξαίρεση, για τις επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειών) και αγελαδοτροφικών μονάδων κρεατοπαραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας δεν απαιτείται πραγματοποίηση πωλήσεων προϊόντων.

Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον το σύνολο του μισθωμένου εξοπλισμού βάσει της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης έχει εγκατασταθεί στη μονάδα μετά από πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου Ποσό ανερχόμενο μέχρι το 50% της ενισχυόμενης δαπάνης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται μέχρι τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής. Μετά την παρέλευση αυτής καταβάλλεται το υπόλοιπο, εφόσον έχει πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος

από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

49

Η επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης καταβάλλεται ανά εξάμηνο μετά από αίτηση του επενδυτή. Η πρώτη αίτηση καταβολής ενισχύσεων κατατίθεται μαζί με τα απαιτούμενα παραστατικά στην αρμόδια υπηρεσία το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας όπως αυτή ορίζεται στην εγκριτική απόφαση.

Για την καταβολή του πρώτου μέρους της ενίσχυσης απαιτείται πιστοποίηση και έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ο οποίος θα πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Τα απαιτούμενα παραστατικά που συνοδεύουν την αίτηση του επενδυτή για τον έλεγχο, για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται μόνο για τις συνδεόμενες με την επένδυση θέσεις εργασίας.

α) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (vi), (viii), (ix), και (x) της περίπτωσης ε' καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση του ποσού της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην

τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί, ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

Τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττουν οι επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10.

Το αποθεματικό αυτό δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και δεν θα διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί πριν περάσουν δέκα χρόνια από το χρόνο του σχηματισμού του. Αν κεφαλαιοποιηθεί ή διανεμηθεί μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που ισχύει, κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης ή διανομής, για τα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151/Α'). Ο οφειλόμενος, σύμφωνα με τα πιο πάνω, φόρος εισοδήματος αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα εντός του οποίου λήφθηκε η απόφαση για την κεφαλαιοποίηση ή διανομή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου καθώς και των μετόχων, εταίρων για το πιο πάνω αποθεματικό. Επί του οφειλόμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79 έως 81, 83 έως 85 και 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α) και του Κώδικα ιοικητικής ικονομίας, που κυρώθηκε με το Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97/Α').

Αν η κεφαλαιοποίηση ή διανομή γίνει πριν από την παρέλευση των δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της επιχείρησης.

Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιχορηγήσεις του μισθολογικού κόστους της απασχόλησης καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος, καλύπτονται από τον προϋπολογισμό ημοσίων

Επενδύσεων στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος ή/και από Κοινοτικά κονδύλια.

Στην περίπτωση της συγχρηματοδότησης επένδυσης ή της χρηματοδότησης αυτής αποκλειστικά από Κοινοτικά κονδύλια γνωστοποιείται αυτό στον φορέα της επένδυσης, ο οποίος οφείλει να τηρεί τις οριζόμενες από την Κοινοτική νομοθεσία διαδικαστικές προϋποθέσεις καταβολής της επιχορήγησης.

Οι παραπάνω ενισχύσεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του ημοσίου ή τρίτου.

Τα ποσά αυτά των επιχορηγήσεων δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών και το μισθολογικό κόστος της απασχόλησης προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστάτα ενίσχυσης περιφερειών της επικράτειας ιδιαίτερα των νησιωτικών και ορεινών περιοχών ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή

51

επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιάζουσας σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή φορείς στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτό, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό ενισχύσεων που εγκρίνεται συνολικά στα πλαίσια του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για όλη τη διάρκειά του, καθώς και η κατανομή του ποσού αυτού κατά υπηρεσία ή φορέα εφαρμογής και κατά χρονική περίοδο υποβολής των αιτήσεων. Επιπλέον καθορίζονται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, τα είδη και ποσοστά ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με τα προεδρικά διατάγματα αυτά είναι δυνατόν να καθορίζονται και ειδικά πρόσθετα κριτήρια υπαγωγής. Επιπλέον, καθορίζονται η βαθμολόγηση, λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κοινών και των κατά περίπτωση πρόσθετων κριτηρίων του άρθρου 6, καθώς και των τυχόν ειδικών πρόσθετων κριτηρίων που καθορίζονται με αυτά.

Τα ως άνω κριτήρια υπαγωγής εφαρμόζονται αυτοτελώς για τις επενδύσεις που εντάσσονται στο συγκεκριμένο ειδικό καθεστώς ενίσχυσης που θεσπίζεται με κάθε προεδρικό διάταγμα.

Περίληψη του περιεχομένου του προεδρικού διατάγματος δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία.

Επίσης η περίληψη αποστέλλεται στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων της Ε.Ε. για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ε.Κ.

Συμπληρωματικά για τις επενδύσεις που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο υφιστάμενων φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 100 άτομα και ευρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξη τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Η υπαγωγή του επιχειρηματικού σχεδίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από προηγούμενη έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία καθορίζει τις προδιαγραφές, τις προϋποθέσεις, το είδος και τους όρους της ενίσχυσης, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 244 της 1ης Οκτωβρίου 2004, σ. 2). Συμπληρωματικά για τα επιχειρηματικά σχέδια της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου του παρόντος νόμου.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών καί Ανάπτυξης, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδύσεις, ύψους πενήντα (50.000.000,00) εκατομμυρίων ευρώ, με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον εκατό είκοσι πέντε (125) θέσεων μόνιμης απασχόλησης, εκ των οποίων ένας αριθμός δύναται να δημιουργείται σε δορυφορικές επιχειρήσεις σαν άμεσο αποτέλεσμα της προτεινόμενης επένδυσης. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται για τις επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στην ίδια συμμετοχή, στη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων, στα ποσοστά και το ύψος της επιχορήγησης,

στο ύψος του δανείου, στα ποσοστά επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, στις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και στη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημοσίων επιχειρήσεων.

Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται η κατασκευή με δημόσια δαπάνη ειδικών έργων υποδομής προς διευκόλυνση της γενικότερης λειτουργίας της μονάδας. Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις της παραγράφου αυτής, τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους με Νόμο.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενισχύεται η δημιουργία πολύ μικρών ή μικρών επιχειρήσεων καθώς και η υλοποίηση δαπανών των επιχειρήσεων αυτών που έχουν ιδρυθεί κατά την τελευταία πενταετία.

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της παραγράφου αυτής δεν θα υπερβαίνουν το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ για κάθε πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη στις περιφέρειες της υποπερίπτωσης i της περίπτωσης β της παρούσας παραγράφου και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ στις περιφέρειες της υποπερίπτωσης ii της ίδιας περίπτωσης.

Το ετήσιο ποσό των χορηγούμενων ενισχύσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 33% των συνολικών ποσών ενίσχυσης σε κάθε επιχείρηση.

Με την ίδια απόφαση ορίζονται :

α. δαπάνες που μπορεί να αφορούν είτε

i. υπηρεσίες νομικές, διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης είτε και

ii. δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα πέντε έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και αναφέρονται σε

– τόκους εξωτερικής χρηματοδότησης και μερίσματα των χρησιμοποιούμενων ιδίων κεφαλαίων, με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει το επιτόκιο αναφοράς,

– έξοδα μίσθωσης εγκαταστάσεων/εξοπλισμού παραγωγής.

– δαπάνες για ενέργεια, ύδρευση και θέρμανση, οι φόροι (εκτός του Φ.Π.Α. και των εταιρικών φόρων) και οι διοικητικές επιβαρύνσεις.

– αποσβέσεις, έξοδα χρηματοδοτικής μίσθωσης εγκαταστάσεων/εξοπλισμού παραγωγής, καθώς και έξοδα μισθοδοσίας,

συμπεριλαμβανομένων των υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, υπό την προϋπόθεση ότι για τις συναφείς επενδύσεις ή μέτρα δημιουργίας θέσεων εργασίας και πρόσληψης δεν έχουν δοθεί άλλου είδους ενισχύσεις.

53

β. Τα ποσοστά ενίσχυσης που δεν δύναται να υπερβαίνουν

- i. στις περιφέρειες του άρθρου 87 παρ. 3 στοιχείο α της συνθήκης Ε.Ε. το 35% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 25% κατά τα δύο επόμενα έτη.
- ii. στις περιφέρειες του άρθρου 87 παρ. 3 στοιχείο γ της συνθήκης Ε.Ε. το 25% των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης και το 15% κατά τα δύο επόμενα έτη.

Τα παρεχόμενα ποσοστά της υποπερίπτωσης i είναι δυνατόν να προσαυξάνονται κατά 5% στις περιφέρειες που το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. είναι μικρότερο του 60% του μέσου όρου των 25 Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα μικρά νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 5.000 κατοίκων.

γ. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται περιοχές της Επικράτειας στις οποίες θα παρέχονται οι ενισχύσεις της παραγράφου αυτής, τομείς στους οποίους θα δραστηριοποιούνται οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις, η διάρκεια του καθεστώτος, το είδος και τα ποσοστά των χορηγούμενων ενισχύσεων, το σύνολο ή μέρος των οριζόμενων στην περίπτωση α' δαπανών, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις των λοιπών διατάξεων του παρόντος νόμου που αφορούν την νομική μορφή των επιχειρήσεων, το ελάχιστο κόστος ενισχυόμενου επενδυτικού σχεδίου, την ίδια συμμετοχή, τον τρόπο και τα κριτήρια αξιολόγησης, την διαδικασία παροχής των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια θα συμβάλλει στην εφαρμογή της μορφής αυτής χορήγησης κινήτρων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση πενταετίας από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης οφείλουν:

- α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής.
- β) Να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- γ) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν

συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

δ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα.

ε) Να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

54

Αιτήματα αντικατάστασης παγίων για κάθε ενισχυόμενη επένδυση δεν μπορούν να εγκριθούν πάνω από δύο φορές.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση Α' για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:

α) Έχει καταργηθεί.

β) Να εκμισθώσουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίδεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

Επιχειρήσεις των οποίων έχει ενισχυθεί η δημιουργούμενη απασχόληση οφείλουν να διατηρούν τον αριθμό των νέων θέσεων για τις οποίες επιχορηγούνται για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την δημιουργία τους.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση Α' οφείλουν, για διάστημα πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, να αποστέλλουν στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η τήρηση των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται στις διατάξεις του Ν. 3299/2004, όπως ισχύει, καθώς και της εγκριτικής απόφασης. Τα στοιχεία αυτά θα αποστέλλονται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση έκαστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης και μέχρι τη λήξη του ως άνω διαστήματος των πέντε (5) ετών.

Σε περίπτωση μη αποστολής των στοιχείων της παρούσας περίπτωσης ή αποστολής ανακριβών στοιχείων επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της επιχορήγησης. Το πρόστιμο αυτό εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως ημοσίων Εσόδων.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καθορίζεται η διαδικασία, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων της περίπτωσης αυτής¹¹.

Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας:

α) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 Α.

β) ύναται να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής και να επιστραφεί η ενίσχυση ή να παρακρατηθεί ή επιστραφεί μέρος αυτής, στις περιπτώσεις α', γ' της παραγράφου 1Α και α', β' της παραγράφου 1 Β.

11 Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων 2601/1998 και

3299/2004 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου οφείλουν, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την

ημερομηνία συμπλήρωσης του διαστήματος των πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση της απόφασης

ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσής τους, να αποστέλλουν στις κατά

περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις τους

που προβλέπονται στις διατάξεις των νόμων 2601/1998 και 3299/2004 αντίστοιχα, καθώς και της

εγκριτικής απόφασης τους.

Σε περίπτωση μη αποστολής των στοιχείων της παρούσας περίπτωσης ή αποστολής ανακριβών στοιχείων

επιβάλλεται στην επιχείρηση πρόστιμο που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της επιχορήγησης. Το

πρόστιμο αυτό εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως ημοσίων Εσόδων.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καθορίζεται η διαδικασία, τα

δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων της περίπτωσης αυτής.

Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά τη

δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας

της επένδυσης και εντός του οριζόμενου στην παρ. 1Α χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης.

Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην περίπτωση 1Αβ, επιστρέφεται η αναλογούσα στο συγκεκριμένο εξοπλισμό καταβληθείσα ενίσχυση στο σύνολο της. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση λύσης με οποιονδήποτε τρόπο της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης. Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, που προσδιόρισαν την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, επιστρέφεται το μέρος της ενίσχυσης, που αναλογεί στην θέση εργασίας που καταργήθηκε.

Κάθε αλλαγή της εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης οφείλει να γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία.

Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση αφαιρείται από την ενίσχυση το αντίστοιχο ποσοστό που όριζε η απόφαση υπαγωγής λόγω αυτής της ιδιότητας.¹²

Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και οι όροι που κρίνονται αναγκαίοι για την εξασφάλιση της υλοποίησης της επένδυσης και του δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση διαπίστωσης ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, αυτή ανακαλείται και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή εάν έχει δοθεί τμήμα της επιχορήγησης κατά την περίπτωση (iii) της παραγράφου 1α του άρθρου 8, β) εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιστρέφεται το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά Νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία, ο τρόπος επέλευσης των συνεπειών σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω

υποχρεώσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για την επιβολή ολικής ή μερικής επιστροφής η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 30%, της ενίσχυσης που έχει εγκριθεί, εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση, κριτήρια όπως, ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρείας, το μέγεθος της

12 Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 3299/2004 ισχύουν και για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στο νόμο αυτόν, πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 37 του ν.

3522/2006 (ΦΕΚ 276 Α'), καθώς και για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1262/1982 (ΦΕΚ

70 Α'), 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και 2601/1998 (ΦΕΚ 81 Α') και δεν απαιτείται για τη μεταβολή της

εταιρικής σύνθεσης των εταιρειών η έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής

οργάνου.

56

ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν καθώς και ο βαθμός αναίρεσης της υλοποίησης και λειτουργίας της επένδυσης κατά τους όρους της υπαγωγής.

Η επιστροφή των ενισχύσεων που δίδονται με βάση το νόμο αυτόν γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των Νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το ημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από την αρμόδια .Ο.Υ.

Απώλεια της φορολογικής απαλλαγής και καταβολή των οφειλόμενων φόρων.

Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής που σχηματίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

(α) Πωλήθηκαν ή έπαψαν για οποιονδήποτε λόγο να χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε (5) χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση, για το ποσό που το αφορολόγητο

αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσης τους, με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ορίζει το παρόν.

(β) Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

(γ) Ιαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρίας.

1 Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

(α) Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του, στο χρόνο αποχώρησης του και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(β) Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

(γ) Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του, στο όνομα του αναλαμβάνοντος, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

(δ) Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σε αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρία.

(ε) Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού.

1 Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της πενταετούς προθεσμίας που ορίζεται από την παρ. 8 του άρθρου 5, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή

57

συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού.

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς υπόκεινται στις κυρώσεις του Ν.

2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'). Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών Ειδική Επιτροπή για την καταγραφή διαδικασιών και αρμοδιοτήτων, υπηρεσιών και φορέων, σχετικών με κάθε μορφής επενδυτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών αυτών, καθώς και την υπαγωγή τους σε ενιαίο φορέα διαχείρισης και ελέγχου.

2. Η Επιτροπή οφείλει να τελειώσει το έργο της μέσα στην προθεσμία που θα ορίζει η απόφαση για τη συγκρότησή της, η οποία και δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του έτους 2005.

Επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που μέχρι την δημοσίευση του παρόντος Νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 2601/98 όπως ισχύει ή έχουν ολοκληρωθεί γι' αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές αλλά δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η περίληψη της απόφασης υπαγωγής τους, διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου.

Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2601/98 μέχρι την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της οπότε παύει η ισχύς της και μπορεί να εκδοθούν οι προβλεπόμενες στην παραγρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος Νόμου αποφάσεις.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση (xii) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο μόνο όσον αφορά τον καθορισμό των περιοχών η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 που

58
διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης β της παρ. 3 του άρθρου 14 του Ν. 2601/98, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις περιπτώσεις α' και β' των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον

καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από τη Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Ανάπτυξης των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή των προϊόντων ως νέων αντίστοιχα, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο ή κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του έκτου εδαφίου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση α' της παραγράφου 12 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των προδιαγραφών των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού καθώς και των στοιχείων που συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης κβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/90 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι της έκδοσης της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από την Γ.Γ.Α. των προϊόντων ως καινοτομικών, καθώς και της εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 17 του άρθρου 6 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 18 του άρθρου 6 του Ν. 2601/1998 μέχρι την συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της και μπορεί να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση β' της παρ. 16 του άρθρου 5 του παρόντος απόφαση.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 18 του άρθρου 5 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού : α) ξενοδοχειακής μονάδας ή β) των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο αα) η κανονιστική απόφαση 43965/30-11-1994 που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης λβ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη

μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/ 1998, όπως ίσχυε και ββ) η υπ΄ αριθμ. 58692/5-8-1998 κανονιστική απόφαση που είχε εκδοθεί σύμφωνα με το εδάφιο β της παραγράφου 20 του άρθρου 6 του Ν. 2601/98, αντιστοίχως.

Η παραπάνω απόφαση της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης αυτής έχει εφαρμογή και για τα επενδυτικά σχέδια τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που έχουν υποβληθεί έως την ημερομηνία λήξης υποβολής των αιτήσεων στις διατάξεις του Ν. 3299/2004.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην παραγρ. 19 του άρθρου 5 κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται

59
για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ΄εφαρμογή των περιπτώσεων θ και ιστ της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου Ν.1892/90 και διατηρήθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης στ. της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε, καθώς και η οικεία απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο. 2 του άρθρου 6 της κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό επιπρόσθετων ειδικών κριτηρίων για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (xi) της περίπτωσης ε και των υποπεριπτώσεων (vi), (vii), (viii), (ix) και (x), καθώς και της υποπερίπτωσης (ix) της περίπτωσης δ της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί και τροποποιηθεί κατ΄εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση β της παρ. 3 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης διατηρείται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση του Ν. 2601/1998 που εκδόθηκε κατ΄εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 αυτού, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στη περίπτωση α της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την σύσταση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της σύμφωνα με την περίπτωση στ της ίδιας παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για

τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης (i) της περίπτωσης α' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπομένων στις υποπεριπτώσεις (i) και (ii) της περίπτωσης β' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδύσεων στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους σύμφωνα με την περίπτωση στ της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (i) και (ii) της περίπτωσης β' και της περίπτωσης ζ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπομένων στην περίπτωση γ' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 αποφάσεων των Γενικών Γραμματέων Περιφερειών για τη σύσταση των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Επιτροπών, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης δ' της παρ. 19 του άρθρου 7 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης στ' της παρ. 19 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) (ii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση των Κεντρικών Οργάνων Ελέγχου και των Ειδικών Οργάνων Ελέγχου διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ'

60
εφαρμογή των υποπεριπτώσεων (1) και (2) της περίπτωσης α' της παρ. 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 17

του άρθρου 7 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Ειδικών Οργάνων Ελέγχου στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 2 της παραγράφου 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998 όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 17 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 2 της παρ. 21 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 18 του άρθρου 7 υπουργικών αποφάσεων για τις αποζημιώσεις των προέδρων, μελών, εισηγητών, γραμματέων και αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα Νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης β' της παραγράφου 22 του άρθρου 8 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση γ' της παραγράφου 20 του άρθρου 7 υπουργικής απόφασης για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για τον έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων που κάνουν χρήση την ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης ο' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο ή κανονιστική απόφαση του Ν. 1892/1990 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 6 αυτού και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με την μεταβατική διάταξη της περίπτωσης η' της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του Ν. 2601/1998, όπως ίσχυε.

Διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται η προβλεπόμενη στη περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 8 κοινή υπουργική απόφαση για τους όρους τμηματικής

καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και η υπουργική απόφαση για τα αναγκαία δικαιολογητικά που προβλέπεται στην ίδια ως άνω παράγραφο, που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/90 και διατηρήθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη της περίπτωσης π' της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν 2601/1998, όπως ίσχυε.

Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής της επιχορήγησης στις ειδικές επενδύσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα Νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 9 του Ν.2601/1998.

61

1 Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 11, καθώς και το άρθρο 14 του Ν.2601/1998 όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα εκτός των διατάξεων της παρ.35 του άρθρου 6 και της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 14 αυτού που διατηρεί σε ισχύ την παρ. 13 του άρθρου 23 του ν.1892/1990 η οποία ενσωματώθηκε στην κωδικοποίηση των αναπτυξιακών κινήτρων ως άρθρο 23 γ του π.δ. 456/1995 και διατηρείται σε ισχύ.

1Ειδικά για τις επενδύσεις του Ν.2601/1998 που έχει αρχίσει η υλοποίησή τους και δεν έχει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρωθεί και θα διαρκέσει πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.2601/1998 για τις αφορολόγητες εκπτώσεις, επίσης οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 27, του άρθρου 8 παρ. 24 του Ν.2601/1998 καθώς και του άρθρου 21 παρ. 5 του Ν.3259/2004 για την εφαρμογή των αφορολόγητων εκπτώσεων μέχρι την ολοκλήρωσή των επενδύσεων εντός της προβλεπόμενης πενταετίας.

. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 2601/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3219/2004 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του Ν. 3259/2004 τροποποιείται με την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του παρόντος, από τότε που ίσχυσε.

. α) Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους Νόμους 1262/1982 1892/1990 και 2601/1998 από τον ΕΟΜΜΕΧ συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και τα όργανα του φορέα αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα στην

περίπτωση δ΄ της παραγράφου 20 και στην περίπτωση δ΄ της παραγράφου 21 του άρθρου 8 καθώς και στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 του Ν.2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στον ΕΟΜΜΕΧ η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ΄ της παρ 19 του άρθρου 8 του Ν.2601/1998 Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών η εταιρικών μεριδίων καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους Νόμους 1262/1982, 1892/1990 και 2601/1998.

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 18 του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου ισχύουν και για την Γνωμοδοτική Επιτροπή του Ν.2601/1998 του ΕΟΜΜΕΧ.

. α) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί στις διατάξεις του ν.1892/1990 ή του ν.1262/1982 από την Α.Τ.Ε συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και όργανα του φορέα αυτού σύμφωνα με τα οριζόμενα στο έκτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.1892/1990 όπως διατηρήθηκε με την μεταβατική διάταξη της παραγράφου 11α του άρθρου 14 του Ν.2601/1998. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στην Α.Τ.Ε η προβλεπόμενη από την περίπτωση γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου Νόμου 1892/1990 Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας μεταβίβασης επιχειρήσεων η μετοχών η εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί με τους Νόμους 1892/1990 και 1262/1982.

62

β) Οι ρυθμίσεις του τρίτου, τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ισχύουν και για την Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν.1892/1990 της Α.Τ.Ε.

1 Αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αιτήσεις για υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία εμπορευματικών σταθμών και διαμετακομιστικών κέντρων καθώς και τα επενδυτικά

σχέδια των μεταφορικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων καθώς και τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, υποβάλλονται μετά την έκδοση των προβλεπόμενων υπουργικών αποφάσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 3

. Έχει καταργηθεί.

. Για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου των επενδύσεων του άρθρου 6 του Ν.2996/2002 (Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων Ε.Σ.Ο.Α.Β.) ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος¹¹³

10που στο κεφάλαιο Β' του Ν.2367/1995 (ΦΕΚ 261/Α'/29.12.1995) <<Εταιρίες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών>> όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, γίνεται αναφορά στο Ν.1892/1990 νοείται ο παρών Νόμος.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

13 Για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998 σύμφωνα με το άρθρο

6 του ν.2996/2002 <<Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων>> (ΦΕΚ 62 Α') και στις οποίες έχει ορισθεί προθεσμία ολοκλήρωσης τρία έτη με βάση τις κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 4 της παραγράφου 2 του ν. 2601/1998, ισχύουν οι ρυθμίσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 2601/1998. Οι παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν και για όσες επενδύσεις έχει παρέλθει η εξάμηνη προθεσμία υποβολής του αιτήματος παράτασης από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, χωρίς αυτές να έχουν εμπροθέσμως ολοκληρωθεί και για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί απόφαση ανάκλησης της υπαγωγής. Στην περίπτωση αυτή η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος.